

Vlaams
Parlement

vergadering **38**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 13 juni 2018

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUALITEITSDEBAT over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de recente cijfers van Kind en Gezin en de VREG – 9 (2017-2018)	4 4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	36
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het sociaal akkoord bij Carrefour en de activering van mensen met een SWT-statuuat (stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage)	
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de regionale bevoegdheid inzake bedrijfsherstructureringen, naar aanleiding van het sociaal akkoord bij Carrefour	
ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de royale SWT-regelingen in het sociaal voorakkoord bij Carrefour	36
ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dalende meeuwenpopulatie	41
ACTUELE VRAAG van Bruno Tobback aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de blokkering door de Vlaamse Regering van ambitieuze energie- en klimaatdoelstellingen op Belgisch en Europees niveau	43
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de inbreng van Vlaanderen in de Belgische standpuntbepaling met betrekking tot het overleg tussen premier Michel en bondskanselier Merkel en de nakende Europese top	48
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de recente resultaten van de peilingsproeven Frans in het basisonderwijs	51
ONTWERP VAN DECREET houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen – 1572 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	55
Artikelsgewijze bespreking	56
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 29 december 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de verhoging van de inkomensgrensbedragen en de vrijstelling van de inkomsten uit een winstgevende activiteit uitgeoefend in het kader van een studentenovereenkomst voor studenten die een alternerende opleiding volgen en die door een leerovereenkomst verbonden zijn – 1581 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	56
Artikelsgewijze bespreking	57

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – 1583 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	57
Artikelsgewijze bespreking	58
ONTWERP VAN DECREET houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen – 1572 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	58
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 29 december 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de verhoging van de inkomensgrensbedragen en de vrijstelling van de inkomsten uit een winstgevende activiteit uitgeoefend in het kader van een studentenovereenkomst voor studenten die een alternerende opleiding volgen en die door een leerovereenkomst verbonden zijn – 1581 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	59
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – 1583 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	59
MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke en Yasmine Kherbache tot besluit van het op 13 juni 2018 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de recente cijfers van Kind en Gezin en de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) – 1621 (2017-2018) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	60
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	60
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Bart Somers: ambtsverplichtingen;

Bert Maertens, Elisabeth Meuleman, Emmily Talpe: familieverplichtingen;

Ingeborg De Meulemeester, Yamila Idrissi, Lies Jans, Tine Soens, Manuela Van Werde, Johan Verstreken: gezondheidsredenen;

An Moerenhout: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 60/32)

ACTUALITEITSDEBAT over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de recente cijfers van Kind en Gezin en de VREG – 9 (2017-2018)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de recente cijfers van Kind en Gezin en de VREG.

We hadden de ministers Homans, Tommelein, Vandeurzen en Muyters uitgenodigd, maar verwelkomen ook minister Crevits in ons midden.

Het debat is geopend.

De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, dames en heren ministers, collega's, we hebben het al eerder gezegd, als er één beleidsdomein is waarin goed nooit goed genoeg kan zijn, dan is het de armoedebestrijding. Als er één beleidsdomein is waar een scherpe ambitie en een structurele aanpak hand in hand moeten gaan, dan is het de armoedebestrijding. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de ministers in deze Vlaamse Regering ook letterlijk schouder aan schouder staan en zitten om armoede in Vlaanderen aan te pakken. Niemand in deze regering, zeker niet mijn partij, neemt genoegen met een middelmatig resultaat als het om het terugdringen van armoede gaat. We zijn nog nooit een debat over dit onderwerp uit de weg gegaan. We doen dat ook vandaag niet, integendeel, we hebben zelf aangedrongen op het houden van dit actualiteitsdebat omdat we het nodig vinden de discussie duidelijk te stellen.

Gisteren publiceerde Kind en Gezin nieuwe cijfers over kinderen in kansarmoede. Voor Vlaanderen steeg de index van 12,9 naar 13,8 procent, een stijging met bijna een procentpunt. Een sterk signaal, collega's, dat we niet kunnen negeren. Tegelijkertijd hier toch een paar bedenkingen. Niet op de website gisteren, maar wel in het volledige hoofdstuk over kinderen en kansarmoede gaf Kind en Gezin

meteen het volgende mee: "De kansarmoede-index lijkt ons dan ook minder geschikt om het succes of falen van recente beleidsbeslissingen aan te tonen. De index is vooral een signaalindicator (...)." Opnieuw niet op de website, wel in het volledige hoofdstuk legt Kind en Gezin ook uit waarom dit zo is.

Ik citeer opnieuw: "Onder meer omdat het gaat om een momentopname voor gezinnen met heel jonge kinderen en dus inspanningen voor alle kinderen niet onmiddellijk zichtbaar zijn in de cijfers. Ook omdat inspanningen en trajecten die worden opgezet in concrete gezinnen niet leiden tot een nieuwe beoordeling en omdat structurele factoren zoals opleiding en arbeidssituatie pas na geruime tijd effect hebben op de meting."

Maar we zijn het met iedereen eens die vindt dat deze cijfers een belangrijke signaalindicator zijn. Laat daarover geen misverstand bestaan.

Als we zoeken naar een verklaring voor deze stijging van de cijfers, komen we al snel terecht bij de discussie over de impact van de recente vluchtelingen crisis. In het document dat vandaag ter beschikking werd gesteld van dit parlement staat duidelijk vermeld bij grafiek 4.16 dat "de algemene index wordt beïnvloed door de sterkere stijging van de kansarmoede-index bij kinderen met een moeder van niet-Belgische origine". Dat lijkt mij ook logisch. We weten ondertussen dat het profiel van de vluchtelingen die in Vlaanderen worden opgevangen niet het hoge profiel is dat sommigen ooit hebben verkondigd.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): U kent het verschil tussen een vluchteling en een niet-Belg.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik kom daartoe.

Elke Van den Brandt (Groen): Toch zegt u hier heel bewust dat de oorzaak ligt bij de vluchtelingen en u hanteert cijfers over niet-Belgen. (*Opmerkingen*)

Dat heeft hij net gezegd.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik heb een technische vraag voor de heer De Bruyn. In welke mate en op basis van welke bevestigingscijfers legt u de link tussen niet-Belgische origine en vluchtelingen? Ik zou dat heel graag weten, al is het maar omdat met name Kind en Gezin iets als verblijfsduur niet kan meten en niet bevraagt. Het is dus bijzonder moeilijk om die twee in één zin te gebruiken. Dat is een technische vraag, en ik wil u graag de kans geven om dit te verduidelijken, maar dit plaatst een aantal reacties wel absoluut tegen het licht. Ik vraag mij af waarop u zich baseert.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik had eigenlijk gewoon verder kunnen gaan, want ik kom uiteraard tot het punt dat u net schetst.

De kansarmoede-index bij kinderen van niet-Belgische origine waarvan Kind en Gezin vorig jaar zelf zei, en ik citeer uit het rapport van vorig jaar: "We zien tot slot ook het effect van ingeweken kinderen geboren in de jaren 2014 en 2015. We stellen vast dat vele moeders van deze kinderen afkomstig zijn uit landen in Azië, waaronder Syrië en Afghanistan. In die gezinnen ligt kansarmoede veel hoger, wat logisch is wanneer het om vluchtelingen gaat." Met andere woorden, het lijkt mij logisch dat wat Kind en Gezin vorig jaar zelf constateerde dit jaar niet is verdwenen, want ook voor dit jaar blijkt dat het aandeel van kinderen in kansarmoede volgens de eerste nationaliteit van de moeder verder stijgt voor wat betreft

de groep uit Azië. Het blijft de sterkst stijgende groep in de groep van kansarme geboortes. Hun aandeel – dat komt uit het rapport van 2017 – steeg tussen 2014 en 2017 met bijna 38 procent en bedraagt nu 13,9 procent in het totale aandeel van kansarme geboortes.

En neen, het klopt dat Kind en Gezin niet registreert wat de status van een dergelijk gezin is. Dus kunnen we strikt genomen niet zeggen dat dit een op een om vluchtelingen gaat. Maar is er in alle ernst hier iemand die, wetende wat Kind en Gezin vorig jaar heeft gezegd, twijfelt dat er een rechtstreeks verband is tussen deze stijging en de stijging van het aantal vluchtelingen dat ondertussen in Vlaanderen is opgenomen? (*Opmerkingen. Rumoer*)

Denkt iemand in alle ernst dat het gaat om toeristen die hebben besloten hier langer te blijven hangen? Ik denk het niet. Het probleem niet durven en willen zien en niet willen zeggen dat de vluchtelingencrisis een impact op de armoedecijfers heeft, maar niet de enige factor is, is als het ontkennen van het licht van de zon. Daar is nog nooit iemand beter van geworden. (*Applaus bij de N-VA*)

Elke Van den Brandt (Groen): Mijnheer De Bruyn, is er armoede onder vluchtelingen? Ja. Is dat een probleem? Ja. Is er armoede onder niet-Belgen? Ja. Is dat een probleem? Ja.

De impact van de vluchtelingencrisis is berekend. U hebt gezegd dat het geen een-op-eenrelatie is. Een wetenschappelijk expert heeft berekend dat als alle vluchtelingen in armoede zouden leven – wat niet het geval is – de impact op het eindcijfer 0,002 procent zou zijn. Er is een impact, maar die impact is klein. Waar zit het grote verschil? Er zijn Belgen en niet-Belgen, en er is meer armoede bij niet-Belgen. Blijkbaar vindt u dat minder erg dan de armoede bij Belgen. (*Rumoer*)

Als u dan toch zo graag dat onderscheid maakt en we enkel naar de Belgen en de kinderen van Belgische moeders kijken, blijkt dat er ook daar een stijging van de kinderarmoede van 5,1 procent tot 6,1 procent is. De minister die heeft beloofd de armoede te halveren, is daar niet in geslaagd. Ook bij de Belgische kinderen is er een stijging. Het armoedebeleid heeft gefaald. (*Applaus bij Groen en bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, het is duidelijk dat elk kind in armoede er eentje te veel is. Ik denk dat de heer De Bruyn daar duidelijk mee is begonnen. Wat dit betreft, kan de lat niet hoog genoeg liggen.

Wat hij echter ook heeft gedaan, is eerst een analyse maken. Waar zitten de problemen? Hij diagnosticeert en zodra hij aan zijn diagnose begint, staan sommigen al op hun achterste poten. Natuurlijk moeten we initiatieven nemen en voor minder armoede zorgen bij Belgen en niet-Belgen en bij vluchtelingen en niet-vluchtelingen. Het eerste wat we moeten doen, is echter diagnosticeren en vervolgens nagaan welke maatregelen we moeten nemen. We moeten eerst dat punt maken in plaats van zaken uit te kramen alsof de N-VA het onderscheid wil maken. We willen eerst diagnosticeren en dan gepast handelen. (*Applaus bij de N-VA*)

Bart Van Malderen (sp.a): Mijnheer Van Dijck, ik heb een simpele vraag. Hoeveel tijd denkt u nog nodig te hebben om die diagnose op te stellen, en hoeveel tijd zult u vervolgens besteden om eindelijk eens maatregelen te nemen? De vaststelling is dat de legislatuur er bijna op zit. Bij het begin van de legislatuur is gezegd dat de kinderarmoede zou worden gehalveerd, maar we staan nu dichterbij een verdubbeling. Hoeveel tijd denkt u nog nodig te hebben? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Kris Van Dijck (N-VA): Mijnheer Van Malderen, ik heb een kort antwoord: daar gaat dit debat niet over. We kunnen hier verder over debatteren, maar de kinderarmoede

is er niets ineens gekomen. Die was er al. We moeten hier geen spel spelen en zeggen dat de ene of de andere minister verantwoordelijk is en de enige schuldige is. We zijn allemaal gedeeltelijk medeverantwoordelijk voor de situatie waarin we ons bevinden.

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Mijnheer De Bruyn, ik wil me hier zeker niet opwerpen als de verdediger van de N-VA, maar u hebt gelijk in uw analyse. U hebt de cijfers aangehaald. Het armoedebeleid heeft gefaald, maar links moet eindelijk eens beseffen hoe dat komt. Het gaat niet op een armoedebeleid op poten te zetten als we de grenzen blijven openzetten. Open grenzen en een open sociale zekerheid, dat gaat niet. Die conclusie moet u nog trekken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Ik vind de houding van Groen en van sp.a bijzonder hypocriet. De heer De Bruyn verwijst terecht naar de cijfers en we moeten die kinderarmoede inderdaad zo veel mogelijk aanpakken en ervoor zorgen dat geen enkel kind in armoede leeft. Ik heb de cijfers bekeken van het enige gewest waar sp.a nog aan de macht is, en kinderarmoede was dan nog wel een prioriteit voor die Brusselse Regering.

In de cijfers van de Koning Boudewijnstichting en van de Universit  Libre de Bruxelles (ULB) staat letterlijk dat vier op de tien Brusselse kinderen in armoede leven. Waar is het sociaal beleid van sp.a en van de PS? *(Applaus bij de N-VA)*

Ik heb verwezen naar de studie van de Koning Boudewijnstichting, maar ik wil die ook gerust vergelijken met de armoede-index van Kind en Gezin. Het is bijzonder interessant om die vergelijking te maken. Sp.a en de PS waren gedurende 15   20 jaar aan de macht en wat zie ik in de cijfers? De kansarmoede-index bedroeg 15,67 procent in 2001. In tien jaar tijd is dat gestegen naar 26 procent in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest waar u verantwoordelijk bent. En als we dan de vergelijking maken voor een kortere periode, dan blijkt dat de kinderarmoede in drie jaar tijd is gestegen van 23,5 naar 26,5 procent, tijdens een periode waarin uw beleid is gevoerd. *(Applaus bij de N-VA)*

Bart Van Malderen (sp.a): Ik ga ervan uit dat men dit debat ook in het Brussels Parlement zal voeren, maar misschien, mijnheer Vanlouwe, had u daarnet beter naar de heer De Bruyn moeten luisteren. Die heeft namelijk het omgekeerde gedaan van wat u net hebt gezegd. U legt de link tussen de cijfers die Kind en Gezin heeft gepubliceerd en het beleid zoals dat op een termijn wordt gevoerd. De heer De Bruyn zegt dat men dat net niet mag doen.

Mijnheer Vanlouwe, ik begrijp dat u heel ijverig bent om van hieruit oppositie te voeren tegen andere fora en beleidsniveaus, maar het zou u sieren indien u zou luisteren naar uw eigen collega en het zou u nog meer sieren indien ik van u nu eindelijk eens een oplossing zou horen, een stap voorwaarts waarmee we aan die cijfers iets doen. Want al twee dagen hoor ik de ene analyse en de andere zwartepiet verklaren waarom die cijfers zijn wat ze zijn maar ik hoor geen oplossingen. En die zou ik graag wel eens van u vernemen, mijnheer Vanlouwe. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Dames, wanneer de heer Van Malderen een vraag stelt aan de heer Vanlouwe, is het in een debat nogal logisch dat de heer Vanlouwe de kans krijgt om die te beantwoorden. U krijgt allemaal het woord, maar u moet wel even geduld hebben.

Karl Vanlouwe (N-VA): De cijfers zijn gespreid over vijftien jaar, het afgelopen jaar was er zelfs een stijging van 3 procent. Ik heb het Brussels regeerakkoord

gezien en gelezen. Dat is ondertekend door uw partij, mijnheer Van Malderen, en door meerdere linkse partijen. En toch stel ik vast dat de armoede daar fenomenaal blijft stijgen. Dus de maatregelen, uw voorstellen in Brussel werken gewoonweg niet. U hebt dan ook niet het recht om hier kritiek te komen leveren. U moet er in uw partij voor zorgen dat de kansarmoede en de kinderarmoede worden aangepakt in Brussel. *(Applaus bij de N-VA)*

Bart Van Malderen (sp.a): Ik vraag ten derde male naar concrete voorstellen, maar ik krijg ze niet. Wanneer wat de heer De Bruyn zegt, geldt voor Vlaanderen, dan geldt dat ook voor andere niveaus. Dan betekent dit dat dit absoluut een zeer sterke signaalfunctie is om daarmee aan de slag te gaan. U doet net het omgekeerde van wat de heer De Bruyn hier zegt. Spreek eens af in uw eigen fractie wat nu de lijn is.

Piet De Bruyn (N-VA): Die is duidelijk.

Bart Van Malderen (sp.a): Blijkbaar is dat niet goed afgesproken en overroept u nu de heer Vanlouwe. Geen probleem, maar waar blijven die oplossingen?

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, ik ben soms wat ongeduldig wanneer het over armoede gaat.

Het is in deze legislatuur het vierde debat dat we over armoedebestrijding houden. We blijven eigenlijk steken in het welles-nietesspel over cijfers, over interpretaties van cijfers, over trendbreuken, over de al dan niet betrokkenheid van het middenveld bij de opmaak van een Vlaams actieplan rond armoedebestrijding. Dit debat verdient veel beter. *(Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a en Groen)*

We hebben het over 150.000 kinderen, 150.000 kinderen die we niet geven waarop ze recht hebben: de kans op een mooie toekomst. En wat kan ons kleur of afkomst schelen? Wat helpen zwartepieten en politiek opbod ons vooruit?

Tot mijn ergernis heb ik deze ochtend op het Twittertribunaal opnieuw de welles-nietesspelletjes gezien. Dit debat verdient veel meer. Als er twee thema's zijn waarover er geen platte partijpolitieke spelletjes tussen meerderheid en oppositie moeten worden gevoerd, dan zijn het armoede en gezondheid wel. Met die thema's solt men niet in aanloop naar de verkiezingen. *(Applaus bij CD&V, Open Vld, Groen en sp.a)*

De voorzitter: De heer De Clercq heeft het woord.

Mathias De Clercq (Open Vld): Voorzitter, collega's, ik wil mij hier volmondig bij aansluiten. Ik ben bijzonder verontwaardigd. We hebben hier bijzonder pijnlijke 15, 20 minuten beleefd.

Ik zie hier een boksmatch tussen rechts enerzijds en links anderzijds. Het gaat hier om kinderen. We zijn allemaal moeder, vader, oma of opa, nonkel of tante van kinderen die zich soms in een moeilijke situatie bevinden. We kennen allemaal zulke mensen. Graag een beetje sereniteit langs beide kanten. Het zou ons sieren indien we hier tot oplossingen komen. De mensen zijn dat gepingpong beu. 'Het is de schuld van links, het is de schuld van rechts': daar kopen we niets mee.

Er zijn hier ministers verenigd. We moeten niemand de zwartepiet geven. Het is té belangrijk. Laten we gaan naar oplossingen, naar beleid. Laten we samen, vanuit dit Vlaams Parlement, het krachtige signaal geven dat we verenigd zijn, dat we er samen iets aan willen doen, los van de beschamende boksmatch tussen links en rechts. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Voorzitter, ik vroeg het woord om mijn verontwaardiging te uiten. Maar ondertussen heeft mevrouw Franssen voortreffelijk verwoord wat onze emotie is.

Ik wil graag een oproep doen. Het gaat hier over kinderarmoede. Het is heel eenvoudig: kinderarmoede, dat zijn kinderen van arme ouders. Of ze nu wonen in Brussel, in Wallonië, in Lanaken, daarover gaat het niet. De ministers zijn hier verenigd. Ik denk – en mevrouw Franssen zal dat straks namens onze fractie duidelijk maken – dat het veel verder gaat dan kijken welke minister van onze partij is en over welke thema's we het wel of niet zullen hebben. Daarover gaat het vandaag niet. Het gaat vandaag over energie-armoede, over wonen, over werk, over onderwijs, over welzijn. Dan kunnen we het misschien, collega de Bruyn, ook daarover hebben? En niet over in welke mate de vluchtelingen nu wel of niet verantwoordelijk zijn? *(Opmerkingen van Piet De Bruyn)*

Ik denk echt dat dit debat beter verdient. Ik wil het graag hebben over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, want daar is het tot nu toe weinig over gegaan. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Als we hier over kansarmoede spreken, denk ik dat we allemaal een beetje bescheiden moeten zijn. Wanneer ons de vraag wordt gesteld of we wel genoeg doen, dan is het antwoord daarop dat we daarover nederig moeten zijn, dat we moeten zeggen: we doen niet genoeg, we moeten nog meer doen.

Wij allemaal, bijna alle regeringspartijen hier, hebben daarin een verantwoordelijkheid te dragen. Ik stel voor dat we hier inderdaad eerder de discussie aangaan over hoe we dit probleem in godsnaam zullen oplossen. *(Applaus bij Open Vld)*

Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, blijkbaar heb ik iets gedaan dat not done is.

Ik denk dat mijn eerste betoog heel duidelijk was: laat ons het over de inhoud hebben, laat de heer De Bruyn zijn analyse voortzetten. Ik had kritiek op het feit dat hij, op het moment dat hij de pijnpunten duidde, al werd onderbroken. Dát was mijn kritiek.

Ik wil vervolgens in alle sereniteit het debat voeren. Ik heb namelijk duidelijk gezegd, collega's, dat eender welk kind, van eender welke afkomst, het recht heeft om op te groeien in 'niet-kansarmoede' en in 'niet-armoede'. Laat dat duidelijk zijn. Blijkbaar is het echter gemakkelijk om onmiddellijk dan maar het geweer van schouder te veranderen en te debatteren over de non-issues in het debat.

Mijn excuses dus voor mijn tussenkomst van daarstraks. Laten we echter de heer De Bruyn verder zijn zeg laten doen, zodat u ook weet wat voor ons belangrijk is om die armoede aan te pakken.

Piet De Bruyn (N-VA): Voor ik mijn betoog hervat, wil ik me even richten tot mevrouw Van den Brandt. Er is iets wat ik u bijzonder kwalijk neem. U hebt me niet eens de vraag gesteld. U hebt me daarnet verweten dat ik de armoede van een Belgisch kind belangrijker vind dan de armoede van een niet-Belgisch kind. Ik vind dat degoutant. Ik neem u dat bijzonder kwalijk. Ik ben eerlijk gezegd van u een debat gewoon op basis van de inhoud en niet op basis van dit soort sentiment. Ik vind dit zeer betreurenswaardig. *(Applaus bij de N-VA. Opmerkingen)*

De voorzitter: U mag straks reageren. De heer De Bruyn werd nu al een kwartier onderbroken. Laat eerst de heer De Bruyn zijn verhaal afmaken. Daarna kunt u reageren. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Vanbesien, ik denk niet dat er hier iemand tekortgedaan wordt qua tussenkomsten in dit debat. Ik heb begrepen dat de heer De Bruyn nog een aantal thesissen wil ontwikkelen. Laat hem die eerst tot uiting brengen en dan kunt u daarna reageren. Ik bepaal hier de orde.

Piet De Bruyn (N-VA): Collega's, is een zoveelste debat over cijfers en de interpretatie van cijfers belangrijk? Ja en neen. Ja, omdat sommigen in dit halfroond en ook daarbuiten met een selectieve lezing van de cijfers en met het achterwege laten van de nodige context en nuances proberen het debat op een onaanvaardbare manier te sturen. Tegelijkertijd is dit debat over cijfers, komma's en de interpretatie ervan minder belangrijk omdat deze Vlaamse Regering het signaal wel degelijk begrepen heeft.

Ik breng even – met de nodige schroom, maar ik doe het toch – in herinnering dat Vlaanderen in Europees perspectief niet eens zo slecht scoort wat het armoederisico betreft. Slechts weinig landen en regio's doen het beter. Maar nooit, nooit is er iemand geweest uit de meerderheid of op de regeringsbanken die genoegzaam achterover heeft geleund. Integendeel. De gezamenlijke inspanning van deze hele regering blijft erop gericht om welvaart en welzijn in Vlaanderen te vergroten voor iedereen, inclusief de vluchtelingen die hier opgevangen worden, die hier welkom zijn en die we alle kansen geven om zich in onze Vlaamse samenleving te integreren.

Collega's, de strijd tegen armoede is een strijd die op vele fronten gevoerd moet worden en waar nooit één instrument het hele antwoord zal bieden. Het is wel mijn overtuiging en de overtuiging van mijn fractie dat de hoge inzet op de factor werk een terechte keuze is. Het hebben van een job is de beste manier om niet in armoede terecht te komen en tevens de sterkste hefboom om uit armoede te geraken.

De beleidsbeslissingen die op dat vlak, zowel federaal als Vlaams, werden en worden genomen, schieten hun doel ook niet voorbij. Dat zien we vandaag al. Er kwamen de voorbije jaren vele tienduizenden jobs bij in de private sector. Dat zijn evenveel gezinnen die er een inkomen uit arbeid bij krijgen. Werken wordt op verschillende manieren opnieuw lonend gemaakt. U kent de voorbeelden.

Collega's, ook het inkomen, ruimer dan het inkomen uit arbeid, is een belangrijke indicator in de index van Kind en Gezin. Toch moeten we even kijken naar de feiten op het vlak van kinderbijslag. Er wordt in dit debat, en terecht, ook verwezen naar de kinderbijslag. We kunnen daarover van mening verschillen en dat doen we ook. Dat debat hebben we al vaak gevoerd. Besef echter wel dat een andere toekenning van de kinderbijslag geen impact zou hebben op de cijfers van Kind en Gezin. Kijk eens goed naar de methodologie die Kind en Gezin gebruikt: de kinderbijslag valt daarbuiten. Voer het debat over kinderbijslag, maar betrek dat niet bij de cijfers van Kind en Gezin.

Collega's, een andere nooit geziene inspanning die deze Vlaamse Regering levert, betreft een ander element in de index voor kinderarmoede, namelijk wonen. Ook op dat vlak weet u dat de inspanning van de Vlaamse Regering historisch genoemd mag worden. Ik kies heel bewust voor het woord 'historisch'. In 2015 werd 1,3 miljard uitgetrokken voor de renovatie en bouw van sociale woningen.

Dit werd sindsdien nog aangevuld met ongeveer 685 miljoen euro extra bovenop de reeds historisch grote post die daarvoor werd vrijgemaakt. Samengevat wil dit zeggen dat Vlaanderen iedere maand opnieuw en terecht 180.000 gezinnen direct ondersteunt in hun woonbehoeften.

Collega's, ik besluit. Ikzelf, en met mij mijn hele fractie, bevestigen zonder aarzeling, zonder enige weifel en zonder enig cynisme opnieuw het vertrouwen in deze minister en in deze regering wat betreft het voeren van een actief, sociaal

en structureel armoedebeleid. Ik heb de voorbije uren en dagen al veel vragen gehoord, veel kritiek, veel verwijten, maar zoals collega Vanlouwe al zei, bijzonder weinig oplossingen. Het is mijn vaste overtuiging dat het dubbele spoor dat wordt bewandeld waarbij enerzijds maximaal wordt ingezet op jobcreatie en het lonend maken van werk en anderzijds op een inclusief beleid dat aan iedereen die het nodig heeft, extra steun en veerkracht geeft, tot verdere positieve resultaten zal leiden. Deze regering bestuurt verder. Vol vertrouwen en vast van koers. *(Applaus bij de N-VA)*

Elke Van den Brandt (Groen): Ik herhaal het nog eens. Wat zijn de cijfers? Er is een stijging van de armoede. Daar zijn we het over eens. We zijn het erover eens dat het niet goed is en dat er een daling zou moeten zijn. We zijn het erover eens dat de minister had beloofd om de armoede te halveren en dat het niet gelukt is. De vraag is dan wat we eraan kunnen doen. U zegt dat we goed bezig zijn en dat we een goed beleid aan het voeren zijn: 'Kijk naar wat we doen: het is historisch'. Wat historisch is, is het aantal kinderen dat in armoede leeft, het aantal kinderen wier ouders twifelen of ze naar de dokter gaan of de schoolfactuur zullen betalen. Dat is historisch hoog. De vraag is: wat gaat u doen? En u antwoordt: we doen gewoon voort. We doen gewoon voort.

We hebben vastgesteld dat tijdens deze regeerperiode de kinderopvang duurder is geworden. U kunt die ook verlagen. We hebben vastgesteld dat de schoolfactuur, de maximumfactuur, is verhoogd. U zou die opnieuw kunnen verlagen. We hebben vastgesteld dat de kinderbijslag zal worden hervormd en dat de impact op armoede marginaal is, maar uw partij zegt dat dat niet het hoofddoel is van de kinderbijslag. We stellen van alles vast. De minister zegt in een interview zelf over de 1 euromaaltijden dat ze nooit heeft gezegd dat ze daarmee de kinderarmoede ging aanpakken.

De vraag is wat we nu wel gaan doen en hoe we echt gaan inzetten op werk, hoe we echt gaan zorgen dat de inkomens boven de armoedegrens komen, hoe we gaan zorgen dat kinderbijslag kinderen uit de armoede kan halen, dat de scholen betaalbaar zijn, dat de kinderopvang betaalbaar is. Dat zijn de vragen die hier vandaag voorliggen. Dat betekent niet gewoon verder doen met wat we doen. Dat betekent het roer omgooien en een ander beleid op poten zetten, vanaf vandaag. U hebt nog een jaar te gaan. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Piet De Bruyn (N-VA): Optimist als ik ben, had ik gedacht dat u op zijn minst zou beginnen met u te verontschuldigen voor uw verwijt van daarnet. Ik stel vast dat u dat niet doet.

Verder denk ik dat niemand van ons heeft gezegd – ik niet, mijn collega's niet – dat er niets moet gebeuren, dat we dit niet als blijvend aandachtspunt naar voren moeten schuiven. Ik heb wel aangetoond dat we dat doen. Ik heb ook aangetoond dat het instrument waar u naar grijpt om te zeggen dat het allemaal geen effect heeft, zelf zegt dat het daarvoor niet dient. Het dient niet voor het meten van de beleidsdaden en beleidsinitiatieven die ik heb opgesomd en om daar onmiddellijk een weerslag van te zien in de indexcijfers. Dat zal niet gebeuren, gebruik het instrument daar dan ook niet voor.

En ja, we hebben inderdaad vertrouwen dat het blijven inzetten op arbeid, op jobs en op het zorgen dat die jobs bij mensen terechtkomen die het het meest nodig hebben, het meeste effect zal hebben. We zijn ervan overtuigd dat de bijkomende investering in sociale woningbouw, in onderwijs, in welzijn, in werktrajecten, hun effect zullen hebben. Daar zijn wij van overtuigd. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, ministers, collega's, wie het elke maand moeilijk heeft om rond te komen, wie problemen heeft om aan een job te geraken, wie verstoken is van een basisopleiding, wie elke dag wordt geconfronteerd met preciaire huisvesting, wie moeite heeft om aan zijn kinderen een kader en een degelijke opvoeding te geven die hun kansen geeft die ze verdienen, wie leeft in een omgeving die eigenlijk slecht is voor de gezondheid, kijkt heel vaak naar ons. Die zoekt naar beleidsmakers, naar parlementsleden, naar een regering die hen niet met de vinger wijst maar die hun de hand reikt.

En die zoekt naar een regering en ministers, die niet zomaar wat verklaren op het moment dat ze geconfronteerd worden met tegenvallende cijfers, maar die de hand aan de ploeg willen slaan. De eerste vraag die ik dus wil stellen, is: waar vinden we zulke beleidsmakers? Waar vinden we zo'n regering, waar vinden we zo'n minister? Bent u, leden van de regering, bereid om zo'n minister te zijn? Een minister die aan de zijde gaat staan van armen en die hun – het kan gerust aanklappend zijn – de hand geeft en met hen een traject aflegt. Ze zijn met velen. Eén op de zeven peuters groeit vandaag op in zo'n gezin. Dit is inderdaad een signaal, maar het is niet het enige signaal. We hebben de afgelopen weken een jammerlijke reeks cijfers gezien, van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS), maar evengoed uit het rapport van de VREG over mensen die problemen hebben om hun energiefactuur te betalen. Ik zie één constante: een steeds groter wordende groep gaat erop achteruit. We zijn dichter bij een verdubbeling van het cijfer dan bij een halvering van het cijfer.

Wat ik ook jammerlijk vind, als constante, is dat die ene dag dat de cijfers bekendgemaakt worden, de kranten vol staan met analyses en reacties, maar dat de volgende dag de karavaan verder trekt, en er gezwegen wordt over armoede en dat de mensen in armoede opnieuw worden achtergelaten. Over de beleidsniveaus heen zouden armoede en armoedebestrijding ons aller verantwoordelijkheid moeten zijn. Dat betekent ook dat de oplossingen van ons allemaal zouden moeten komen. Ik wil mijn tussenkomst vooral richten op oplossingen en het bieden van perspectief, op nieuwe antwoorden op de vragen van vandaag en op een nieuwe bescherming, op nieuwe emancipatie die broodnodig is. Dat vergt een correcte analyse, dialoog en actie. Het is stellig mijn mening dat we vandaag op elk van die drie vlakken, veel beter kunnen doen.

Een groot deel van de kwalitatieve duiding die ik gisteren gehoord heb bij de cijfers, blijkt vandaag nergens op te slaan. Er wordt hier gezegd dat het een momentopname is. Ja, maar we doen die momentopnames ook al zo lang dat we toch wel de trend moeten zien. Het is een signaalfunctie. Ja, maar ze hoort thuis in een verhaal van vele knipperlichten die ons zeggen dat er vandaag in onze samenleving wel degelijk iets aan de hand is.

De minister verwees in haar reactie naar de crisis. Die crisis dateert van 2008. Hoe komt het dat we er niet in slagen om de economische groei, die vandaag jammer genoeg bij de laagste in Europa ligt, aan te grijpen om echt iets te veranderen aan de levensomstandigheden van die mensen aan de onderkant van de samenleving?

Er is verwezen naar de vluchtelingen. Hoewel Kind en Gezin inderdaad het verblijfsstatuut en de verblijfsduur niet kan meten, hebben die vluchtelingen zelf wel een statuut. Ze zijn hier aanvaard als vluchteling en daardoor maken ze voortaan ook wel deel uit van onze gemeenschap. We moeten verantwoordelijkheid opnemen voor hen en je kunt niet zomaar zeggen 'return to sender' aan de mensen die hier zijn.

Minister, wat doet u concreet, geconfronteerd met die cijfers, om de preciaire positie van die groep echt te verbeteren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, net zoals de andere sprekers, geeft u blijk van het feit dat het armoededebat het best zonder te veel commotie wordt gevoerd. Daarover ben ik het volledig met u eens. De toon die u aanslaat, is goed en hoort thuis in een debat als dit. Ik dank u daarvoor.

Gisteren verschenen de cijfers van Kind en Gezin over het risico op kindermoede. Rond de middag waren de cijfers beschikbaar op de webstek van de VRT. Ik zeg niet dat u het was, collega Van Malderen, maar wel mensen van uw partij en mensen van Groen, zelfs de partijvoorzitter, en die hebben onmiddellijk gereageerd op sociale media, websteaks van kranten en Belgaberichten, en al dan niet gevraagd om mijn ontslag omdat ik zou hebben gelogen.

Misschien is het u al opgevallen, maar ik heb gewacht tot 18.30 uur vooraleer ik zelf heb gecommuniceerd. Waarom? Omdat de cijfers die waren verschenen op de webstek van Kind en Gezin, niet de volledige cijfers waren die in het rapport stonden. Mijnheer Van Malderen, dat is wel belangrijk als u zegt dat ik bepaalde zaken aanhaal. Ik herhaal, tot nu toe en ik ga ervan uit, tot het einde van uw betoog, voert u dit debat op een serene manier, maar u moet me natuurlijk geen woorden in de mond leggen die ik niet heb uitgesproken. Dat is heel belangrijk.

Collega's, ik wil hier geen welles-nietesspelletje van maken, maar als ik een half uur voor ik naar hier vertrek, lees dat de fractie van Groen een motie van wantrouwen tegen mij wil indienen die mij beschuldigt van liegen, dan kunt u mij toch niet kwalijk nemen dat we hier toch wel even de puntjes op de i willen zetten. Dat is toch de logica zelve. Dat is heel belangrijk.

Mijnheer Van Malderen, u hebt dat niet gedaan en uw partij heeft dat ook niet gedaan, maar ik laat me er niet van beschuldigen dat ik lieg in dit debat. Ik laat dat niet toe en ik zal dat ook in de toekomst niet toestaan. Ik vind dat zeer laag-bij-de-gronds en het is totaal niet waar. (*Applaus bij de N-VA*)

Mijnheer Van Malderen, ...

De voorzitter: De heer van Malderen heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik was nog niet klaar.

Mijnheer Van Malderen, wat was nu eigenlijk de essentie waarom ik heb gewacht op het volledige rapport van Kind en Gezin dat vorig jaar wel volledig is vrijgegeven? De heer De Bruyn heeft al toegelicht wat er ontbrak aan gegevens en data op de webstek van Kind en Gezin, wat we daarna hebben gekregen en wat enkele uren geleden op vraag van de voorzitter van het parlement ook op de webstek van Kind en Gezin is verschenen. Ik ga het dus niet meer hebben over die vluchtelingen. Het aandeel is duidelijk. Ik heb gezegd: is een van de oorzaken. Ik heb ook nog andere oorzaken meegenomen in mijn communicatie.

Mijnheer Van Malderen, in uw laatste zin verwijst u naar de economische crisis. Ik heb het dan wel over Pact 2020 dat in 2008 is afgesloten. Toen is er wel een economische crisis geweest. Nu zijn we 2018. Mijnheer Van Malderen, je kunt toch onmogelijk zeggen dat de situatie vandaag in 2018 gelijkaardig is aan de situatie in 2008. Dat kun je toch gewoon niet blijven beweren, dat is niet zo.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik zal de laatste zijn om dat te beweren.

Minister Liesbeth Homans: Dank u wel dat u mij bijvalt in deze uitspraak. Mijn persmededeling is voor iedereen beschikbaar, want er wordt uit geciteerd in allerlei communicaties. Het is de enige communicatie die ik heb gedaan. Ik heb verschillende oorzaken aangehaald. De stijging van het aantal en het aandeel vluchtelingen is slechts één oorzaak, dat heb ik heel duidelijk gezegd. Ik heb ook gezegd dat

sinds 2008 een aantal externe factoren een impact hebben op de kansarmoede-index, zoals bijvoorbeeld de economische crisis een effect heeft gehad. Ik heb ook gewezen op de arbeidsparticipatie van vrouwen van buitenlandse origine.

Ik hoop dat het voor iedereen duidelijk is dat ik niet heb gelogen. Er waren wel degelijk zaken die niet beschikbaar waren op de webstek van Kind en Gezin. Die zijn er nu wel. In de perscommunicatie van 2016 wordt de link heel duidelijk gelegd voor die bepaalde groep, maar dat heeft de heer De Bruyn al uitgelegd.

Ik wil toch nog afronden met te zeggen dat dit inderdaad een zeer belangrijk debat waard is. Iedereen zegt: u hebt beloofd de kinderarmoede te halveren en u hebt dat gezegd in 2016. Dat was inderdaad een van de doelstellingen van het Pact 2020, dat is afgesloten in 2008.

Ik heb in 2016 die ambitie inderdaad herbevestigd. Ik denk dat dat ambitieus is. Ik denk dat het heel moeilijk zal worden, ik heb dat de afgelopen jaren in de commissie, waar u altijd zeer actief aanwezig bent, ook gezegd. Maar zeg nu zelf, mijnheer Van Malderen, als ik nu die ambitie compleet zou loslaten, dan zou u zeggen dat dat niet goed is. Als ik zou zeggen dat we dat met de vingers in de neus zullen halen, dan ben ik onrealistisch. Collega's, ik denk dat het zeer moeilijk zal zijn om die halvering te halen, maar we moeten erop blijven inzetten met de voltallige regering. Ik denk inderdaad dat we over bepaalde maatregelen kunnen spreken. Er zijn hier al een aantal zaken aangehaald. Ik hoop, collega's, door deze tussenkomst – ik zal de andere uiteenzettingen afwachten – dat we het over de inhoud en de beleidsmaatregelen kunnen hebben. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, aangezien de minister zich afvraagt waarom wij een motie van wantrouwen neerleggen, wil ik dat onderbouwen. Minister, dat heeft niet enkel te maken met uw communicatie van gisteren, die trouwens vandaag door Kind en Gezin formeel is tegengesproken, dat het rapport waarover u gisteren communicatie hebt gevoerd, wel degelijk op die vluchtelingen kon tellen. Maar u hebt wel het rapport aangegrepen om een bepaald beeld te schetsen. U schetst een bepaald beeld waarbij u een constante hanteert in uw communicatie, waarbij u uw eigen falend beleid constant afschuift op de meest kwetsbaren in deze samenleving. Op basis van een rapport waar Kind en Gezin – dat is toch de Vlaamse administratie – vandaag zelf van zegt: 'Sorry, maar dat staat niet in het rapport, dat hebben wij in 2017 in dat rapport niet geteld', hebt u gisteren toch een vinger uitgestoken en gezegd: 'schuld van de vluchtelingen'.

Waarom leggen wij die motie van wantrouwen neer? U hebt wel degelijk een aantal beloftes gedaan die u niet haalt. Uw beleid faalt. Dan is het logisch dat een jaar voor de beleidsperiode afloopt, we daar een evaluatie van maken. Bovendien, minister, hebt u op vlak van communicatie en interpretatie van cijfers een behoorlijk brokkenparcours afgelegd als het gaat over armoede. Wij hebben in februari 2017 een actualiteitsdebat gevoerd waarbij u beweerde dat er een trendbreuk was in de armoedecijfers, dat het positief was, dat uw beleid impact heeft. Voorzitter, we hebben toen nog de zitting geschorst om die cijfers op te vragen. Ik heb ze bij. Als historicus heb ik altijd een stevig archief. We hebben toen een A4'tje gekregen waaruit bleek dat u communiceerde over cijfers van 2014. Daar zie ik opnieuw dat u die cijfers gewoon op een in mijn ogen leugenachtige manier framet in uw eigen beleid.

Ik ga nog verder terug. U hebt op een gegeven moment zelfs gezegd dat 47 procent van de vluchtelingen die binnenkwamen, niet konden lezen en schrijven. Naderhand is dat cijfer bijgesteld naar 17 procent. Waar het mij om gaat, is het volgende. Langs de ene kant is er een Vlaamse Regering die zegt: 'Dit is het beleid op vlak van armoede, daar willen we naartoe gaan.' Maar keer op keer slaagt

u er niet in om enige verbetering te brengen en zet u bij wijze van spreken een falend beleid gewoon door. Telkens communiceert u op de kap van degenen die u de hand zou moeten reiken en schuift u bij wijze van spreken de meest kwetsbaren in de samenleving de zwartepiet toe.

Ik vind dat een minister in een Vlaamse Regering, die onder het mom van 'vertrouwen, verbinden, vooruitgaan' communiceert namens die Vlaamse Regering, die een standpunt inneemt namens die Vlaamse Regering, die een standpunt inneemt over armoede en armoedebeleid en die, geconfronteerd met die cijfers, deze op zich zou moeten nemen en als minister het beleid zou moeten bijsturen, een analyse moet maken en kijken wat men extra kan doen en kijken of alles wel de juiste impact heeft. Wat doet u? U schuift keer op keer de zwartepiet door naar degenen aan wie u de hand zou moeten reiken. Minister, we kunnen het niet langer aanzien, we hebben er lang over getwijfeld, maar er komt een moment dat alle Vlamingen recht hebben op een minister van Armoedebeleid die langs de kant gaat staan van degenen die ze zou moeten verdedigen.

Wij willen dus op basis van al die elementen een constructieve motie van wantrouwen indienen. Zeg nu niet dat die oppositie geen voorstellen heeft gedaan, want we hebben in verschillende debatten voorstellen gedaan. Er is gedebatteerd over kinderbijslag – en ik volg collega De Bruyn wat de analyse betreft van het rapport van Kind en Gezin, dat heb ik ook nooit anders beweerd. We hebben wel degelijk voorstellen gedaan als het ging over de huurwaarborg, waarbij we wel degelijk, en met ons heel wat experts, hebben aangetoond dat het voor mensen in een kwetsbare positie moeilijk is om van twee maanden naar drie maanden huurwaarborg te gaan. Er zijn wel degelijk elementen naar voren geschoven, ook door de oppositie, om het beleid in die zin, met zijn allen, samen vooruit te helpen, maar mijn fractie is het eigenlijk moe dat de minister keer op keer, geconfronteerd met die cijfers, eigenlijk niets anders doet dan de paraplu openslaan en dan vooral de zwartepiet naar die kwetsbare mensen stuurt. Dat is in mijn ogen geen beleid. Een minister neemt haar verantwoordelijkheid, en op het moment dat ze geconfronteerd wordt met dergelijke cijfers, dan neemt ze die cijfers binnen en dan gaat ze ook aan de slag om die cijfers te verbeteren. Die dure eed hebt u gezworen dat u de helft van de kinderarmoede ging wegwerken. U kunt het ons dus niet kwalijk nemen, mevrouw de minister, dat na heel die analyse we wel degelijk zeggen, in mijn ogen terecht: dit kan zo niet verder. (*Applaus bij Groen en van Yasmine Kherbache*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): U hebt wel vijf keer gezegd: "Ik heb het niet gedaan. Mijn partij heeft het niet gedaan." Maar u hebt wel enige keren de kans gemist om op mijn vraag te antwoorden, met name op de vraag wat u gaat doen als u geconfronteerd wordt met een aantal problemen: ten eerste, de cijfers waarover het vandaag gaat. Maar wat gaat u doen als u vaststelt dat ook bij moeders met een Belgische afkomst, met een Belgische nationaliteit, het armoederisico de afgelopen drie jaar met 20 procent is toegenomen? Wat gaat u doen als u vaststelt dat de participatie aan opleiding van anderstaligen amper een op vijf bedraagt en dat ze met 16 procent daalt? De cijfers over participatie aan de opleiding door anderstaligen zijn opgevraagd. Wat gaat u doen als uw beleid, dat inzet op zelfredzaamheid, op jobs, in woorden, er in de praktijk niet toe leidt dat de arbeidsparticipatie van die precare groepen effectief ook toeneemt? Wat gaat u doen? Welke lessen trekt u eigenlijk uit al die cijfers? In plaats van snel snel een verklaring bij elkaar te schrijven en hier te komen uitleggen wat u waarom gecommuniceerd hebt en op welk moment, had ik verwacht dat u in een regering zou zitten, verenigd, zoals gezegd, die hier een rits aan maatregelen meedeelt en die ons voorlegt dat ze vaststelt dat de nodige trendbreuk er vooralsnog niet gekomen is en dat niets laat vermoeden dat die er ook komt, en dat ze bijgevolg

eerlijk aangeeft dat een koerswijziging nodig is en ze de maatregelen voorlegt die daarvoor nodig zijn. Dat had ik verwacht van deze regering, maar ik hoor hier 'vastberaden verder op koers', verder weg van het doel en helemaal geen sprake van een halvering van de armoedecijfers.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Wij hebben daarnet even wat cijfers vergeleken. U hebt dat dan wat in twijfel getrokken. Maar nu zegt u: welke lessen moeten we trekken? Welke maatregelen moeten er genomen worden? Welke trendbreuk is er? Maar als ik dan terugkijk naar Brussel, dan vraag ik me af: moeten we uw lessen trekken, de lessen die uw partij daar voorstelt? Zijn dat de lessen die we moeten trekken? Zijn dat de maatregelen die we hier moeten invoeren? Of moeten we andere lessen trekken? Ik denk niet dat u hier aan ons in het Vlaams Parlement die maatregelen kunt komen voorleggen, terwijl u goed weet dat dit niet tot een succes leidt inzake de aanpak van kinderarmoede.

Bart Van Malderen (sp.a): Na alweer een constructieve en serene bijdrage van de collega in het debat zou ik u, minister, willen voorstellen om in dialoog te gaan. Praten helpt, als je weet waar je naartoe gaat. Ik heb daarnet gezegd dat zowel op analyse, op dialoog, als op actie deze regering volgens ons te weinig doet. Praten helpt. Ga praten met armen. Ga praten met het middenveld. Ga bijvoorbeeld ook eens praten met het federale niveau, waar trouwens een partijgenoot van u dezelfde bevoegdheid heeft.

Er is in deze legislatuur nog geen enkele interministeriële conferentie geweest. Werk daar samen aan oplossingen. Ga praten binnen de Vlaamse Regering om maatregelen bij te sturen. De kinderbijslag, er is naar verwezen, is absoluut een gemiste kans. Ga praten met uw collega van Werk, minister Muyters, om effectief werk te maken van een doelgericht beleid naar mensen in armoede. We weten dat gezinnen met een zeer lage werkintensiteit een gigantisch risico lopen op armoede. Waarom zijn zij geen specifieke groep in ons beleid?

Ga praten binnen nu eigen kabinet, minister, om werk te maken van een stringenter woonbeleid. U zet stappen voorwaarts, maar we konden vandaag lezen: 'Huursubsidies kunnen veel breder toegepast worden'. Een huurwaarborgfonds, het preventiebeleid op uithuiszettingen, het zouden allemaal stappen voorwaarts kunnen zijn die kunnen bijdragen aan de trendbreuk die we nodig hebben.

Ga praten met de steden en gemeenten die op het terrein het beleid inzake kinderarmoede body moeten geven.

De tijd dringt. Ik denk dat we hier jaar na jaar de cijfers van Kind & Gezin en andere instituten bespreken. U moet één ding weten, die leeftijd van 0 tot 3 jaar is determinerend voor een heel mensenleven. De kansen die men op dat moment mist, zijn ongelooflijk moeilijk terug in te halen. We hebben echt geen tijd te verliezen.

U hebt, minister, ongeveer zes maanden voor de nieuwe colleges en gemeenteraden in Vlaanderen aan de slag gaan. Ik hoop dat ze vanaf dag één aan de slag kunnen inzake armoedebeleid. Dat betekent dat ze een kader hebben om aan te werken, en dat ze een budget hebben. Het zou vandaag eigenlijk uw opdracht moeten zijn om de komende zes maanden te gebruiken om ervoor te zorgen dat de colleges en gemeenteraden vanaf dag één aan de slag kunnen.

U zou bijvoorbeeld brugpersonen kunnen inzetten. U zou bijvoorbeeld werk kunnen maken van een woonbeleid. U zou – dat is een voorstel van ons – de sociale correcties op de waterfactuur veel breder kunnen toepassen dan vandaag. U zou – zoals hier al zo vaak bepleit, maar zo weinig gerealiseerd – tegemoetkomingen veel meer automatisch kunnen toekennen. We vragen naar een maximumfactuur

in het onderwijs. U zou ervoor kunnen zorgen dat men een abonnement bij De Lijn gespreid kan betalen zodat september niet altijd de zwaarste maand is voor gezinnen in armoede. We zijn voorstander van een fast lane naar werk.

Het zijn voorstellen die wij u voorleggen, minister, bij gebrek aan antwoorden.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, ik zal proberen een aantal van uw vragen te beantwoorden die rechtstreeks betrekking hebben op mijn bevoegdheden.

Inzake Wonen siert het u dat u zegt dat er al grote stappen zijn gezet. Dat klopt. Het investeringsvolume toont een stijging aan van 3,1 miljard euro naar 4,6 miljard euro. U hebt dat altijd toegejuicht. U vindt dat een goede zaak. Maar dat is niet altijd evident geweest. Ik wil zeggen dat we dat investeringsvolume de dag van vandaag alleen nog maar voortzetten. De indicatoren van Kind & Gezin en Huisvesting: 55,4 procent van de mensen met een kindje in armoede scoort slecht wat betreft huisvesting.

Alles kan beter. We hebben al historische investeringen, maar dat neemt niet weg – minister Tommelein bevoegd voor financiën en begroting zal dat kunnen beamen – dat ik bij elke begrotingsronde, opmaak of controle, altijd als eerste aan de deur klop voor extra geld voor sociale huisvesting.

Het investeringsvolume voor de sociale leningen is gestegen van 2,6 miljoen euro naar 3,5 miljoen euro. Daar komt nu ook nog geld bij. We steken echt wel meer dan een tandje bij. De huursubsidies zijn significant gestegen naar meer dan 35 miljoen euro.

U vraagt maatregelen, ik geef u de maatregelen die we al genomen hebben, en waar we nu versterkt op inzetten. Zeker wat sociale huisvesting betreft, doen we jaar na jaar extra inspanningen. Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat we die mensen uit de armoede willen helpen.

Ik geef u nog een ander voorbeeld, en daarmee kom ik een klein beetje op het terrein van collega's hier, maar als ze zich geroepen voelen, moeten ze zelf maar tussenkomen. Een andere indicator van Kind & Gezin is het stimulatieniveau in het gezin: bijvoorbeeld de deelname aan het kleuteronderwijs.

U weet dat we bij de hervorming van de kinderbijslag een deel van die kinderbijslag afhankelijk hebben gemaakt van het al dan niet participeren aan het kleuteronderwijs. Ja, maar dat is wel een van de indicatoren om kinderkansarmoede te meten, mijnheer van Malderen. Dit is een systeem dat begin 2019 – nu kijk ik even naar collega Vandeurzen – in werking gaat. Dat is dus een nieuwe maatregel, die hopelijk ook wel voor een klein beetje een impact zal hebben op die cijfers.

Ik rond af, en dan kom ik weer op het terrein van collega Vandeurzen, maar die zal me dat niet kwalijk nemen. Wat de kinderbijslag betreft, dat kunnen we inderdaad niet gebruiken inzake de cijfers die we van Kind en Gezin hebben gekregen, maar in het totaaldebat over armoede, meer bepaald over kinderarmoede, wil ik er toch wel op wijzen dat het bedrag dat door deze Vlaamse Regering wordt gespendeerd wat sociale toelagen en sociale correcties betreft drie keer zo hoog is. Meer nog, mijnheer Van Malderen, die toelage kan men nu niet alleen meer krijgen op basis van een uitkering, maar ook op basis van een laag inkomen uit arbeid, en dat is zo belangrijk. Ik heb in mijn communicatie gisteren ook gezegd dat we absoluut meer moeten doen en dat we ook met al die indicatoren en met al die mensen aan de slag moeten, maar deze regering zet al volop in. Ik heb ook heel open en bloot, heel duidelijk toegegeven dat we nog meer moeten inzetten op het beheersen en het verwerven van de taal, op opleiding en werk, want dat is essentieel. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega Homans heeft terecht al een aantal punten aangegeven, maar ik wil toch ook de verdediging op mij nemen van datgene dat door Kind en Gezin wordt gerapporteerd. De heer De Bruyn heeft terecht verwezen naar de communicatie die vorig jaar is gebeurd. Toen heeft Kind en Gezin in het verslag 'Het kind in Vlaanderen' inderdaad een aantal commentaren en verklaringen opgenomen. Dat zal dit jaar dus ook zo zijn. Omdat ik heb gemerkt dat daar heel wat rond te doen is, heb ik Kind en Gezin gevraagd om dat stuk van het verslag, dat zoals vorig jaar op het einde van deze maand publiek zal worden gemaakt, ook aan u allen te bezorgen, maar u kunt natuurlijk ook al een aantal dingen zien aan het verslag van vorig jaar. De manier van registreren van Kind en Gezin is zo dat men elk jaar opschuift. Men meet drie jaren. Nu valt het jaar 2014 weg en komt 2017 erbij, en volgend jaar zal het jaar 2018 erbij komen en valt het jaar 2015 weg. Daardoor kan je vermoeden dat er uiteraard dus ook een evolutie in die cijfers zit.

In die zin proberen we dus ook de lokale besturen voldoende te informeren en te ondersteunen als het gaat over het werken met die cijfers. Excuseer me als ik het misschien wat cru uitdruk, maar op den duur gaan lokale besturen die zich enorm inzetten voor de stimulering van kinderen in de eerste levensjaren, met de middelen van de Vlaamse overheid, met kinderopvang, met de Huizen van het Kind, met alles wat er aan initiatieven wordt ontwikkeld, zich op een bepaald moment bijna ontmoedigd voelen omdat die cijfers jaar na jaar niet plotseling een heel andere kant op schieten. Dat heeft te maken met het feit dat de dingen waarop wij inwerken... Een voorbeeld is de kinderbijslag. Die is hier genoemd. We kunnen van mening verschillen over de mate waarin die kinderbijslag die nieuwe impact zal hebben op de armoede, maar dat die een substantiële impact zal hebben, is nu wel door meerdere wetenschappers bewezen. We zullen, denk ik, ongeveer 16 procent van de gezinnen in het nieuwe systeem over de armoedegrens helpen. Dat zijn allemaal initiatieven, zoals collega Homans ook aangeeft, die zeker niet onmiddellijk of soms zelfs helemaal niet herkenbaar zullen zijn in de methodologie die wordt gebruikt door Kind en Gezin. Dat is de voorzichtigheid die ik toch een beetje durf te suggereren. Door natuurlijk alles te focussen op de evolutie van het cijfer als een soort instrument, dreig je natuurlijk wel heel veel inspanningen die gebeuren, eigenlijk gewoon buiten beeld te houden. Als we nu echt puur instrumenteel zouden redeneren, en tegenwoordig is dat een hip woord geworden, dan zouden we de vraag moeten stellen wat de parameters zijn die bij de cijfers van Kind en Gezin de evolutie beginnen te geven, en daarop alleen gaan inwerken. Dan zou je meteen zagezegd kortetermijneffecten hebben. Maar zo zit armoede niet in elkaar en zo zitten de beleidsniveaus en de beleidsmogelijkheden ook niet in elkaar.

Natuurlijk zetten wij in op het meer proactief strijden tegen onderbescherming en zetten we met KOALA (Kind- en Ouder Activiteiten voor Lokale Armoedebestrijding) en andere initiatieven in op kinderopvang die heel erg investeert in de ouders. Er zijn heel wat initiatieven die bijdragen aan de strijd tegen armoede, maar die je niet per se allemaal kunt enten op dit soort van indicatoren. Het klinkt cynisch, en eerlijk gezegd is dit ook niet de essentie van het debat, maar je kunt nu al voorspellen dat indien je op een aantal terreinen heel grote inspanningen doet – we proberen dat ook – je die niet onmiddellijk in de cijfers van Kind en Gezin zult zien. Dat zal zijn tijd vragen, en dat vraagt een aantal evoluties die we met deze initiatieven uitdrukkelijk willen ondersteunen.

Kind en Gezin is zich zeer goed bewust van het risico dat de cijfers op een bepaalde manier een eigen leven gaan leiden. Zonder afbreuk te willen doen aan de ernst van de problematiek, heeft men in het verslag uitdrukkelijk aangegeven dat deze cijfers u niet in staat kunnen stellen om het kortetermijnbeleid te evalueren. Daar dienen die cijfers niet voor. Maar dat is een cijferdebat, en dat is niet de kern van de zaak.

We hebben uiteraard voor de Welzijnssector een aantal initiatieven, waaronder meer strijden tegen onderbescherming. We zien dat het gebruik van het laagste tarief in de kinderopvang enorm begint te groeien. Ongeveer 16 procent van de gebruikers van de kinderopvang gebruikt dat laagste tarief. We zetten meer in op trap 3 en op kinderopvanginitiatieven met versterkte omkadering naar de ouders. We zetten in op de strijd tegen dakloosheid en op instellingenverlaters. We zetten dus op heel wat punten extra middelen in. Ik neem aan dat wat voor Welzijn geldt, ook voor de collega's geldt. We hebben in al onze beleidsdomeinen binnen het Vlaams actieplan specifieke initiatieven in de strijd tegen kinderarmoede en armoede. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, ik vond het ook heel belangrijk om aanwezig te zijn tijdens dit debat, ook al had u mijn aanwezigheid niet expliciet opgevorderd. Het zoeken naar duurzame oplossingen om risicofactoren te verminderen om in armoede te verzeilen, is een van de moeizaamste debatten die er bestaan.

Mijnheer Van Malderen, ik wil een zeer grote hervorming aanhalen waar naar mijn mening veel te weinig aandacht voor is, namelijk de hervorming van het volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie (CBE) die op stapel staat. Vandaag worden de centra gelijk gefinancierd, wat ook het profiel van de cursist is. We gaan nu naar een financiering waarbij kwetsbare mensen, mensen in moeilijke jobs, mensen zonder werk en mensen zonder diploma secundair onderwijs, een grotere financiering zullen genereren bij de centra. Dit is een van de hefboomen om mensen uit de armoedespiraal te halen. Zorg dat ze een opleiding kunnen volgen. Zorg dat ze terug goesting hebben om te leren. Probeer ze in een lerende houding te krijgen. Met een diploma of een extra vorming stijgen je kansen om een job te vinden. Deze hervorming gaat pas volgend jaar in. Ze is goedgekeurd in het parlement en zal straks ingaan, maar ik verwacht daar veel van, omdat we eindelijk de focus leggen waar hij hoort te liggen.

Vandaag, op basis van cijfers, een heel beleid afbranden, vind ik intellectueel oneerlijk. We hebben een aantal hervormingen in de steigers gezet die zeer veel effect zouden kunnen hebben en die mensen kunnen emanciperen. Ik zou het goed vinden als u daar mee de nadruk op legt en dat u de kansen wilt zien die mensen kunnen en hopelijk zullen grijpen om sterker in het leven te staan. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Van Malderen, ik heb u water horen vernoemen, maar ik heb u niet onmiddellijk het energiearmoedeprogramma en het actieplan van de Vlaamse Regering horen aanhalen. Het is natuurlijk juist, zoals gisteren of deze morgen in de media is verschenen, dat het aantal afbetalingsplannen voor energie is gestegen. De link met armoede valt niet onmiddellijk te leggen en het is zeker geen een-opeenrelatie. We zien immers dat er geen noemenswaardige stijging is van het aantal aanvragen voor budgetmeters.

Op 4 mei 2018 heb ik de Vlaamse Regering een stand van zaken gegeven in verband met het energiearmoedeprogramma. Ik heb gevraagd een grondige evaluatie te starten, een aantal zaken te evalueren en aanbevelingen uit te werken. Dat betekent dat we verder moeten optimaliseren. We zijn echt gemotiveerd en vastbesloten om op dat vlak een aantal concrete maatregelen te nemen.

Ik wil erop wijzen dat de energieheffing, die in de loop van de vorige jaren is verhoogd, ondertussen drastisch is gedaald. De Vlaamse Regering heeft beslist de energieheffing voor heel wat beschermde afnemers tot nul te brengen. Dat betekent dat de resultaten van de daling van de energiefactuur de komende

maanden daadwerkelijk zullen worden gezien, zeker en vooral door mensen die in een armoedesituatie leven of die beschermde afnemers zijn.

Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist om de energiehuzen, die momenteel voornamelijk de rol van financier spelen en leningen verstrekken, zich meer moeten inzetten op het bewerken, motiveren en stimuleren van de beschermde doelgroep met betrekking tot energieleveranciers.

Wat de informatie over de afbetalingsplannen betreft, weet ik dat er met die afbetalingsplannen nog een aantal problemen zijn. Dat moet een onderdeel van een grondige evaluatie vormen. Ik ben er geen voorstander van die goede praktijken in verband met afbetalingsplannen verplicht te maken, maar indien uit het sociaal rapport zou blijken dat de leveranciers zich daar niet aan houden en dat het noodzakelijk zal zijn dit decretaal op te leggen, moet ik eerlijk toegeven dat ik daartoe bereid ben. Ik sta daarvoor open. Ik denk dat we de leveranciers en de spelers op het terrein op een bepaald ogenblik kunnen vragen rekening te houden met mensen in armoede. Indien we op een bepaald ogenblik zouden zien dat ze daar geen rekening mee wensen te houden en die goede praktijken niet willen hanteren, zullen we harder en strenger moeten optreden. Indien dit wenselijk is, zal het ook gebeuren. We staan in nauw contact met de distributeurs en met de leveranciers om een aantal zaken grondig aan te pakken.

Zoals hier al is gezegd, denk ik ook dat het op langere termijn allemaal vruchten zal afwerpen. We kunnen moeilijk de maatregelen nemen die we in het Energiearmoedeprogramma al hebben genomen, met verhoogde premies en bonussen voor beschermde afnemers, en vervolgens verwachten dat ze vanaf de eerste dag resultaten opleveren. Dat vraagt tijd.

De verhoogde factuur is trouwens ook een gevolg van een aantal zaken uit het verleden, maar die discussie zullen we hier niet meer voeren. Ik denk dat die discussie ondertussen al is gevoerd.

De Vlaamse Regering zet in op de bestrijding van energiearmoede. Ik ben blij dat minister Homans heeft aangehaald dat de Vlaamse Regering effectief heeft beslist ervoor te zorgen dat kinderen vanaf een bepaalde leeftijd naar school gaan een supplement op de kinderbijslag zullen krijgen. Dat is en blijft belangrijk. Het is een van de hoekstenen van het beleid dat we moeten voeren. Jonge kinderen tussen 0 en 3 jaar oud zijn belangrijk. Ik weet dat dit niet om energie gaat en mijn materie niet is, maar ik wil aantonen dat de Vlaamse Regering op het vlak van energie een prioriteit blijft maken van de strijd tegen energiearmoede.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, uiteraard zijn in het beleidsdomein Werk een aantal projecten te vinden die specifiek op mensen in armoede zijn gericht. Ik denk dan aan het geïntegreerd traject welzijnswerk voor werkzoekenden in armoede. Dat project loopt al enkele jaren en draait zeer goed. Ik denk ook aan door het Europees Sociaal Fonds (ESF) ondersteund project met betrekking tot duurzame tewerkstelling van het Netwerk tegen Armoede. Die twee mooie projecten zijn specifiek gericht op mensen in armoede.

Ik ga heel graag in op een voorbeeld dat minister Vandeurzen heeft aangehaald. We veranderen zaken aan het beleid en hierdoor krijgen mensen in armoede een grotere kans, zeker op de arbeidsmarkt. Ik denk dat heel de hervorming van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) tot het wijk-werken ervoor zal zorgen dat meer mensen in armoede door het wijk-werken hun eerste stappen naar werk kunnen zetten.

Daarnaast ziet men dat ze na dat wijk-werken en na artikel 60 de mogelijkheid hebben via de tijdelijke werkervaringsactie van VDAB, om tot 24 maanden te worden begeleid vanuit VDAB om attitudes en werkervaring op te doen. Dan denk ik dat die algemene maatregelen ten goede komen aan mensen in armoede. *(Applaus bij de N-VA)*

Piet De Bruyn (N-VA): Ik ben zeer tevreden, het tegendeel had u wellicht verrast, met de tussenkomst van de verschillende ministers, en dan vooral met die van minister Vandeurzen, die ook methodologisch even heeft stilgestaan bij de betekenis van de index kinderarmoede van Kind en Gezin. Ik ben daar ook mee begonnen, en niet toevallig. De kansarmoede-index, en ik citeer, "lijkt ons dan ook minder geschikt om het succes of falen van recente beleidsinspanningen aan te tonen. Het is een belangrijke signaalindicator." Daarover moet het gaan, daartegenover staan de verschillende beleidsmaatregelen die door de collega's zijn opgesomd en die zullen alle op hun beurt, op hun manier en op hun tijd voor resultaten zorgen.

Mijnheer Van Malderen, ik heb een heel concrete vraag voor u, en ik stel ze u in alle collegialiteit. Het is een vraag die we al eerder hebben gesteld. Ik weet niet of de datum 13 oktober 2016 u nog iets zegt. Op 13 oktober 2016 hebt u met uw fractie een conceptnota voor nieuwe regelgeving betreffende Vlaamse hefboomen voor armoedebestrijding ingediend. Ik wacht nog altijd op het vrijgeven van die tekst om dat debat in alle sereniteit met u en uw fractie aan te gaan in de commissie. Ik merk op dat wij daar bijna twee jaar op wachten. Zo belangrijk, zo prioritair is dat blijkbaar voor u en uw fractie. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Niet onbelangrijk bij het voorkomen van armoede is het hebben van een diploma.

Een van de indicatoren die we in onderwijs gebruiken om te zeggen dat leerlingen bedreigd zijn in hun ontwikkeling, is het niet hebben van een diploma secundair onderwijs van de moeder. Als we een langetermijnvisie willen ontwikkelen, dan komt het erop aan om ervoor te zorgen dat jongeren een diploma hebben om die generatiearmoede te doorbreken. Want het niet hebben van een diploma is de snelweg naar armoede.

Om tot een diploma te komen, en daar gaat het eigenlijk over in dit debat, zetten deze meerderheid en het beleid dat de N-VA heel hard ondersteunt en altijd heeft bepleit, wel degelijk in op het Nederlands. Taalbaden Nederlands zijn decretaal mogelijk maar scholen richten ze niet in. Jammer, een gemiste kans, want we weten uit alle internationale vergelijkingen dat het niet beheersen van het Nederlands de kansen op een diploma gigantisch onderuithaalt. We hebben gevalideerde proeven ingevoerd om te zien waar kinderen tekortschieten en om ze te kunnen bijwerken, zowel in het lager onderwijs als in het secundair onderwijs.

Met de modernisering van het secundair onderwijs voorzien we in het eerste en tweede jaar, naast uitbreidingsstof voor leerlingen die meer aankunnen, ook in remediëringmomenten. We gaan de eindtermen ambitieuzer en concreter formuleren, dat is voor iedereen goed. Ook spijbelen zal beter worden opgevolgd. Als je ouders je al niet naar school sturen, dan is het niet evident om een diploma te behalen. Wij hebben het aantal dagen vooraleer het CLB ingrijpt, gehalveerd. Wij hebben ook gezorgd voor de automatisering van de schooltoelage. Dat is een punt waar de heer Van Dijck al jaren voor pleit. Die automatisering is er nu voor diegenen van wie we alle gegevens hebben. Verder is er ook duaal leren, waarbij jongeren willen leren op de arbeidsmarkt.

Mijnheer Van Malderen, er is een Chinees spreekwoord dat zegt dat je iemand niet elke dag vis moet geven, maar dat je die persoon moet leren vissen. Dat is de kern:

het is niet alleen meer geld geven, men moet ook zorgen dat mensen zelf in staat zijn om door die armoede te breken. Bij jongeren betekent dat ervoor zorgen dat zij een diploma hebben om die generatiearmoede te doorbreken. *(Applaus bij de N-VA)*

Bart Van Malderen (sp.a): Nu echt alle ministers hebben geantwoord, zou ik toch wel even willen reageren en proberen een aantal afspraken te maken.

Eerst en vooral, minister Vandeuren, ga ik heel graag in op het aanbod om met Kind en Gezin, maar liefst ook met andere experts, eens heel goed in die cijfers te duiken om daaruit conclusies te trekken.

Mijnheer De Bruyn, ik heb geciteerd uit stukken tekst van die conceptnota. We hebben dat gebruikt om daarmee anderhalf jaar dialoog, met name ook met armoede-organisaties, aan te gaan. Ik ga heel graag het debat met u aan in de commissie. *(Opmerkingen van Piet De Bruyn)*

Ik kan niet op iedereen reageren. Maar, minister Homans, toch dit: niemand ontkent dat er dingen gebeuren, dat u dingen doet. Er worden middelen ingezet en op sommige plaatsen komen er zelfs middelen bij. De vraag is: slagen we erin om het verschil te maken? Ik geef twee voorbeelden. U verwijst naar de bijkomende middelen inzake sociale huisvesting. Maar dan moet u er iets bij zeggen en ook een vraagteken plaatsen: stijgt het aandeel sociale woningen in Vlaanderen? Want dat is wat we nodig hebben om het verschil te maken. Niet de middelen, maar de procenten, het aandeel om die trendbreuk te realiseren.

U zet in op participatie in onderwijs, op opleiding. Maar als we vaststellen dat de participatie van de precairste groepen daalt, dan hebben we daar een probleem. Ik heb oog voor aangekondigde hervormingen. Ik heb oog voor transitie. Maar de baseline in de vele betogen vanuit de regering is dat u in de eerste plaats verdedigt wat u doet. Ik hoor verwijzen naar projecten. En wat we nodig hebben, zijn structurele maatregelen. Wat we nodig hebben, is echt een trendbreuk forceren in iets wat in onze samenleving grondig misgaat.

Ik herhaal mijn vraag. Bent u bereid om de rest van deze legislatuur, de resterende zes maanden.... *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

De komende zes maanden tot het begin van de legislatuur in steden en gemeenten, minister Crevits. *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

U denkt dat het sneller verkiezingen zullen zijn?

Ik heb het over het aanreiken van maatregelen voor steden en gemeenten, die op 1 januari 2019 van start zullen gaan. Bent u bereid om de komende maanden alles in het werk te stellen opdat de steden en gemeenten aan de slag kunnen met brugpersonen, met financiële middelen om effectief de trendbreuk inzake kinderarmoede in Vlaanderen te realiseren?

Als het antwoord daarop duidelijk 'ja' is, dan vindt u in ons een bondgenoot. Als het antwoord daarop warrig of 'neen' is, dan zult u begrijpen dat we u de komende maanden met heel veel enthousiasme aan deze problematiek zullen blijven herinneren. Want voor wie in armoede leeft, is elke dag een moeilijke dag. En dan zullen we dat voor u ook zo maken. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Minister, het zijn uw woorden: 'Ik ga de kinderarmoede halveren. U mag mij daarop afrekenen. Mijn beleid is socialer dan ooit.' Dat is wat we vandaag willen doen: u afrekenen op uw belofte om de kinderarmoede te halveren.

En waar staan we vandaag? De kinderarmoede is het afgelopen jaar toegenomen. Er zijn 150.000 kinderen die in armoede opgroeien in onze rijke regio Vlaanderen. Dat betekent dat het voor die kinderen niet evident is om een bril te kopen wanneer zij die nodig hebben, dat voor hun ouders het betalen van een schoolfactuur of een sportfactuur een zware klap is.

We hebben hier net een hele bloemlezing gehad van hoe fantastisch de regering bezig is, hoe geweldig de ministers zijn, historisch. We krijgen hier te horen dat het allemaal goed komt en dat we vooral de cijfers van Kind en Gezin niet mogen gebruiken om het beleid op te evalueren. Dan vraag ik mij af: waarop wel? Want alle indicatoren die we de afgelopen jaren hebben gehad, of ze nu van de Decenniumdoelen komen, van uw eigen administratie of van de armoederapporten, zeggen hetzelfde: de armoede neemt toe. De kinderarmoede neemt toe. Er is een probleem. En als we dat niet mogen gebruiken om uw beleid op te evalueren, wat dan nog wel?

Minister, er is veel gebeurd deze legislatuur. De kinderopvang werd duurder gemaakt. De energiefactuur werd duurder gemaakt. De 1 euromaaltijden doen niet wat ze moeten doen. De schoolfactuur werd duurder gemaakt. Er is veel gebeurd deze legislatuur, maar niet allemaal ten goede, niet allemaal in het voordeel van de kinderarmoede.

U kunt daar iets aan doen. Collega's, kinderarmoede is geen natuurwet. Het is niet gemakkelijk om kinderarmoede aan te pakken, maar het kan. We kunnen dat keren. U hebt nog een jaar te gaan. U zou dat jaar kunnen gebruiken om nieuwe, extra maatregelen op poten te zetten, om ervoor te zorgen dat die maximumschoolfactuur opnieuw betaalbaar wordt, om de tarieven voor de kinderopvang opnieuw omlaag te brengen, om de kinderopvang nog socialer te maken. Wat er nu gebeurt, heeft namelijk veel te weinig invloed op de kinderarmoede.

U kunt ervoor zorgen dat die energiefactuur omlaag gaat. U kunt ervoor zorgen dat er werk is voor iedereen, ook voor mensen met een migratieachtergrond. Dat zijn allemaal maatregelen die u kunt nemen. U kunt de huurpremie, waarop mensen momenteel vier jaar moeten wachten, onmiddellijk toekennen. Nu zegt u tegen mensen: ja, u hebt recht op een huurpremie, maar we laten u eerst vier jaar wachten voor u die krijgt. We laten u vier jaar in armoede zitten en daarna kunt u aan de slag. Dat valt onder uw bevoegdheid als minister van Wonen. Dat zijn allemaal zaken die het komende jaar mogelijk zijn en die ook nodig zijn.

Minister, u hebt herhaaldelijk gezegd dat we uw persbericht moeten lezen zoals het hoort en dat we daar niets uit mogen halen dat we er niet uit mogen halen. Wel, ik wil dat doen. Ik heb het hier bij me. Ik citeer de eerste zin: "Minister Homans ziet in de toename van het aantal vluchtelingen een van de oorzaken van de stijging van de kansarmoede-index." Drie kwart van het persbericht gaat daarover. Er staat welgeteld één zin in over de economische crisis en over de arbeidsparticipatie van vrouwen. U stuurt zelf een persbericht de wereld in dat hoofdzakelijk handelt over de link met vluchtelingen. U legt daarbij de link met Kind en Gezin. Kind en Gezin ontkent dat vandaag echter formeel. Kind en Gezin zegt dat er meer armoede is, ook bij vluchtelingen. Kind en Gezin zegt formeel dat de link tussen de stijging van de armoede en de vluchtelingencrisis niet af te leiden valt uit hun rapport.

Minister Liesbeth Homans: Ik wil me excuseren bij de collega's dat we dit debat toch weer moeten aangaan. Ik heb het daarnet al uitgelegd. Mevrouw Van den Brandt, u bent er opnieuw over begonnen. U hebt correct geciteerd uit mijn perscommunicatie, namelijk dat het "een van de oorzaken" is. Het handelt wel degelijk over meer dan alleen de vluchtelingen.

Gisterenmiddag rond 12 uur waren uw partij en andere partijen al zeer ijverig aan het communiceren over zeer onvolledige cijfers uit het rapport van Kind en

Gezin. Ik heb echter het volledige rapport opgevraagd en gewacht om te communiceren tot ik dat had, rond 17 uur. Om 18.30 uur heb ik daarover gecommuniceerd. U hebt dat gezien.

Wat ik heel belangrijk vind, is de communicatie van Kind en Gezin van 2016. Ik heb hier een kopie van de persmededeling die u mag hebben. Collega De Bruyn heeft er al naar verwezen. Bij de cijfers en de data die Kind en Gezin gisteren ter beschikking stelde, was namelijk een heel belangrijke tabel niet bijgevoegd. In 2016 – jammer, collega's, maar ik moet het nogmaals voorlezen – zegt Kind en Gezin heel duidelijk het volgende in hun perscommunicatie: "We zien tot slot ook het effect van ingeweken kinderen, geboren in de jaren 2014-2015, en we stellen vast dat vele moeders van deze kinderen afkomstig zijn uit landen in Azië, waaronder Syrië en Afghanistan. In die gezinnen ligt de kansarmoede veel hoger, wat ook logisch is wanneer het over vluchtelingen gaat." Dat stond vorig jaar bij deze tabel, bij dezelfde groep.

Elke Van den Brandt (Groen): Er staat dus niet dat de totale armoede ...

Minister Liesbeth Homans: Kind en Gezin legt in de communicatie van 2016 – in 2017 hebben ze het vooralsnog niet gedaan, maar ze hebben die tabellen ook pas vanmiddag vrijgegeven voor iedereen – wel degelijk de link met vluchtelingen. Mevrouw Van den Brandt, van twee dingen één. Als we zien dat het aandeel van kinderen in armoede uit Azië met 38 procent toeneemt, dan durven we dat toch te benoemen. Moeten we zeggen dat dat de oorzaak is van kinderarmoede? Neen, neen, neen. Dat heb ik ook helemaal niet gezegd. Als u en uw partij echter blijven weigeren om bepaalde zaken bij naam te noemen, dan raken we geen meter verder. We moeten onder andere die mensen, maar ook alle andere mensen, bijvoorbeeld attent maken op en bewust maken van de noodzaak van een opleiding, de noodzaak van eventueel een job te hebben, de noodzaak van het hebben van een inkomen uit arbeid.

En echt, het belangrijkste is – u staat daar een beetje te lachen – het aanleren van de taal en daar zetten we met deze regering volop op in, meer dan ooit, meer dan tevoren. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Jo Vandeuren: Waar ik mij toe verplicht voel om op te blijven reageren, is op de manier waarop de communicatie en de rapporteringen van Kind en Gezin worden geframed om er een politieke kwestie van te maken. Ik vind dat niet correct. Ik ben bijzonder fier op een administratie als Kind en Gezin, dat zeg ik u in alle duidelijkheid. Wat Kind en Gezin doet, is al jarenlang een kinderarmoederisico berekenen aan de hand van een formule die al een hele tijd wordt gebruikt. Het is een deel van het verslag 'Kind in Vlaanderen' dat ieder jaar ongeveer eind juni wordt uitgebracht. Het wordt voorafgegaan door een aantal communicaties die Kind en Gezin in volle onafhankelijkheid doet over issues die in dat jaarverslag aan bod komen. Een van die issues is het geboortecijfer dat vorige week aan bod is gekomen. Een van de communicaties gaat ook over de kansarmoede-index. Dat is wat Kind en Gezin heeft gedaan.

Minister Homans heeft terecht en juist geciteerd uit de communicatie die Kind en Gezin vorig jaar naar aanleiding van de publicatie van het hele jaarverslag heeft gedaan en waarin ze ook een aantal dingen heeft verduidelijkt. Omdat ik begreep dat er heel wat rond te doen is, heb ik aan Kind en Gezin gevraagd om op de website te zetten wat men over twee weken in 'Kind in Vlaanderen' zal zeggen, over de cijfers die nu ook zijn gepubliceerd en die in het verslag, net zoals vorig jaar, een stuk context krijgen. Dat is wat er gebeurt. In alle eerlijkheid vind ik het niet zo aangenaam dat het feit dat Kind en Gezin er transparant over wil zijn en communiceert, wordt gebruikt om er een soort debat met de politieke overheid van te maken. Dat heeft Kind en Gezin helemaal niet willen doen.

Ik vind de suggestie van de heer Van Malderen de enige juiste suggestie. Laat Kind en Gezin en de wetenschappers die bij Kind en Gezin die cijfers assembleren en aggregeren, toelichting komen geven over wat men in de cijfers kan lezen en niet kan lezen. Dat is de beste manier om met die cijfers aan de slag te gaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, als uit cijfers blijkt dat er meer vluchtelingen zijn – wat een feit is, want er is een oorlog in Syrië geweest en dat heeft een impact omdat we een deel van de vluchtelingen hier hebben – en als blijkt dat er in die groep armoede is, dan is dat een realiteit, maar dan staat er nog niet – en dat is belangrijk – dat het wegens die asielcrisis is dat de totale armoedecijfers stijgen. *(Opmerkingen)*

Blijkbaar is het vervelend als ik dat zeg.

Ik wil Kind en Gezin niet misbruiken. Ik stel alleen vast dat ze in hun eigen communicatie zeggen dat uit het rapport dat vandaag is verschenen en waarop de minister om 9 uur heeft gereageerd – en ze heeft gewacht op dat rapport om te kunnen reageren en om te citeren uit een oud rapport – men niet kan afleiden dat die link er is. En toch stuurde de minister een persbericht waarin het bijna voor 90 procent over de vluchtelingen gaat. Het was geen detail in haar persbericht, het was de insteek van het persbericht, het was de titel van het persbericht. En er staat in 'een van de oorzaken', ja, maar ik mis eigenlijk wel de analyse waarin al die andere oorzaken ten gronde aan bod komen.

Collega's, dan nog, zelfs al zou het de asielcrisis zijn, is die minister dan verantwoordelijk? Dat is de vraag. Wie is er vandaag verantwoordelijk voor armoede in Vlaanderen? Kunnen we daarvoor naar de minister van Armoedebestrijding kijken? Ik kijk voor drie zaken naar u, minister. Ten eerste, u bent minister bevoegd voor de armoedebestrijding. U ging de armoede halveren. Dat is niet gelukt. Dat stuk van uw beleid en van uw ministerschap is niet gelukt. Ten tweede, u wijst erop dat de armoede – en dat klopt – bij niet-Belgen, en dat is iets anders dan vluchtelingen, hoger is. Dat is waar. Maar wie is er minister van Integratie? Welke partij is er trouwens al tien jaar bevoegd voor de integratie? Als het dus niet goed gaat met die groep, dan mag u ook daarvoor in eigen boezem kijken, want u bent minister van Integratie.

Minister, wat betreft het derde punt, de vluchtelingen, waar driekwart van uw persbericht over gaat ofschoon het geen directe oorzaak is, is mijn vraag ook weer: wie is coördinerend minister voor de opvang van vluchtelingen? Ook dat bent u. Ik kijk dus naar u, wanneer er zulke cijfers zijn, omdat u de persoon bent die het anders moet doen en omdat u de persoon bent die met de veelheid aan bevoegdheden die u hebt, die armoede effectief moet doen dalen. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Mevrouw Van den Brandt heeft het bij het rechte eind als ze zegt dat er geen correlatie is tussen de instroom van vluchtelingen en de stijging van armoede. Dat is een compleet foute framing. U noemt dat een van de oorzaken. Maar de voorzitter van het OCMW van Antwerpen, de grootste stad van Vlaanderen, had het alleen maar over de vluchtelingen. Als die schandalige communicatie de wereld wordt ingestuurd, moet u die als minister corrigeren, als we dit debat dan toch op een intellectueel eerlijke en serene manier willen voeren.

Het punt dat ik nu wil maken, gaat over wat u daarnet zei, namelijk dat er veel armoede is bij niet-Belgen en bij personen met een migratie-achtergrond. Dat klopt. Al van bij het begin van deze legislatuur hamer ik daarop, zeker in de commissie Werk. Ik hoor het hier graag zeggen, dat werk een motor is voor emancipatie en een mogelijkheid biedt om uit de armoede te stappen. Deze regering beweert

vandaag genoeg te doen, maar als ik naar de cijfers kijk, bijvoorbeeld van de werkzaamheidsgraad van personen die van buiten de EU komen, dan zie ik dat die gedaald is! Hetzelfde geldt voor de opleiding. Minister Crevits stipte het terecht aan, want het is zeer belangrijk. Hoe is het gesteld met de participatie van anders-talige werkzoekenden met een migratieachtergrond in die opleiding? Amper 18 procent, terwijl de helft van hen kortgeschoold is en geen diploma secundair onderwijs heeft. Sinds 2013 is die participatie met 16 procent gedaald!

Kom ons dan niet vertellen dat men genoeg doet. In plaats van telkens te proberen aan te tonen dat er eigenlijk geen inspanningen meer nodig zijn, wil ik erop aandringen om eindelijk op dat vlak een tandje bij te steken. Beweren dat men genoeg doet, is niet respectvol voor al die mensen die vandaag worstelen met die armoede.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik herhaal, zoals ik aan het begin van dit debat heb gezegd, dat Kind en Gezin geen uitspraken doet over de status van gezinnen. Dat klopt. Maar als we naar de cijfers kijken, stellen we helaas vast dat de stijging van kinderen die in armoede geboren worden, wat betreft de origine van de moeder, niet in alle clusters gelijkmatig gestegen zijn. Voor de cluster België daalt het cijfer ten opzichte van vorig jaar. Voor de cluster Europese Unie stijgt het, maar niet significant. Enkel voor de cluster Azië, Noord-Amerika en andere landen stijgt het met 0,9 procent. Nu kunt u nog blijven denken dat het om Amerikanen of Canadianen gaat, maar dat begrijp ik eigenlijk niet. Is het zo moeilijk om toe te geven dat landen als Afghanistan, Irak en Syrië, die in die cluster vallen, zoals letterlijk wordt gezegd in het rapport van vorig jaar, wellicht ook dezelfde groep vormen waarvan we nu onvermijdelijk het effect nog twee jaar meenemen? Dat is de meetwijze en minister Vandeurzen heeft er daarnet ook op gewezen.

Ik begrijp niet waarom u zo angstvallig wilt ontkennen dat er een verband is tussen die twee elementen. Ik probeer het te begrijpen, en dan moet ik terugkomen op wat u daarnet hebt gezegd. U denkt dat het voor ons significant is omdat we een beleid zouden voeren dat de ene welgevallig is en de andere niet. Dat is de enige verklaring die ik kan vinden voor uw hardnekkigheid om daar op deze manier mee te blijven omgaan. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Kherbache, ik denk dat niemand van de parlementsleden noch van de regering heeft gezegd dat er geen inspanningen meer nodig zijn. Dat heeft niemand hier gezegd. Tenzij ik het niet heb gehoord.

Mevrouw Van den Brandt, u hebt mij al de coördinerende minister van de vluchtelingen genoemd, maar dat ben ik niet, dat is de minister-president.

Elke Van den Brandt (Groen): Opvang van de vluchtelingen.

Minister Liesbeth Homans: U hebt mij ook minister van migratie genoemd, dus ik neem het u niet kwalijk. Als we het hebben over integratie en inburgering, dan is het budget van 2010 tot 2017 gestegen van 52,2 miljoen euro naar 78,2 miljoen euro. Kom hier alsjeblieft niet zeggen dat deze regering niet extra inzet, zowel qua intensief bezig zijn met die mensen als budgettair. Kom dat hier alsjeblieft niet zeggen.

U zegt – u geeft dat toe, wat goed is, het staat ook zwart op wit in het rapport – dat 65,1 procent van de kindjes met een risico op armoede, wordt geboren in het gezin waar de moeder niet van Belgische of autochtone origine is. Dat is heel belangrijk. U kunt natuurlijk zeggen: u moet inzetten op integratie en op inburgering. Daar hebt u gelijk in. Dat doen wij ook. Maar niet al die mensen zijn natuurlijk ook verplicht om een inburgeringstraject te volgen omdat ze hier geboren en getogen zijn.

We moeten ook durven zeggen waar het eigenlijk om gaat: inzetten op taal, maar ook absoluut inzetten op het spreken van Nederlands thuis. Absoluut. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Bart Tommelein: Mevrouw Kherbache, ik ben in feite een beetje ontgoocheld. Als mensen vandaag naar dit debat kijken, dan zullen ze hebben gezien dat u zeer kort door de bocht gaat. We kunnen van mening verschillen, maar wat u daarnet komt te vertellen, is net het omgekeerde van wat ikzelf en mijn collega's naast en achter mij hier hebben gezegd, dat we inspanningen willen leveren, dat er nog inspanningen zullen moeten worden geleverd, dat het werk zeker nog niet klaar is en dat het voor ons een prioriteit is. U maakt er dan doodleuk en op een manier die me echt niet aanstaat, van dat deze regering zegt dat ze meer dan voldoende doet. Het is een manier waar u niemand, ook niet de mensen in armoede, mee helpt.

Ik heb de cijfers bekeken. U wilt altijd maar correlaties leggen, iedereen wil hier maar correlaties leggen. Het is de schuld van iemand of het is de schuld van de regering. Ik heb gezien dat de hoogste armoede-index voor kinderen is gestegen in de periode 2010-2011. Wil ik daarmee zeggen dat er nu niets gebeurt? Neen, we moeten effectief alle hens aan dek roepen om die kinderarmoede tegen te gaan. Maar u moet stoppen met dat belerend vingertje, met te zeggen dat het deze regering en deze minister of andere ministers zijn. Mevrouw Kherbache, in uw tijd is de armoede het meest gestegen en is de index heel duidelijk. *(Applaus bij de meerderheid)*

Ik wil daarmee niet zeggen dat ik zulke debatten wil voeren. Ik wil wel aantonen voor de luisteraars en de kijkers die dit debat aan het volgen zijn, dat u er zelf mee lacht en u er zelf op een totaal onverantwoordelijke manier mee omgaat. Deze regering doet wat ze moet doen en zal nog veel meer doen. Dit ook ter attentie van de heer Van Malderen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Minister Hilde Crevits: Ik wil de sterke tussenkomst van mijn lieve collega naast mij, minister Tommelein, met een voorbeeld staven, mevrouw Kherbache. U had het daarnet over 18 procent. Elke jongere die aankomt in Vlaanderen, heeft recht op onderwijs. Elke jongere die aankomt in Vlaanderen, krijgt ook effectief onderwijs. Het is deze regering die de vervolgbegeleiding totaal heeft hervormd omdat die niet goed was, en die ervoor zorgt dat na een jaar onthaalonderwijs jongeren verder persoonlijk worden begeleid. Ik weet dus niet waar u het cijfer vandaan haalt dat maar 18 procent van de jongeren onderwijs zou krijgen. Dat is manifest onjuist, zelfs gelogen. *(Applaus bij de meerderheid)*

Yasmine Kherbache (sp.a): Ik ben totaal niet onder de indruk van de tussenkomst van minister Tommelein omdat hij dat aangrijpt om heel wat verontwaardiging te etaleren over zijn eigen inspanningen die ik zagezegd zou beoordelen.

Waar het om gaat, de cijfers waar ik naar verwijs... Minister Crevits, ik heb heel duidelijk verwezen naar uw tussenkomst over volwassenenonderwijs. Als ik het heb over amper 18 procent van de anderstalige werkzoekenden die in opleiding zijn – dat is uitdrukkelijk zo gezegd – dan is dat schandalig laag, wetende dat van die nieuwkomers de helft kortgeschoold is. Dus is de vraag of we dan niet voluit moeten inzetten op een opleidingspact met een 100 procentgarantie, zoals we een jeugdgarantie hebben. Dat is wat wij altijd bepleiten voor die groep, namelijk 100 procent opleidingsgarantie zodat we die herscholing en heroriëntering kunnen doen.

Als ik het heb over de participatie van vrouwen met een migratie-achtergrond: we hebben het debat gehad in de commissie. De conclusie was dat we voldoende doen. Dat is het punt dat ik hier vandaag wil maken. Keer op keer, al jaren aan een stuk, kloppen we op die nagel. Er worden geen extra inspanningen gevraagd. Ik vind de verontwaardiging van minister Tommelein echt misplaatst. Ik verwijs hem naar de antwoorden van minister Muyters, dan zal hij misschien anders reageren. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister Tommelein, dank u wel voor de duidelijkheid. U had het over 2010. Dan is er inderdaad een opvallende stijging. Ik heb in het rapport gelezen dat dat te maken heeft met de wijzigingen in de registratiewijze. Dat staat er letterlijk in. Wat dat betreft, is uw steek onder water een beetje verkeerd. U moet het rapport misschien even lezen.

Al een aantal jaren neemt armoede in Vlaanderen toe. Dat blijkt uit die index. Ik heb de minister daarnet grondig beluisterd over de verschillende beleidsplannen en maatregelen die genomen zijn. Het viel me op dat daarbij gezegd werd dat Kind en Gezin zegt dat je deze cijfers niet mag gebruiken om er het kortetermijneffect van beleidsmaatregelen uit af te leiden. Langs de andere kant hoor ik u constant zeggen dat uw talrijke maatregelen die u genomen hebt, geen effect zullen hebben vanaf dag 1. Maar we zitten wel bijna in jaar 5 van deze legislatuur. Ik had graag eens vernomen welke indicator inzake armoede er tijdens deze legislatuur duidelijk in positieve zin is geëvolueerd en waarbij er dan een link kan worden gelegd met dat beleid. Ik wil u graag vrijpleiten, natuurlijk, maar we zitten wel bijna op het einde van de legislatuur en alle lichten staan op rood wat dat betreft, allemaal. Collega Van Malderen heeft een aantal voorstellen ingediend. Er is op gereageerd. Hij heeft gevraagd wat uw plannen zijn. Het enige wat u zegt is: 'Heb nog een beetje geduld.'

Voor de mensen in armoede is elke dag een moeilijke dag. U hebt met deze regering nog goed een jaar te gaan. Dus vragen wij u om alstublieft te kijken welke bijkomende maatregelen u kunt nemen, want tot op vandaag is geen enkel cijfer citeerbaar waaruit blijkt dat er een positief effect is van de maatregelen van deze Vlaamse Regering op de evolutie van de armoede in Vlaanderen. (*Applaus bij sp.a*)

Minister Hilde Crevits: Het is nu duidelijk van waar uw 18 procent komt, collega Kherbache. Ik had u duidelijk verkeerd begrepen. Maar als u het daarover hebt: ik heb in mijn voorbeeld daarnet gezegd dat onze regering het volwassenenonderwijs grondig hervormd heeft met de focus op de meest kwetsbaren. De doelgroep waarnaar u verwijst, maakt daar deel van uit. Centra zullen extra gefinancierd worden. Er komt een bonus als je een diploma haalt. Net om die redenen hebben we het hele volwassenenonderwijs hervormd. Die hervorming gaat inderdaad volgend jaar van start. Het had sneller gekund, maar we moeten onze weg daarin volgen. Het had misschien ook al in de vorige legislatuur hervormd kunnen zijn. Maar we leggen nu de focus waar hij moet liggen.

Vooraleer u nog stigmatiseert: we doen het allemaal niet zo goed als het gaat over levenslang leren. Als we naar de toekomst kijken en naar de uitdagingen die er zullen zijn, zullen we met zijn allen ons hele leven moeten blijven leren. Ook op dat vlak proberen we voldoende kansen te scheppen. Maar nu hier komen zeggen dat alles wat we doen, slecht is, en dat we eens naar de cijfers moeten kijken... Ik heb u duidelijk gemaakt dat we die hervorming net in de steigers hebben gezet om het beter te maken.

Minister Philippe Muyters: Ik kan daar perfect op aansluiten. Dat is ook wat ik elke week probeer te zeggen aan mevrouw Kherbache: de hervormingen zijn genomen. We doen niet voldoende? Ja, we hebben de maatregelen genomen, maar ze moeten nog van kracht worden of ze zijn net van kracht geworden. Als we kijken naar wijk-werken, dat is gestart in januari, als we kijken naar werker-variant, daar zijn we nu mee bezig, als we kijken naar de screening van langdurig werklozen, daar zijn we mee gestart en de extra versnelling gebeurt in september. Ik zeg u: wij werken hier heel hard aan al die maatregelen, maar u verwacht elke week bijkomende maatregelen en dat zou pas slecht beleid zijn.

Elke Van den Brandt (Groen): Waarom vind ik die cijfers van Kind en Gezin ongelooflijk belangrijk? Omdat het gaat over kinderen van 0 tot 3 jaar, bij de

start van het leven. Het gaat over kinderen die van bij de start de kansen niet krijgen, van bij de start in de armoede zitten. Als we ergens een doelgroep kansen moeten geven, is het die doelgroep. Daarom vind ik dit een ongelooflijk belangrijk rapport. Dan had ik gehoopt, dan had ik verwacht dat de Vlaamse Regering, de volgende reflex had: 'Nee, wat we doen is niet voldoende. We moeten het over een andere boeg gooien. We moeten meer gaan doen. We moeten harder aan de slag.' Maar ik stel vast dat de reactie is: 'We hebben heel veel goede dingen op touw gezet. Wacht nog even en dan zult u zien dat het goed komt.'

Dan wordt hier het verwijt gelanceerd dat de sp.a tijdens de vorige legislatuur niet gedaan heeft wat ze moest. Het is weer de schuld van de sossen, het is misschien ook de schuld van de Brusselaars en de Walen. Maar, collega's, CD&V en N-VA zitten al vijftien jaar in deze regering samen. Dus zeggen dat het morgen wel goedkomt, zeggen dat het later wel in orde komt, dat geduld heb ik niet meer: ik wil resultaten zien. Het enige resultaat dat ik zie, met deze indicator, maar ook met alle andere indicatoren, is dat ze in het rood zijn, dat de armoede toeneemt.

Collega's, vandaag kan ik alleen maar concluderen dat het armoedebeleid mislukt is, want de armoede neemt toe. Dan kunnen we nog een aantal maatregelen nemen. Ik heb er van de heer Van Malderen gehoord, ik heb er zelf ook een hele reeks opgesomd. We kunnen daar nog verandering in brengen, tijdens deze legislatuur nog. Maar eerlijk gezegd, minister, hebben wij niet het geloof dat het van u zal komen, omdat u het net zo relativeert, omdat u net zegt dat het allemaal zo geweldig goed gaat en het allemaal wel goed zal komen. Minister, daarom dienen wij een motie van wantrouwen tegen u in, omdat we niet denken dat bij u die armoede een kentering zal hebben.

We dienen die motie van wantrouwen ook in – ik kom erop terug – omdat u het debat vervuilt. U stuurt een persbericht uit dat in 90 procent van de gevallen over vluchtelingen gaat en waarbij u zegt: het is de schuld van de vluchtelingen. U kunt nu wel zeggen dat het niet zo bedoeld is, dat we het fout gelezen hebben, enzovoort, maar het is heel duidelijk waar de intentie lag. Het is een vervuild debat.

Dit is trouwens niet de eerste keer, minister. We hebben u op het moment dat u heel triomfantelijk zei dat dankzij u het armoedebeleid een kentering kende, moeten betrappen op een leugen, want het klopte niet. De cijfers zeiden iets anders. We hebben u op het moment dat u zei dat 47 procent van de asielzoekers analfabeten waren, moeten corrigeren, want dat was een leugen. Dat klopte niet. Het is de derde keer op rij, minister, dat u dit doet en wij vertrouwen u niet meer. Daarom dienen wij een motie van wantrouwen in.

Mijn slotzin is aan de collega's: u bent mee verantwoordelijk. U bepaalt of deze minister voortgaat en of dit beleid blijft, of het goed genoeg is. U mag het goed genoeg vinden, de cijfers zeggen iets anders. Ik reken erop dat u diep in uw hart kijkt en u zich afvraagt op welke manier u die 150.000 kinderen in armoede het beste helpt: door te doen alsof alles goed gaat of door verandering op poten te zetten. (*Applaus bij Groen en bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Bij elk debat over kinderarmoede herhalen we het: elk kind dat opgroeit in armoede is er een te veel. Die uitspraak verliest alweer aan betekenis. De uitblijvende resultaten maken haar soms sloganesk en hol. Ondanks de goede bedoelingen en de vele beleidsmaatregelen – en ik ben ook blij dat de regering en elke bevoegde minister, niet alleen de coördinerende minister, zijn beleid nog eens in de verf heeft gezet, want doen alsof er niets gebeurt, is de waarheid onrecht aandoen – boeken we geen vooruitgang. De algemene armoedecijfers blijven reeds meer dan tien jaar schommelen rond de 11, 12, 13 procent.

De kinderarmoedecijfers nemen toe. Dat moet ons allemaal tot nadenken stemmen. Dat legt een ernstige hypothese op de samenhang van onze samenleving in de nabije toekomst. Wie niet inzet op zijn kinderen, verliest een hele generatie. Over de interpretatie van de cijfers heeft minister Vandeurzen al de juiste toelichting en toedracht gegeven. De CD&V-fractie steunt het idee om deze cijfers in de commissie met de experts en met Kind & Gezin grondig onder de loep te nemen.

In de voorbije debatten over armoedebestrijding legde ik steeds – en er is al verwezen naar de 3 V's van het Vlaams regeerakkoord – systematisch de nadruk op de meest kwetsbare groepen. Ik noem het de 4 V's: de vervrouwelijking, de verjonging, de verstedelijking en de verkleuring. De verkleuring van armoede is een niet te miskennen feit, maar heeft een structureel karakter dat veel verder teruggaat dan de huidige humanitaire crisis.

Ja, er zullen lokaal ook wel wat lichtpuntjes zijn die zullen worden aangegrepen om aan te tonen dat de ene stad beter is dan de andere. Laten we ook daar duidelijk over zijn, de kansarmoede-index is geen instrument voor lokale beleidsevaluatie.

De index mag ook niet worden verward met de reële armoedecijfers van de Vlaamse Armoedemonitor. De index schat het kansarmoederisico in op basis van zes indicatoren. Kinderen die scoren op minstens drie van die indicatoren wordt een verhoogde kans op armoede toegeschreven zonder met zekerheid te beweren dat ze ook daadwerkelijk in die armoede zullen terechtkomen. Of ze effectief in de armoede terechtkomen, is ons aller verantwoordelijkheid. Deze vaststellingen aangrijpen om de situatie te relativiseren is gelijk aan schuldig verzuim.

De conclusie is simpel: we kunnen beter en we moeten beter. Het is geen schande als leidinggevende persoon om toe te geven dat we er niet in slagen om die armoede terug te dringen, ondanks goede beleidsmaatregelen, niet in deze legislatuur en ook niet in de vorige. Elk beleidsniveau is mee verantwoordelijk om de armoede aan te pakken.

Wat de kansarmoede-index wel doet, is vergelijkbaar met de kanarievogel in de koolmijnen. Hij wijst op gevaar, en geeft aan dat er elk jaar meer kinderen worden geboren in gezinnen met een verhoogde kwetsbaarheid en minder kansen. Ruim 80 procent van de kinderen in een precare opvoedingssituatie scoren op dezelfde drie van de zes kansarmoede-indicatoren slecht.

Een laag gezinsinkomen is een indicator, en we weten uiteraard dat dat ook een federale bevoegdheid is. Laat ons daar verder werk van maken en die laagste uitkeringen optrekken naar de Europese armoederisicodrempel. Laat ons de schuldindustrie verder aanpakken en aan banden leggen.

Een precare arbeidssituatie is een indicator, ondanks de sterke jobcreatie en de dalende werkloosheid. Als we dat niet gebruiken als hefboom, wat dan wel? De hoogconjunctuur biedt kansen om specifiek in te zetten op doelgroepen voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is.

Minister Muyters, u weet dat ik nogal een believer was van het WAW-traject (Werk, Armoede en Welzijn) van de vorige legislatuur dat zowel inzette op werk als op armoede, de binnenkant van armoede, als op welzijn. Het was de meest duurzame oplossing.

De armoedecijfers geven niet alles weer. De goede maatregelen vinden we niet altijd in de armoedecijfers weer of moeten nog een verdere uitrol krijgen. Armoede is ook vaak, zeker als het over hardnekkige langdurige generatiearmoede gaat, een Sisyphusopdracht. Als we die opdracht niet meer als onze verantwoordelijkheid opnemen, laten we hele generaties los.

Een laag opleidingsniveau is een indicator. Minister Crevits heeft er al naar verwezen. Met de hervorming van het volwassenenonderwijs en met de maximale focus op basiseducatie NT2 trekken we volop de kaart van de meest kwetsbaren. Daarnaast is een ruim inburgeringsaanbod nodig, meer opleidingen op de werkvloer, individuele begeleidingstrajecten, impulsen ten aanzien van de werkgevers om hen tot aanwerving van die mensen aan te zetten, niet voor hun economisch surplus maar voor hun eigenwaarde, voor die binnenkant, voor het zelfrespect, om opnieuw deel te hebben aan de samenleving.

De penibele huisvestingssituatie is een indicator. Minister Homans, u hebt er zelf naar verwezen. Ondanks de historische investeringen kan het daar ook beter. U zegt het zelf ook.

De armoederisicocijfers nemen algemeen toe, maar opvallend bovendien is de kloof tussen mensen van Belgische en mensen van niet-Belgische origine. We scoren slecht voor mensen met een migratieachtergrond die hier al langer zijn. De Europese Commissie heeft er ons recent opnieuw op gewezen dat we slechter scoren dan de buurlanden. Ook daarom moeten we het beter doen. Goed is in dezen niet goed genoeg.

We moeten meer kansen creëren. Taal is inderdaad belangrijk, maar we moeten kansen creëren inzake alle sociale grondrechten, en deze mensen stimuleren om die kansen te grijpen, willen we vermijden dat armoede simpelweg over generaties wordt gedragen, dat talent blijvend verloren gaat en de kloof op basis van afkomst steeds verder wordt uitgediept. Geen enkel kind verdient zo'n toekomst.

Kind en Gezin schuift een aantal inspirerende praktijkvoorbeelden naar voren waarmee we het verschil kunnen maken. Er is het belang van brede intersectorale samenwerking, ook op lokaal niveau. Er zijn de Huizen van het Kind. Er is het vernieuwend aanbod van basisvoorzieningen voor kwetsbare gezinnen, onder de naam KOALA. Er zijn de proeftuinen inburgering op maat voor laaggeletterde vrouwen met kinderen. Laten we die maximaal faciliteren.

Nogmaals, collega's, het is geen teken van zwakte om tekortkomingen in een beleid toe te geven. Er wordt heel veel gedaan, laten we daar duidelijk over zijn, maar noch deze noch de vorige legislatuur hebben we kunnen aangrijpen om het tij te keren. Dat bewijst de hardnekkigheid van die generatiearmoede.

Ik vind het daarom bijzonder spijtig dat in deze legislatuur de interministeriële conferentie Maatschappelijke Integratie nog altijd niet is samengekomen. Ik richt me nu tot de coördinerend minister. Minister, u kent mijn visie daarover. U zult zeggen dat dat niet uw verantwoordelijkheid is, dat die bij de andere coördinerende ministers ligt. Dat klopt misschien wel, maar mocht ik coördinerend minister voor de armoedebestrijding zijn, dan zou, ook al ligt dit niet binnen mijn bevoegdheid, ik hen informeel samenroepen. Dan zullen ze wel meemarcheren. Laat Vlaanderen daar dan het voortouw in nemen. Laat u daar niet in kennen.

Collega's, als het ons menens is met het uit de wereld helpen van kinderarmoede, dan moet iedereen zijn verantwoordelijkheid nemen. Alle niveaus, Vlaams, federaal en lokaal, moeten op volle kracht vooruit. De weg vooruit ligt in een beleid dat iedereen in onze samenleving kansen biedt op meer levenskwaliteit voor zichzelf en zijn kinderen. Het is onze verantwoordelijkheid om de rauwe noodkreet van de innerlijke kwetsbaarheid van de mensen, of ze nu arm, ziek, werkloos of vluchteling zijn, te beantwoorden.

Voorzitter, Lieven De Pril van Welzijnsschakels heeft een boek geschreven, getiteld 'Brood én rozen voor iedereen', dat zo perfect die innerlijke kant van armoede omschrijft. Phara de Aguirre, die inderdaad de interviews heeft afgenomen, schrijft in haar voorwoord dat wij allemaal een 'vaasmoment' nodig hebben

om te worden geraakt, om achter de cijfers ook de mensen te zien. Ze verwees daarmee naar de vrouw die ze had geïnterviewd. Toen ze op het einde van de interviews haar ging bedanken met een ruiker bloemen, stak die vrouw in armoede, in een kwetsbare situatie die bloemen niet in een vaas. Phara vroeg hoe dat kwam. Ze antwoordde dat ze niet zo'n grote vaas had en nooit bloemen kreeg. Dat is die binnenkant van armoede. Dat is die kwetsbaarheid.

Minister, we stellen verder ons vertrouwen in deze Vlaamse Regering en in u, maar rol dit Vlaams actieplan uit, roep uw collega's, de coördinerend ministers samen. Desnoods moet er maar een nieuw Algemeen Verslag over de Armoede (AVA) komen, zoals in 1994, waar alle stakeholders, de sociale partners, iedereen bij wordt betrokken om daar samen verder werk van te maken, inderdaad ook samen met de oppositie. Laat die kansarmoede-index een laatste wake-up-call zijn. Lees allemaal dat boek 'Brood én rozen voor iedereen', samen met die Vlaamse Regering. Maak er desnoods een boekbespreking van op een van jullie vrijdagen, maar neem bij hoogdringendheid het initiatief om samen met de collega's van zowel de Vlaamse als de Federale Regering extra in te zetten op de meest kwetsbaren, op de mensen die het het minst breed hebben, die het het moeilijkst hebben, want daar schieten we tekort. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, ministers, collega's, Vlaanderen mag dan wel de naam hebben een welvarende regio te zijn, maar dat betekent niet dat armoede hier niet bestaat. Integendeel, een op zeven kinderen leeft vandaag in armoede. Minister, de cijfers van de kansarmoede-index voor 2017 leren ons dat u alvast het tij nog niet hebt kunnen doen keren.

Het is zorgwekkend en het moet een blijvende bekommernis zijn tijdens uw laatste jaar als minister bevoegd voor de armoedebestrijding.

Wat geen enkel kind in armoede echter vooruithelpt, is een polariserend debat. Externe factoren zullen bovendien altijd een rol spelen. De economische crisis was ons bekend in 2014 bij de opmaak van de beleidsbrief, en de vluchtelingen-crisis was ons bekend in 2016 toen u, minister, de ambitie uitsprak om de kinderarmoede te halveren. Bij de bijstelling van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding waren deze externe factoren ook al bekend en verklaarde u stellig dat de bijsturing voldoende was.

Wanneer we in het Vlaams Parlement spreken over kansarmoede, dan moeten we ons toch vooral laten leiden door bescheidenheid. Wanneer ons de vraag wordt gesteld of we genoeg doen, dan moeten we daar nederig op antwoorden. We doen niet genoeg. We moeten nog meer doen.

De vraag is wat we moeten doen. Hoe gaan we dit oplossen? Er bestaat geen 'silver bullet', geen wondermiddel als het ware, dat armoede uit onze samenleving haalt. We weten dat allemaal. Zowat alle partijen hier aanwezig hebben regeringsverantwoordelijkheid gedragen. Laten we eerlijk zijn, we zijn er tot nu toe nog niet of toch onvoldoende in geslaagd om armoede wezenlijk terug te dringen. Wil dit zeggen dat we gewoon de schouders moeten ophalen bij het lezen van de laatste cijfers? Absoluut niet. We hebben immers de morele plicht om ons op alle mogelijke manieren in te zetten om de strijd tegen armoede in de diepte te voeren. Er is dus geen plaats voor onverschilligheid.

Het fundament van kansarmoede wordt gelegd in de wieg. Daarom is de stijging van de kansarmoede-index een belangrijk signaal. Kinderarmoede leidt tot kansongelijkheid vanaf de start. Daarom is er een beleid nodig dat alle ouders en kinderen uit het kansarm isolement haalt en hen laat participeren aan sociale netwerken en activiteiten in de eigen omgeving.

Daarom pleitten liberalen altijd voor een sterk onderwijs van kleins af aan. Iedereen moet zijn of haar leven kunnen uitbouwen op basis van zijn of haar talenten en capaciteiten. De overheid zet daarom in op instrumenten die deze kansen waarborgen. Via de nieuwe kinderbijslag nemen we straks alvast een eerste stap door extra ondersteuning te bieden aan gezinnen met lage inkomens. Plus, we moedigen participatie aan kinderopvang en kleuteronderwijs aan. Wie zijn kinderen naar de eerste en tweede kleuterklas stuurt, krijgt een extra premie.

We moeten nog meer inzetten op een aanklampend beleid. Dit kan een lokaal niveau rechtstreeks doen via een OCMW, maar ook het Vlaamse Gewest kan hierin een voortrekkersrol spelen. Ik ben ervan overtuigd dat er heel wat op het terrein goed gebeurt. De vraag is of de diensten ook goed samenwerken. Net als in het Vlaams Parlement heeft elk beleidsdomein zijn bevoegdheid. Zoals mevrouw Franssen al zei, is het zeer belangrijk om alle ministers samen te roepen en over de verschillende beleidsdomeinen heen samen te zitten en concreet te werken.

Onze ambitie moet zijn om te emanciperen. Het beleid moet een springplank zijn. Armoede structureel de wereld uit helpen staat of valt met armoede te voorkomen. Wat is het beste instrument om mensen structureel uit armoede te halen? Dat is werk. Alle verhalen ten spijt, blijkt nog altijd – dat zeg ik niet alleen maar ook het Planbureau – dat mensen die niet werken vier keer meer kans hebben om een armoederisico te lopen dan mensen die werken. We moeten dus blijven inzetten op arbeid. Als er in Vlaanderen vorig jaar 226.000 vacatures waren, dan zijn dat 226.000 kansen voor mensen om uit armoede te geraken. We moeten die kans grijpen.

We stellen vast dat er vandaag nog steeds een arbeidsparadox is. Langs de ene kant zijn er vacatures en langs de andere kant hebben we geen mensen om ze in te vullen. Ook daar is nog meer dialoog en een aanklampend beleid noodzakelijk. Dat is het werk dat de regering doet met VDAB en daar moeten we nog meer op inzetten, nog intenser.

Sommigen reageren vanuit hun conservatisme afwijzend op nieuwe manieren om mensen aan de slag te krijgen, maar een job is en blijft de beste garantie tegen armoede. Elke maatregel die ervoor zorgt dat er meer jobs zijn en dus meer kansen zijn voor mensen om uit de armoede te geraken, moeten we omarmen.

Minister, ik kom tot mijn laatste punt. We moeten ophouden met polariseren en in clichés te vervallen, want dat helpt echt niemand vooruit. We moeten met zijn allen manieren zoeken om elkaar beter te ondersteunen. Het Vlaamse Gewest moet dit doen met de federale overheid en met de steden en gemeenten. De steden en gemeenten moeten dit doen met hun maatschappelijke werkers. We moeten ophouden met polemieken te voeren en proberen, met u als voortrekker, een weg te zoeken om de armoede in Vlaanderen eindelijk naar beneden te krijgen. Om die dialoog te verbeteren, zult u in mijn fractie steeds een bondgenoot vinden. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Voorzitter, de nieuwe cijfers inzake kinderarmoede bewijzen opnieuw dat open grenzen en een open sociale zekerheid niet samengaan. De stijgende cijfers met betrekking tot kinderarmoede in Vlaanderen zijn in de eerste plaats een gevolg van de massa-immigratie. Van de kinderen die in kansarmoede opgroeien, heeft 65 procent niet de Belgische nationaliteit. De Federale Regering heeft de voorbije jaren massaal armoede geïmporteerd en heeft de sociale problemen doen toenemen.

In de eerste plaats zijn onze eigen mensen het slachtoffer van de import van allochtone armoede. Terwijl onze eigen mensen fiscaal nog steeds worden uitgeperst

met een belastingdruk van maar liefst 53,7 procent voor een alleenstaande en 46,2 procent voor een gezin met twee kinderen, slaagt de regering er niet in de meest behoeftigen van ons eigen volk de sociale bescherming te bieden die ze verdienen.

Ik geef een eerste voorbeeld. Ik verwijs naar het verhaal van de heer Wouters uit Essen, dat pas enkele dagen geleden in de kranten is verschenen. De man lijdt aan een ongeneeslijke beenmergziekte en krijgt plots zijn peperdure medicijn niet meer terugbetaald. Dit duwt hem in de armoede en betekent zelfs zijn doods-vonnis. Ten einde raad stapt hij nu naar de rechtbank. Hij daagt de Federale Regering voor de rechter om het medicijn wel terugbetaald te krijgen. We kunnen alleen maar hopen dat hij deze rechtszaak wint. Terwijl een asielzoeker in dit land maandelijks tot 2255 euro kost en bijna de helft van de leeflonen naar mensen gaat die niet eens over onze nationaliteit beschikken, leiden de besparingen in de gezondheidszorg ertoe dat voor veel mensen noodzakelijke medicijnen niet meer worden terugbetaald. Hierdoor duwt de Federale Regering hen in de armoede.

Ik geef een tweede voorbeeld. De Vlaamse Regering bouwt aan een nooit gezien tempo sociale woningen, en toch blijven de wachtlijsten toenemen. Het Vlaams Belang is recent gecontacteerd door Cindy, een alleenstaande moeder met drie kinderen die wegens omstandigheden in financieel moeilijke papieren is beland en dringend nood heeft aan een sociale woning. De sociale huisvestingsmaatschappij heeft haar echter meegedeeld dat het in haar stad minstens tien en allicht vijftien jaar wachten is op een voldoende grote sociale woning. Dat is een schande. Ik zie in de cijfers dat bijna een op drie sociale woningen wordt toegevoerd aan mensen die niet eens over onze nationaliteit beschikken.

Minister Homans, u hebt in de krant het volgende gesteld: "We doen met de Vlaamse regering heel wat inspanningen, maar die worden ingehaald door de maatschappelijke omstandigheden." U hebt dan verwezen naar de hoge werkloosheidsgraad onder allochtone vrouwen en naar de vluchtelingencrisis.

Dat is een correcte analyse, minister Homans, maar het gaat dan toch maar om maatschappelijke omstandigheden die uw eigen regeringen mee hebben gecreëerd. Zij zijn gecreëerd door een Federale Regering die weigert de immigratiewetgeving aan te scherpen en die de grenzen wijd open houdt, door een Federale Regering die onaanvaardbare besparingen doorvoerde in de gezondheidszorg, door regeringen die het leven van de gemiddelde burger een pak duurder maakten, denk maar aan de fors gestegen energiefactuur.

Voor het Vlaams Belang heeft een regering in de eerste plaats de plicht te zorgen voor het welzijn van onze eigen bevolking. Voor mij is het onaanvaardbaar dat Vlaamse kinderen moeten opgroeien in armoede omdat deze regeringen OCMW willen blijven spelen voor heel de wereld. De linkse oppositie staat hier nu te roepen dat de nieuwe cijfers hallucinant zijn, maar hun kritiek klinkt heel hol. Want zij stellen de massa-immigratie niet in vraag, wel integendeel. Links maakt in mijn ogen geen deel uit van de oplossing, wel van het probleem. Want sociale zekerheid en open grenzen gaan niet samen. Een systeem van sociale bescherming waar jaarlijks vele tienduizenden nieuwkomers van kunnen genieten zonder ooit bijgedragen te hebben, is niet houdbaar. Iedereen van wie het gezond verstand niet is aangetast door het politiek correcte virus, begrijpt dat. Ofwel sluiten we de grenzen, ofwel zal ons sociaal systeem nog meer onder druk komen te staan.

De motie van wantrouwen geef ik vandaag symbolisch vanop deze plaats aan alle politieke partijen die de grenzen blijven openstellen en zo de armoede in stand houden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Cindy Franssen (CD&V): Ik was niet van plan om nog te reageren, ik doe dat meestal niet op een dergelijke tussenkomst, maar wat als deze fabeltjes wel waar zouden zijn? Mijnheer Depoortere, ik voel me aangesproken want u had het over

Cindy. U moet stoppen met verschillende groepen die op de pechstrook van hun leven staan, tegen elkaar uit te spelen. Stop met mensen die ziek zijn uit te spelen tegen mensen die in preciaire armoedesituaties leven. Ik vind dat echt niet kunnen. U verzuurt daarmee de samenleving. Ik vind het mijn plicht om daarop te reageren.

Wanneer het gaat over ziekte en over dure medicatie, dan heeft dat trouwens te maken met compleet andere economische wetmatigheden binnen de farmaceutische bedrijven dan het al dan niet opnemen van een leefloon. U zou moeten weten dat arm ziek maakt en ziek arm. Ik vind het beneden alle peil om groepen die in preciaire situaties verkeren, op een dergelijke manier tegen elkaar uit te spelen. (*Applaus bij CD&V*)

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Mevrouw Franssen, gelukkig leven we in een democratie waar ik uiteraard niets moet. Ik heb een vrijheid van mening en een vrijheid van spreken en ik moet hier helemaal niet zwijgen. Ik zal het u nog eens proberen duidelijk te maken met een retorische vraag: hoeveel mensen uit het buitenland zullen we blijven importeren tot het draagvlak van onze samenleving is bereikt, tot onze sociale zekerheid inderdaad niet meer betaalbaar zal zijn? Dat is een vraag die men moet durven stellen. En in de plaats van weg te kijken en de kop in het zand te steken, zou u uw ogen moeten openen en zien wat er gaande is in onze samenleving, niet alleen in ons land maar in vele landen van deze Europese Unie.

Bart Van Malderen (sp.a): Het verbaast me dat niemand van de regering nog het woord neemt omdat in het debat wel degelijk een aantal voorstellen – ik zou zelfs bijna durven zeggen: afspraken – zijn gemaakt die bij mijn weten noch gecontesteerd, noch beantwoord zijn.

Ik heb mevrouw Franssen in een geapprecieerde uiteenzetting een oproep horen doen om toe te geven dat het lopende beleid, vandaag, de vorige en deze legislatuur ontoereikend is. Dat is eigenlijk, met evenveel woorden, oproepen om bijkomende initiatieven te nemen. Er is de oproep geweest – ik heb hem voor mij liggen – om informeel een interministeriële conferentie samen te roepen. Ik heb een oproep gehoord aan minister Muyters om te versterken op werk, armoede en welzijn. Ik heb oproepen gehoord inzake huisvesting en een – heel geapprecieerde – oproep om in dialoog te gaan met stakeholders, om de oppositie te betrekken, wat eigenlijk ook in ons voorstel vervat was. Ik heb mevrouw Saeys horen zeggen: 'De factoren waren bekend bij het regeerakkoord en zijn bevestigd bij de actualisering van het VAPA. We mogen niet onverschillig zijn.' Eigenlijk betekent dat ook een 'call to action'. Wij hebben zelf de oproep gedaan om een kader te creëren, om financiële middelen naar voren te schuiven en in dialoog te gaan met steden en gemeenten. Ook andere collega's – ik ga mij hier niet uitputten door iedereen te citeren, hoe gewaardeerd ook – hebben voorstellen gedaan.

Maar zal de karavaan nu vandaag verder trekken of gaan we daarmee aan de slag? Ik had gehoopt dat er een consistent antwoord van de regering op een aantal van die voorstellen zou zijn gekomen. Quod non. Maar misschien, collega's, kunnen we dat wel vinden in een motie tot besluit van dit debat.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– *Sp.a kondigt aan een motie te zullen indienen.*

De motie moet uiterlijk om 16.55 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

– Groen kondigt aan een motie van wantrouwen te zullen indienen.

Mijnheer Rzoska, de motie van wantrouwen moet uiterlijk vrijdag 15 juni 2018 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens de volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.24 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.42 uur.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het sociaal akkoord bij Carrefour en de activering van mensen met een SWT-statuut (stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag)

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de regionale bevoegdheid inzake bedrijfsherstructurerings, naar aanleiding van het sociaal akkoord bij Carrefour

ACTUELE VRAAG van Daniëlle Vanwesenbeeck aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de royale SWT-regelingen in het sociaal voorakkoord bij Carrefour

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik ben eigenlijk vrij teleurgesteld. Ik ben teleurgesteld omdat ik gisteren vernam dat ongeveer zeshonderd mensen die competent zijn, die ervaring hebben en die hun job met passie uitgevoerd hebben, al vanaf de leeftijd van 56 jaar 'afgeserveerd worden'. Vanaf de leeftijd van 56 worden ze in een stelsel gestoken dat ik 'brugpensioen' zal blijven noemen. Daarin houden ze ongeveer 95 procent van hun nettowedde over, via een combinatie van werkloosheidsuitkering en een premie van Carrefour.

Dat zijn mensen waarvan wordt verwacht dat VDAB hen kan activeren, ondanks het feit dat ze slechts een fractie meer zouden verdienen door te werken dan door in hun statuut te blijven zitten. Bovendien moeten ze slechts 'aangepast beschikbaar' zijn. Ze moeten dus niet actief zoeken naar jobs en VDAB kan hun niet gelijk welk soort job voorstellen.

Dat is een akkoord dat heden ten dage wordt gesloten, in tijden waarin, enkel bij VDAB dan nog, ongeveer zesduizend jobs open staan voor de functie van winkelbediende, in tijden waarin heel onze arbeidsmarkt schreeuwt om talent, om mensen. Dan wordt zo'n akkoord gesloten door de vakbonden en Carrefour.

Minister, ik heb eigenlijk maar één vraag voor u. Kunt u als Vlaams minister van Werk al uw gewicht in de schaal leggen om zo'n stomme, zo'n crimineel feit alstublieft te vermijden?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, laten we niet vergeten dat de herstructurering die plaatsvindt bij Carrefour, in de eerste plaats een

drama is voor iedereen die erdoor getroffen wordt. We horen hier woorden als "criminele feiten". Ik denk dat niemand die getroffen wordt door deze herstructurering, daarom gevraagd heeft. Integendeel, dit is een van de grootste herstructureringen van de laatste jaren en we moeten daar met zorg mee omgaan: zorg voor de betrokkenen en zorg voor het bedrijf. Een van de positieve elementen van het sociaal plan dat voorligt, is toch de werkzekerheid voor de komende 4,5 jaar voor diegenen die wel nog aan de slag kunnen blijven bij Carrefour.

Ik ben het eens met collega Ronse dat we talent niet zomaar mogen verspillen. Dat is bijzonder belangrijk. We hebben talent nodig. Er is op dit moment arbeidskrapte in Vlaanderen. Het talent van de medewerkers van Carrefour die nu getroffen worden door deze herstructurering, mogen we niet zomaar overboord gooien.

Collega's, ik heb nieuws: het brugpensioen is al een tijdje afgeschaft, ook al lijkt dat misschien niet zo als u uw krant openslaat. We hebben het op dit moment niet meer over brugpensioen maar over SWT, het stelsel voor werkloosheid met bedrijfstoeslag. De aanpassing van het brugpensioen naar SWT is veel betekenisvoller dan u in uw krant kunt lezen. Het geeft meer bevoegdheid aan Vlaanderen om op dat vlak stappen te zetten, zowel bij de beoordeling van het herstructureringsplan als uiteindelijk bij de begeleiding en activering van de getroffen mensen.

Minister, ik heb dan ook een zeer eenvoudige vraag. Hoe bent u betrokken bij de opmaak van het herstructureringsplan van Carrefour? Wat zult u doen om het talent van deze mensen maximaal inzetbaar te houden op onze Vlaamse arbeidsmarkt?

De voorzitter: Mevrouw Vanwesenbeeck heeft het woord.

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik was evenzeer verbaasd en verontwaardigd. De arbeidsmarkt is oververhit. De vacatures raken niet meer ingevuld. Plots lees je dan dat Carrefour zeshonderd werknemers ouder dan 56 jaar op non-actief zet met behoud van 95 procent van hun loon. Dat krijg je niet meer uitgelegd aan de bevolking.

Ik had vandaag een groep van dertig mensen en het ging alleen maar daarover. 'Hoe is het mogelijk dat je die mensen niet aan het werk krijgt?'

Ik denk dat wij een belangrijk signaal moeten geven. 56 jaar is niet oud. Ik ben stout geweest. Ik heb uw leeftijd opgezocht en ook die van andere leden van de regering. Ik denk dat bijna de helft 56 of ouder is. Het is een belangrijk signaal. Het wil helemaal niet zeggen dat u oud bent of wat dan ook. *(Opmerkingen)*

Ik denk dat Vlaanderen het signaal moet geven dat 56 jaar niet oud is. Het dossier van Carrefour geeft aan dat er een probleem is, dat we die mensen meer en meer moet heractiveren. U hebt misschien mijn voorstel in de krant gelezen: misschien moeten we met substantiële doelgroepkortingen werken voor oudere werknemers om ze toch meer en meer aan het werk te krijgen. Minister, bent u bereid om daar werk van te maken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Vanwesenbeeck, ik denk niet dat een grotere doelgroepkorting SWT zou vermijden. Die wetgeving is er, die wetgeving zal worden gebruikt zolang ze er is. Het is een onderdeel van het sociaal overleg en het blijft dat.

Ik volg dat het een drama is voor wie in die situatie zit. Het is nooit fijn om daar waar je jaren een job hebt gehad, waar je een vriendenkring hebt opgebouwd, je ontslag te krijgen. We moeten er alles aan doen om die mensen te helpen, zeker en vast.

Collega Bothuynne, u vraagt eigenlijk om het proces even te schetsen. Er is eerst de aankondiging maar gevolgd door een informatieproces waar VDAB via de sociale-interventie-adviseur mee informatie geeft die wordt gevraagd langs vakbondskant, werknemerskant of werkgeverskant. Dat is het informatieproces. Na het informatieproces komt het sociaal overleg. Voor alle duidelijkheid, daar zijn we niet bij betrokken, totaal niet bij betrokken. Ook de sociale-interventie-adviseur is er niet bij betrokken. Dan komt er een moment waarop de sociale partners, de werkgever en de vakbonden, een sociaal akkoord hebben. Als ik artikel 22 van de bijzondere wet van de zesde staatshervorming lees en ik lees het KB van maart 2006 en van mei 2007, hervormd in 2017 en pas van toepassing op 1 januari 2018, dan is het voor mij heel duidelijk dat ik bevoegd ben om te beslissen of het outplacement dat zal worden aangeboden aan die mensen, voldoende is. Dat is volgens mij heel duidelijk de wetgeving.

Ik begrijp dat mijn federale collega van Werk aan de gewestelijke ministers een advies vraagt en, meer nog, dat advies volgt. Ik denk niet dat het conform de wet is, maar als hij mij een advies vraagt, zal ik het hem geven en ik hoop dat hij het volgt. Ik ga eigenlijk in op wat jullie alle drie hebben gezegd. Collega Ronse, u vraagt om iets te doen zodat die 56-plussers niet afgeschreven zijn. Collega Bothuynne en collega Vanwesenbeeck, u hebt in andere bewoordingen hetzelfde gezegd. Ik ga dat ook doen. Hij krijgt van mij een advies, namelijk dat ik niet akkoord ga met het SWT. Ik wil en ik kan geen signaal geven dat we iedereen die 56 of ouder is, kunnen missen op de arbeidsmarkt. Ik zal er alles aan doen om die mensen te begeleiden naar een nieuwe job. *(Applaus bij de meerderheid)*

Axel Ronse (N-VA): Minister, dat is zoals u zelf zegt, een bindend advies. Ik ga ervan uit dat men op federaal niveau dat bindend advies ook zal volgen. Dat betekent dat het zeer groot nieuws is voor de arbeidsmarkt: Zeshonderd mensen die meteen kunnen worden begeleid en door VDAB kunnen worden toegeleid naar jobs. Er zijn, zoals ik net zei, vandaag zesduizend vacatures voor winkelbediende. Het is fantastisch nieuws dat u uw verantwoordelijkheid neemt en een zeer duidelijke positie inneemt.

Ten tweede hadden de sociale partners op het federale niveau beloofd om de instapleeftijd voor SWT gestaag van 56 naar 60 jaar op te trekken. Ze zouden dat zeker doen, maar we zijn al in 2018, volgend jaar is het laatste jaar van de legislatuur en die instapleeftijd is ongewijzigd. Daar moet men echt werk van beginnen te maken. In een conjunctuur zoals we die nu beleven is het niet gepermitteerd om op die manier met onze sociale zekerheid te spelen en talent weg te gooien en te verspillen.

Robrecht Bothuynne (CD&V): Minister, u hebt maar een half antwoord gegeven. U zei hoe u staat tegenover het herstructureringsplan en dat u daarover een negatief advies zult geven. Ik verwacht nog iets meer van u: dat u effectief mensen gaat begeleiden richting werk en dat u die mensen de weg zult wijzen naar een nieuwe job, waar liefst ook een hoger inkomen tegenover staat. We spreken hier over mensen die aan de kassa werken bij Carrefour, met andere woorden over een inkomen dat lager is dan 1.000 euro. Als je daar 95 procent van overhoudt, is dat niet het vakantiegevoel dat sommigen hier verbinden aan SWT. We hopen dat u aan tafel gaat zitten met Carrefour en met uw federale collega, die u al uitgenodigd heeft, om het plan activerend te maken en dat u uw eigen bevoegdheden daar maximaal in zult gebruiken. In het verleden hebt u nog geen werk gemaakt van het activeren van SWT'ers, die beschikbaar moeten blijven op de arbeidsmarkt. Ik hoop dat u op dat vlak een tandje bij zult steken, geen talenten zult verspillen en die mensen een voldoende hoog inkomen kunt bezorgen. *(Applaus bij CD&V)*

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, u was mij voor, maar ik ben blij met uw antwoord in verband met outplacement. Het grootste probleem met

die 56-plussers is toch nog altijd de loonkost. Voor u gaat wijzen naar het federale niveau, moeten we alles uit de kast halen om die mensen vanuit het Vlaamse niveau aan het werk te krijgen. We moeten voor eigen deur veggen.

Ik hoor dat u er niet voor gewonnen bent om de doelgroepkortingen te vergroten. Wat gaat u dan wel doen, want dat is toch nodig?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Ik vind het misplaatst, op het moment dat veel werknemers van Carrefour het bericht hebben gekregen dat ze hun job gaan verliezen, om die groep te stigmatiseren of de indruk te wekken dat ze met een cadeau naar huis gaan. Kom buiten, luister naar die werknemers en u zult horen dat ze zeer verontwaardigd zijn over de sfeerschepping rond dit dossier.

Het wordt hoog tijd dat we verontwaardigd worden over het schandalig laag aanbod aan vacatures voor 55-plussers. Minister, ik hoor u graag zeggen dat we ze moeten activeren. Ik heb de cijfers via een schriftelijke vraag opgevraagd: vanaf 55 jaar stort het aanbod neer. U geeft ze dus geen perspectief. Daarover moeten we verontwaardigd zijn.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik wil een oproep doen. U hebt nog elf en een halve maand te gaan in de legislatuur. Dat is langer dan een schooljaar en langer dan een zwangerschap. Kortom, u kunt nog zeer productief zijn. Voor de tweede keer in drie weken tijd zitten we hier, maar hebt u alweer met uw federale collega een soort van kibbelgevecht uitgevochten op Twitter. Iedereen heeft het gisteren kunnen zien. Het heeft een zekere amusementswaarde, maar meer is het niet. Drie weken geleden zei ik dat het erop lijkt dat u een acteur bent in FC De Kibbelkampioenen. Blijkbaar vond u dat een leuke rol en bent u meteen begonnen met aflevering 2. Ik wil u vragen om de resterende maanden uw verantwoordelijkheid op te nemen en te doen wat de Vlaming, wat de mensen van Carrefour van u verwachten en te doen wat u daarnet hebt gezegd: een duidelijk politiek standpunt innemen, hier in dit parlement, dat rechtstreeks gericht is aan uw collega, en geen show op te voeren op Twitter. Dan kunnen we met elkaar in debat gaan in plaats van een zeer slecht spektakel te moeten aanschouwen. *(Applaus bij Groen)*

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Annouri, 34 maanden, daling van de werkloosheid in bijna alle groepen, dat zijn de dingen die ik mee realiseer in Vlaanderen. Als dat geen dingen zijn die we doen. *(Applaus bij de N-VA)*

Collega Kherbache, weet u wat ik misplaatst vind? Dat je tegen mensen van 56 zegt: 'Jij hoort niet meer thuis op de arbeidsmarkt.' U zegt dat niet, ik zeg dat niet, dat zeggen de sociale partners, want zij zeggen tegen die mensen: 'Ga gerust in SWT, je krijgt zonder te werken een groot deel van je wedde.' Dat is wat de sociale partners zeggen. *(Applaus bij de N-VA)*

'Aangepast beschikbaar zijn' wil zeggen dat je niet moet zoeken naar werk, dat is de wetgeving van de federale overheid. Gepast werk vinden, zegt de federale wetgeving, is meer verdienen dan je met het sociaal akkoord zou krijgen. Dit zijn elementen waarmee je mensen niet motiveert om in de arbeidsmarkt te stappen. Ik doe daar niet aan mee. *(Applaus bij de N-VA en Open Vld)*

Collega Kherbache, als we het hebben over de werkzaamheidsgraad, wees dan zo eerlijk en bekijk de werkzaamheid van de 55-plussers. Die is enorm gestegen, met 15 tot 20 procent. Schitterend, hé. Dat is andere koek, hé.

Collega Bothuyne, uiteraard gaan we die mensen begeleiden naar werk. Collega Ronse, u hebt gezegd dat het akkoord wordt gesloten nadat het uiteindelijk wordt goedgekeurd door de federale minister. Dan kunnen we starten met outplacement, met de tewerkstellingscel en daarna gaan we voor wie geen job heeft gevonden, voor een warme overdracht naar VDAB.

Onmiddellijk na de bekendmaking zijn we al aan tafel gaan zitten met de collega's van de andere regio's, met de collega van Brussel en de collega van Wallonië. We hebben afspraken gemaakt om zo snel mogelijk in gang te schieten na het sociaal overleg. Ja, ik ga aan tafel zitten. Federaal minister Kris Peeters heeft me uitgenodigd en ik heb ook geantwoord. Ik ben iemand die altijd open staat voor overleg en dus ook hier, in het belang van die mensen van Carrefour, en voor de begeleiding naar werk.

U zegt: 'Ga voor de SWT'ers.' Neen, er komen er geen, mijnheer Bothuyne, want ik heb een bindend advies volgens Kris Peeters. Dus neen, die SWT'ers komen er niet. Dus neen, ik moet die niet begeleiden. Ik zal die mensen begeleiden, maar niet de SWT'ers. Dat gaat niet. Je kunt mensen niet motiveren als ze 95 procent van hun wedde krijgen. Ik zal er alles aan doen om al die mensen die nu worden ontslagen bij Carrefour, na hun outplacement optimaal te begeleiden naar werk. Dat is mijn job en daar ga ik alles voor inzetten.

Collega Vanwesenbeeck, u vraagt mij of ik effectief wat ga doen aan het doelgroepenbeleid. Twee weken geleden heb ik aan collega Bothuyne gezegd dat we het oude doelgroepenbeleid waarin we nog verplichtingen hadden, hebben verminderd en dat er een nieuw doelgroepenbeleid is gestart. Dat maakt dat ik op een bepaald moment opnieuw extra middelen heb. Ik heb gezegd dat ik naar de regering zal stappen om die extra middelen voor een verdere doelgroepenkorting, binnen wat is afgesproken in het regeerakkoord, in te zetten. Dus ja, ik wil alles doen om iedereen meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt. Dat gaan we verder doen.

Eén zaak is voor mij heel duidelijk: geen 56-plussers in SWT. Laten we die activeren, laten we zoeken naar een job voor die mensen. *(Applaus bij de N-VA)*

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik kan er echt niet bij dat er in dit halfroond mensen zijn die zich sociaal noemen en tegelijk ervoor pleiten om mensen van 56 jaar op de schop te zetten en thuis te laten zitten met een brugpensioen. Dat kan er bij mij echt niet in. *(Applaus bij de N-VA)*

Premier Michel heeft een arbeidsdeal voorgesteld. U gaat met hem aan tafel gaan zitten. U kent ons standpunt. Het brugpensioen is zeker in tijden van hoogconjunctuur totaal niet meer van tel. Dat moet op de schop, maar we moeten ook pragmatisch kijken naar wat mogelijk is in die arbeidsdeal. Het zou al zeer goed zijn, mocht via die arbeidsdeal de instapleeftijd in het SWT kunnen worden opgetrokken naar minstens 60 jaar, zoals ook is gepland in het federaal regeerakkoord, en zoals ook de sociale partners zich zouden moeten engageren. Het zou goed zijn als dat daar mee op tafel wordt gelegd.

Want aan de collega's die geloven in fabeltjes, namelijk dat je mensen die vandaag een SWT-statuuut hebben naar werk kunt begeleiden, zal ik de cijfers geven. Sinds 2014 zijn er 4000 ingestroomd. Nog maar 91 van die mensen hebben werk. Je kunt het hen verdorie niet kwalijk nemen dat ze nog geen werk hebben, want die mensen verdienen 95 procent van wat ze zouden hebben als ze mochten werken. Dus dat kan gewoon niet.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, collega Ronse geeft de perfecte voorzet van wat ik als slot nog wil meegeven. Er zijn op dit moment iets meer dan 5000 SWT'ers in Vlaanderen die actief beschikbaar moeten zijn op de arbeidsmarkt. Inderdaad, er stromen er heel weinig door naar een job, maar dat is ook niet

verwonderlijk: VDAB doet hun geen enkel aanbod. 18 procent van hen kreeg vorig jaar een vacature. 18 procent, mijnheer Diependaele! VDAB heeft deze mensen aan de kant geschoven vanuit de idee dat ze niet meer nuttig zijn voor de arbeidsmarkt! Dat kan en mag niet meer gebeuren, minister Muyters! (*Applaus bij CD&V, sp.a en Groen*)

Wij rekenen erop dat u effectief iedereen een volwaardig aanbod doet van begeleiding en vacatures. U hebt een wortel: u kunt deze mensen de bedrijfstoelage die ze krijgen van de werkgevers die hen ontslagen hebben, laten behouden op een fiscaalvriendelijke manier. Dat is een aanzienlijke wortel. Maar evengoed hebt u de stok in handen, want u bepaalt of zij nog in aanmerking komen voor een uitkering. U hebt dus alle bevoegdheden in handen om deze mensen kansen te geven op de arbeidsmarkt. Ik reken erop dat u dat veel meer dan vandaag effectief gaat doen. (*Applaus bij CD&V, sp.a en Groen*)

Daniëlle Vanwesenbeeck (Open Vld): Minister, ik heb dat gisteren ook gezien op Twitter, en ik was eerlijk gezegd ook niet blij met dat gehakketak tussen die verschillende niveaus. De mensen hebben daar geen boodschap aan. Maar ik hoor dat u rond de tafel gaat zitten. Ik denk dat het belangrijk is dat we samenwerken, een oplossing zoeken en resultaatgericht werken. Dat is wat de mensen willen.

Mevrouw Kherbache, u moet weten dat de werkgevers zelfs geen leeftijden mogen vermelden in vacatures. Ik weet eigenlijk niet goed waar u die gegevens vandaan hebt, want dat bestaat gewoon niet. (*Opmerkingen van Yasmine Kherbache*)

Een werkgever mag dat sowieso niet. Maar goed, dat is misschien een ander debat.

Minister, uw taak blijft vooral het heractiveren van die 56-plussers. We gaan dat blijven opvolgen. Het is niet gemakkelijk, maar, alstublieft, doe uw werk en neem daarin uw verantwoordelijkheid.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de dalende meeuwenpopulatie

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, collega's, na een zo geladen debat van vanmiddag, lijkt een vraag over meeuwen een futiele kwestie. In zekere zin voel ik dat zelf ook zo aan. Niettemin ga ik de vraag stellen.

Minister, natuurbehoud is uw bevoegdheid. Die meeuwenpopulatie is eigenlijk wel een belangrijke kwestie. Voor wie dat niet weet: vier jaar geleden was er in Vlaanderen nog een populatie van ongeveer 8000 meeuwen. De belangrijkste populaties zijn die van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw. Die populatie is de voorbije twee jaar ernstig gedaald, bijna gehalveerd kan men zeggen. De reden daarvoor is dezelfde reden waarom mensen zo 'geambeteerd' zijn door meeuwen, namelijk dat ze op de daken van huizen gaan broeden. Meeuwen zijn koloniebroeders. Dat doen ze omdat ze hun natuurlijke broedgebieden op ruige akkers, achtergebleven daken van loodsen bijvoorbeeld, op de grond of op een plat niveau, zijn kwijtgeraakt.

Ondanks het feit dat die meeuwen misschien aan uw ijsbollen komen pikken in de zomer, zijn ze wel een Europees beschermd diersoort. Wij als land met een beetje kust zijn medeverantwoordelijk voor het in stand houden van die meeuwensoorten die daarenboven ook op de rode lijst voorkomen, met name de lijst van de Vlaamse overheid van de te beschermen, bijna bedreigde vogelsoorten.

Dus je kunt tegelijkertijd mensen helpen door de problemen van de dakbroedvogels weg te nemen en tegelijkertijd voor oppervlakte te zorgen om de vogels te laten broeden. Meeuwen horen nu eenmaal bij de zee en het is een beschermd soort. Daarom moeten we ervoor gaan.

Minister, twee jaar geleden en vier jaar geleden – ik heb zelfs vragen van mezelf teruggevonden – hebt u in de commissie beloofd om in het kader van de beheerregeling een oplossing uit te werken voor de broedgelegenheid, mede omdat de achterhaven van Zeebrugge daar niet helemaal voor paste. U had beloofd dat in 2017 te doen. We zijn in juni 2018. Hoe zit het met de beheerregeling voor de meeuwen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We moeten starten met te zeggen dat de meeuw beschermd is. Dat staat heel uitdrukkelijk in het Soortenbesluit. Niemand kan dus maatregelen nemen die de meeuw bedreigen.

Het klopt dat we graag een beheerregeling zouden hebben. We maken alle beheerregelingen op in consensus met alle betrokken stakeholders. Zo'n beheerregeling bestaat uit drie grote luiken. Er is een luik communicatie en sensibilisering, er is een luik over het in stand houden van de soort – bij de meeuwen gaat het dan inderdaad over goede broedplaatsen – en er is een derde luik over hoe men kan optreden als er maatschappelijke overlast is die de grenzen overschrijdt. Dat gaat dan bijvoorbeeld over bepaalde plekken aan de kust waar meeuwen voor overlast zouden zorgen.

We hebben dat opgemaakt. Er is een voorstel. Alle betrokken actoren, zoals Natuurpunt, het Agentschap voor Natuur en Bos, de gemeenten, provincies, iedereen was het eigenlijk eens over de maatregelen die we kunnen nemen voor de instandhouding en over de maatregelen om te zorgen dat er minder overlast is, en ook over de communicatie en sensibilisering.

Er is één groot knelpunt waar we niet uitraken, dat is voldoende broedplaatsen. Er zijn allerlei voorstellen geweest. We zijn volop op zoek. De gebieden moeten groot genoeg zijn en ze moeten in aanmerking komen. Bepaalde natuurgebieden bijvoorbeeld zijn niet geschikt, omdat er te veel andere dieren zitten, zoals de vos, die dan juist de meeuw bedreigt. Zo is er op een bepaald moment een voorstel gekomen om een eiland te maken in de zee zelf, een eiland dat 50 miljoen euro zou kosten. Het zou moeten worden uitgegraven en de garantie kon niet eens worden gegeven dat het niet om de zoveel jaar opnieuw zou moeten worden gebouwd, omdat er natuurlijk getijdenwerking op zee is. Dat is dus het grote knelpunt waar we vandaag niet uitraken. Daarom heb ik de opdracht gegeven aan de gouverneur van West-Vlaanderen om verder te blijven zoeken met alle actoren om geschikte plaatsen te vinden. Ik heb geen mirakeloplossing. Niemand heeft die op dit moment, maar de gouverneur is volop bezig en heeft me beloofd om er zo snel mogelijk werk van te maken.

Bart Caron (Groen): Ik zal mijn goede vriend Carl Decaluwé er persoonlijk op aanspreken om dat te doen. De overlast neemt steeds toe, waarover vaak gedonder is in de media. Er worden ook eieren geschud, er wordt in Blankenberge mee bedreigd om een soort anticonceptie in voedsel voor meeuwen te doen, allerlei van die vreemde zaken. Maar we moeten echt een oplossing hebben. We willen geen overlast en we willen tegelijkertijd de populatie van een beschermd diersoort herstellen. Daar moeten we een oplossing voor vinden. Ik begrijp dat daarvoor ongeveer 15 hectare ruimte nodig is, dat er ook winst te vinden is door bijvoorbeeld de daken van het havengebied daarvoor vrij te maken of te gebruiken.

Ik wil er echt op aandringen dat dat gebeurt, want het is een vreemde zaak: elke week staan er artikels over de overlast in de krant en om de twee maanden staat

een artikel over de daling van de populatie in de krant en er gebeurt niets. We hebben die Europese opdracht. De steden hebben er zelf belang bij om naar oplossingen te zoeken. Ik reken erop dat u er, samen met de gouverneur, extra push op geeft.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevorde (Onafhankelijke): Mijnheer Caron, u hoeft zich niet te schamen dat u een vraag stelt over het beschermen van de meeuwen, ook al zijn er hier een aantal non-verbale reacties.

In elk geval, minister, ik vind het een goede zaak dat u toch verder gaat met maatregelen om een aantal meeuwensoorten te beschermen. U verwees daarnet al naar de vos. De meeuw heeft eigenlijk een gelijkaardig traject afgelegd. Ze was eerst bijna verdwenen en duikt nu weer meer en meer op. Ze zorgt af en toe ook voor overlast. Het is goed dat u de opdracht hebt gegeven aan de gouverneur van West-Vlaanderen. Werd daarvoor een tijds kader afgesproken? Hebt u min of meer een ultimatum gesteld? Bijvoorbeeld dat er voor eind van dit jaar een locatie moet worden voorgesteld? Wat is het precieze tijds kader?

Minister Joke Schauvliege: Ik heb het tijds kader natuurlijk overlegd met de gouverneur. Ik heb hem gevraagd om dat zo snel mogelijk te doen. Natuurlijk, alle kustgemeenten, provincies en dergelijke zijn daarbij betrokken. Ik hoef u niet uit te leggen dat we in een periode zitten dat de gemeentebesturen volop bezig zijn met de planning voor oktober. Nadien moeten we een beetje afwachten. De gouverneur heeft mij verzekerd dat hij in het voorjaar van 2019 zeker graag met de nieuwe gemeentebesturen tot een oplossing zou willen komen.

Er kan een oplossing zijn voor de broedgebieden: uit het onderzoek door INBO kunnen we besluiten dat we ons misschien niet meer hoeven te beperken tot alleen de kuststrook. Tot nu toe was de filosofie dat de meeuwen vooral aan de kust zitten en dat we daar een oplossing moeten vinden. Maar het grote probleem is dat de vrije gebieden volop worden bebouwd of voor andere natuurdoelen moeten worden gebruikt. Op basis van dat INBO-onderzoek zien we dat de meeuwen zich ook verder in het binnenland begeven. Misschien vinden we op die manier daar een oplossing en kunnen we daar de broedgebieden meer gaan uitwerken. Ik denk dat het geen onmogelijke zaak is. We moeten zorgen dat het gedragen wordt, zodat we daar met z'n allen uit kunnen geraken en tot een definitieve beheerregeling kunnen komen.

Bart Caron (Groen): Ik neem aan dat de steden mee de verantwoordelijkheid opnemen met de gouverneur. Het is inderdaad vreemd genoeg dat de broedplaatsen van de meeuwen en de voedselplekken die ze bezoeken niet in verband staan met elkaar. Dat blijkt uit dit onderzoek. Meeuwen die broeden in Blankenberge, komen bij ons in Moeskroen voedsel zoeken.

Er is een oplossing mogelijk verder af van de kust en de dijk, en zo dan ook voor de overlast. Er moet echt een oplossing komen, want anders krijgen we een negatieve beeldvorming van deze prachtige zeevogel. Die negatieve beeldvorming zouden we echt moeten kunnen wegwerken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bruno Tobbacq aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de blokkering door de Vlaamse Regering van ambitieuze energie- en klimaatdoelstellingen op Belgisch en Europees niveau

De voorzitter: De heer Tobbacq heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Voorzitter, minister-president, er is iets raars aan de gang. Eigenlijk is er iets normaal aan de gang: dat is dat er op Europees niveau, vanuit het Europees Parlement en de Commissie voorstellen op tafel liggen om onze doelstellingen inzake een rationeel energiegebruik en energie-efficiëntie aan te scherpen. Er zijn voorstellen om de doelstellingen inzake hernieuwbare energie aan te scherpen. We weten immers allemaal dat we de doelstellingen van de Klimaatconferentie in Parijs op dit moment, met wat we nu aan het doen zijn, niet gaan halen.

Dat is logisch. Het punt stond op de agenda van een Europese Raad in Luxemburg de voorbije maandag, eergisteren. Daar bleek dat een grote meerderheid van de landen in Europa eigenlijk akkoord gaat om die doelstellingen mee aan te scherpen. Er is een beperkte groep die zich verzet. Dat zijn landen uit Oost-Europa – zoals Polen, Hongarije, Slovaakse – landen die voornamelijk afhankelijk zijn van bruin- en steenkool voor hun energievoorziening. Dat zijn misschien wel een beetje rationale redenen, naast het feit dat er wat notoire klimaatontkenners tussen zitten.

Wat raar was, wat er aan de hand was, is dat die lijst werd aangevuld met één land dat uit de band sprong, namelijk België. Wie zich afvraagt waarom, en dat gaat uitzoeken, komt bij een rapport van een coördinatievergadering van vorige week. Daaruit blijkt dat de Belgische deelstaten zich wel bewust zijn van de noodzaak, maar dat Vlaanderen, de Vlaamse Regering, de Vlaamse vertegenwoordiger, op die vergadering, tegenhoudt, niet alleen dat Vlaanderen praat over misschien het verregaande voorstel van het Europees Parlement, maar zelfs blokkeert dat België mee zou gaan in een compromisvoorstel dat door het Bulgaarse voorzitterschap op tafel werd gelegd.

Minister-president, de vraag rijst, wetende dat we in België onze steenkoolmijnen al lang gesloten hebben, dat we grote verklaringen van u en uw ministers horen over toekomstige doelstellingen rond hernieuwbare technologie en over de zorg voor onze kinderen en kleinkinderen op de klimaatop, wat bezielt Vlaanderen om zich aan te sluiten bij de steenkoolboeren uit Oost-Europa, terwijl al de omliggende landen kiezen voor de toekomst?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Tobback, wij sluiten ons helemaal niet aan, bij niemand, zeker niet bij steenkoolboeren. Wij zijn ambitieus op het vlak van hernieuwbare energie. We willen de strijd aangaan tegen de klimaatverandering. We zitten niet bij de ontkenners. De situatie zoals u die schetst, klopt niet.

Om te beginnen, we zitten nu in de fase tot 2020. U weet dat we Europees een akkoord hebben om tegen 2020 drie keer 20 procent te halen: 20 procent hernieuwbare energie, 20 procent meer efficiëntie, 20 procent reductie van de broeikasgassen. Pas in 2015 hebben we intra-Belgisch een akkoord bereikt. Ik heb hard aan de kar getrokken om daartoe te komen, heb ook onderhandeld met mijnheer Magnette. Het resultaat was dat Vlaanderen bindend 15,7 procent zou halen inzake de reductie van de broeikasgassen en dat we bindend 25.000 gigawattuur hernieuwbare energie zouden hebben tegen 2020. U weet dat we daar nog met een onbestemd deel zitten, zoals collega Tommelein het noemt, van 1400 gigawattuur die we nog moeten vinden tegen 2020.

Waar u het over hebt, zijn de nieuwe plannen voor 2030. Ter zake heeft de Raad van Ministers voorgesteld, en alles is belangrijk, om niet-bindend, indicatief twee keer 27 procent te doen: 27 procent hernieuwbare energie en 27 procent efficiëntie inzake energie. Het is een trilogie, zoals u terecht zegt. Het Europees Parlement zegt 'neen, twee keer 35 procent en bindend'. Nu vraagt de Raad, vraagt de Commissie aan de lidstaten om een standpunt in te nemen. In tegenstelling tot wat u zegt, is er intra-Belgisch wel al een standpunt ingenomen, en wel in die zin dat we 27 procent hernieuwbare energie doen, maar dat we een

impactanalyse vragen, die de Europese Commissie had aangekondigd, en dat we gaan voor 30 procent energie-efficiëntie. Nu is de situatie zo dat de Europese Commissie de impactanalyse niet heeft aangeleverd, alleen een telefoontje heeft gedaan de avond voor we bijeenkwamen met de directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) om te zeggen dat de impact voor ons beperkt zal zijn. Neem me niet kwalijk, ik vind het niet ernstig om daarmee vooruit te gaan. We wachten dus op die impactanalyse. We hebben de 27 procent onderschreven onder voorbehoud daarvan.

Ondertussen werkt collega Tommelein de voorstellen uit die u kent in het kader van het pact dat wij zijn aangegaan, waarbij hij heeft gezegd met een potentiële studie te zullen komen voor Vlaanderen, en met een bottom-upvoorstel wat het aandeel van Vlaanderen betreft intra-Belgisch in de 'burden sharing' die we zullen moeten doen. Hij komt daarmee tegen de zomer, tegen 1 juli, als ik me niet vergis. Op het moment dat wij de onderbouw hebben, zullen we kunnen beslissen wat we exact gaan doen. Wij zijn geen mensen die voluntaristisch 30 of 35 procent zeggen, zoals het Europees Parlement zegt, bindend, zonder een burden sharing. We willen de impactanalyse kennen. We willen dat het haalbaar is. We gaan voor ambitieuze doelstellingen. Het moet ook betaalbaar zijn. U weet dat we op het ogenblik tot 2032 nog altijd een zware factuur betalen. Zodra we de impactanalyse hebben, zowel op Vlaams vlak als op Europees vlak, kunnen we dus gaan naar definitieve engagementen.

Bruno Tobback (sp.a): Minister-president, u moet me verontschuldigen, maar ik hoor voornamelijk een hele hoop woorden die alleen maar dienen om te zeggen dat de Vlaamse Regering niet bereid is om zich tot wat dan ook te engageren op dit ogenblik. U mag het me niet kwalijk nemen. Ik heb hier het verslag van die coördinatievergadering bij. Daaruit blijkt heel duidelijk dat alleen de Vlaamse Regering niet bereid is om over te gaan tot een constructieve dialoog – de termen staan letterlijk in het verslag – op Europees niveau voor doelstellingen waarover we allemaal weten dat ze scherper moeten. Het gaat er niet om dat u 35 procent moet zeggen. Ook de compromisvoorstellen zijn door de Vlaamse Regering zonder meer van tafel geveegd, in die mate zelfs dat alle andere deelregeringen en partners in die vergadering klaar en duidelijk zeggen dat dit een bijzonder negatieve houding is, die er bovendien nog eens toe dreigt te leiden dat al die andere landen, want ze gaan wél akkoord, zullen beslissen en dat België daar niks aan te zeggen heeft.

Minister-president, als visie slaat dat nergens op. Het staat bovendien haaks op al uw grote verklaringen over de toekomst en over de technologie die we nodig hebben. We zijn vandaag in Vlaanderen aan het investeren in nieuwe technologie. Ik denk maar aan de opening van EnergyVille in de gesloten steenkoolmijnen.

De houding van uw Vlaamse Regering zal erop neerkomen dat opnieuw de technologie die wij uitwerken met geld van de Vlaamse belastingbetaler, industrieel elders zal worden uitgewerkt. De jobs zullen naar elders gaan omdat u met uw regering niet het lef hebt om te springen, omdat u voor de camera's grote Obama-uitspraken doet maar achter het gordijn Trump bent. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): De houding van de Vlaamse Regering verwondert mij in die zin niet zo heel erg omdat ik vaststel op de interfederale klimaatcommissie waar we al een paar keer zijn geweest, dat de andere gewesten, Brussel en Wallonië, veel verder willen gaan dan Vlaanderen. Ik vraag mij af op welke studies ze zich dan wel baseren om verder te willen gaan. Ik vind het heel vreemd. Ik vind het geen goede zaak dat als het gaat over het klimaat en de klimaatambitie, we bij de landen horen die het minst ver willen gaan. Ik vind dat bijzonder jammer.

Ik zou u willen vragen om op dat vlak ambitieuzer te zijn. Inderdaad, uw grote woorden zijn omgekeerd evenredig met de ambitie die u op het vlak van klimaat aan de dag legt. Ik zou echt willen vragen om het andersom te doen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevorde (Onafhankelijke): Minister-president, we weten allemaal dat dit niet de eerste keer is dat Vlaanderen een eerder conservatieve rol speelt in dergelijke discussies. Wat mij extra teleurstelt in dit verhaal, is dat u een impactstudie vraagt voor het voorstel van het Europees Parlement dat inderdaad een stuk ambitieuzer is. Het is al fel opgeschoven naar beneden. U hebt het zelf vermeld: de 27 en de 30 procent. Zelfs daarover zegt u dat u het eerst nog wat zult bekijken waardoor het op de lange baan wordt geschoven. Daarmee geeft u impliciet toe dat u niet verder wilt gaan, zelfs niet als de rest van Europa mee wilt. Ik betreur dat ten zeerste, want het betekent dat we de strijd tegen de klimaatverandering echt niet au sérieux nemen. Dat is heel spijtig.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voor een aantal andere parlementen is inderdaad 'the sky the limit'. We hebben dat gezien in het interfederaal klimaatparlement, maar ook bij andere partijen. Men wil veel verder gaan. Voor de ecovoluntaristen is 'the sky the limit', maar zij zullen de betaalbaarheid in gevaar brengen. Ik vind het als ecorealist logisch dat we een terdege impactassessment willen hebben. Is dat nu echt te veel gevraagd? U bent het misschien niet gewoon dat het ooit is gevraagd, maar wij zijn al jaren bezig met te wijzen op enerzijds de betaalbaarheid en anderzijds op de technische capaciteiten. U doet daar lacherig over, maar ik niet. Voor mij is dat bloedserieus. Ik ben ecorealist en ik meen dat. Ik wil dat het systeem betaalbaar blijft.

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

Robrecht Bothuynne (CD&V): We hebben ons in Parijs geëngageerd om de klimaatopwarming onder controle te houden en om de grens op 2 graden te leggen. We weten dat de plannen die vandaag in Europa en in ons land voorliggen niet volstaan om die ambitie waar te maken. We moeten effectief een tandje bijsteken. Dat doen we best niet door – naar goede traditie in Wallonië en Brussel – zomaar loze ambities te formuleren. We moeten die ambities inderdaad onderbouwen. Maar, minister-president, ze moeten ook scherp zijn. Zeker op het vlak van energiebesparing kan Vlaanderen niet één maar nog heel veel tandjes bijsteken. Als we kijken naar de uitstoot van mobiliteit, naar de uitstoot van woningen, naar de uitstoot en het energieverbruik van onze kmo's, dan hebben we nog heel veel winst te boeken, winst voor het klimaat maar ook voor de betrokkenen. We kunnen kostenbesparingen realiseren bij kmo's en gezinnen in Vlaanderen door een scherpe doelstelling naar voren te schuiven die onderbouwd is als het gaat over energiebesparing. Ik hoop dat u daar werk van maakt.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik vraag mij af wie hier woorden, woorden, woorden gebruikt. Wij houden van daden en van onderbouwde daden.

Mijnheer Bothuynne, maak u geen zorgen, ik heb net gezegd dat we akkoord gaan met 30 procent energie-efficiëntie. Dat is zeer ambitieus, wetende dat onze industrie nu al heel energie-efficiënt werkt en daarin jaar na jaar vooruitgang boekt. We zetten daar dus een heel scherpe doelstelling.

Wat hernieuwbare energie betreft, hoor ik hier heel veel woorden maar geen feiten. De laatste cijfers die ik van het VEA heb van 2016 – het spijt me ook dat ze geen recentere cijfers geven – zeggen dat we in Vlaanderen aan 6,4 procent hernieuwbare energie zitten.

Dat betekent dat we op elf jaar tijd een vooruitgang met 4,5 procent hebben gemaakt. De kostprijs was 20 miljard euro, waarvan we tot 2032 nog altijd 700 miljoen euro moeten betalen. We zijn van 1,9 procent tot 6,4 procent gestegen. We hebben in dit land 900 vollasturen zonne-energie. In zuiderse landen als Spanje hebben ze 3000 tot 4000 zonne-uren op een totaal van meer dan 8000 uren.

Inzake hernieuwbare energie staat Wallonië inderdaad beter, maar er zijn daar meer natuurlijke mogelijkheden. Indien het zo gemakkelijk zou zijn, zouden we de verdeling in België tegen 2020 veel eerder hebben doorgevoerd. We hebben in 2015 zeer hard moeten sleuren om finaal een akkoord te bereiken over een akkoord dat eigenlijk al liep. We zijn toen naar een reductie met 15,7 procent gegaan. We zijn naar 25.000 gigawattuur hernieuwbare energie in Vlaanderen gegaan. We zijn daar nog niet. Zoals minister Tommelein heeft gezegd, is 1400 gigawattuur nog onbestemd.

We zijn zeer ambitieus en we blokkeren niets. We willen die strijd volop aangaan en we zetten in op nieuwe technologieën. We hopen op grote doorbraken, bijvoorbeeld voor de opslag van energie. Dat is nog altijd veel te duur en te moeilijk. In dialoog met de EU en met andere landen zullen we ons op een onderbouwde wijze engageren.

De Europese Commissie had verklaard ons een impactanalyse te zullen bezorgen. Aan de vooravond van de DGE is er een telefoontje geweest om ons te vertellen dat de impact niet zo geweldig en veeleer beperkt zal zijn. Neem me niet kwalijk, maar ik heb niet de gewoonte op die manier engagementen aan te gaan. Minister Tommelein voert zijn potentieelstudie uit. Hij zal met voorstellen voor Vlaanderen komen. Op basis van die Vlaamse studies zullen we in staat zijn Europese engagementen aan te gaan.

Woorden hoor ik vooral van de oppositie. Ik houd me aan de feiten, de metingen en de resultaten die er zijn. Ik weet dat we allemaal voluntaristisch zijn, maar als we doelstellingen formuleren, moeten ze onderbouwd zijn.

Een laatste punt is dat we aandacht moeten hebben voor de factuur voor de gezinnen en voor de bedrijven. Niets is gratis en alles kost geld. Ook hernieuwbare energie kost geld. We zullen met al die elementen rekening houden. *(Applaus bij de N-VA)*

Bruno Tobback (sp.a): Minister-president, mijnheer Gryffroy, wat jullie schijnen te vergeten, is dat blijven stilstaan en een reservaat van dinosaurussen worden ook geld zal kosten. Het zal zelfs nog meer kosten, want wat nu aan de gang is en wat we al jaren zien, is dat de industrialisering van een hele hoop nieuwe technologieën, of het nu zonnepanelen, windmolens of batterijtechnologie betreft, volop aan de gang is. Indien Vlaanderen echt een regio wil zijn waar in de toekomst jobs worden gecreëerd, waar technologie aanwezig is en waar moderne, nieuwe, toekomstgerichte bedrijven aanwezig zijn, dan zal men op een bepaald moment moeten springen.

Wie niet durft te springen, is zijn steenkool aan het verdedigen, maar ik denk dat we dat niet meer hebben, of zijn dinosaurussen aan het beschermen. Hoezeer ik ook voor natuurbescherming ben, denk ik dat noch Vlaanderen, noch wij, noch onze kinderen of kleinkinderen er belang bij hebben op die manier met de voeten tot aan de knieën in de klei te blijven zitten terwijl elders wel stappen vooruit worden gezet.

Dit moge met het nodige voluntarisme en het nodige risico gebeuren, maar indien u hiertoe niet bereid bent, wordt dit Bokrijk. Dat zou voor iedereen een ongeloflijke gemiste kans zijn. Dat is wat de Vlaamse Regering in de Belgische context volop doet. Het is ongelooflijk jammer die lafheid te zien. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de inbreng van Vlaanderen in de Belgische standpuntbepaling met betrekking tot het overleg tussen premier Michel en bondskanselier Merkel en de nakende Europese top

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, premier Michel is op rondreis in onze buurlanden. Eerder deze week was hij in Frankrijk en vandaag spreekt hij in Duitsland met bondskanselier Merkel. Later deze maand is er dan de Europese top in Brussel.

Als ik denk aan wat premier Michel vorige maand, overigens eentalig in het Frans, in het Europees Parlement heeft verkondigd, houd ik mijn hart vast. Hij had het over meer integratie in de EU en meer bevoegdheden voor de EU. De EU is de oplossing voor haast alle problemen.

En hij kreeg daar weliswaar applaus voor van Juncker en co, maar minister-president, hij spreekt daar ook namens de Vlamingen en, voor zover ik dat kan inschatten, ook namens de ministers van uw partij in de Federale Regering. De thema's die nu zullen worden besproken, zijn onder andere de eurozone, de handelsrelaties met de Verenigde Staten, maar vooral hot topic van het moment, namelijk migratie. En net wat dat betreft, is de Europese Unie het spoor volledig bijster. Heel wat lidstaten zijn intern verdeeld, andere lidstaten die geen massa-immigratie willen, zoals Italië, Hongarije, Polen en andere, worden veroordeeld, en nog andere lidstaten, zoals België, lopen slaafs aan het handje van de Europese Unie. Maar het spreekt voor zich, minister-president, dat de standpunten die premier Michel op het Europese forum inneemt, ook standpunten zijn namens de Vlamingen. En de vraag is in welke mate de Vlaamse Regering überhaupt een inbreng heeft in de stellingnames die de federale premier op het Europese forum inneemt.

U hebt in uw regeerakkoord gezegd dat u een assertief beleid wilt en dat u Vlaanderen in het buitenland wilt promoten, maar dan moet dat ook gebeuren wanneer de federale premier namens België spreekt. Minister-president, neemt u, neemt de Vlaamse Regering initiatief om invloed uit te oefenen op de standpunten die de premier ook namens Vlaanderen op het Europese forum inneemt?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Janssens, ik vraag me in alle oprechtheid af van welke planeet u komt. Ik zie u wel en uw fractiegenoten niet meer in de commissie Buitenlands Beleid, al een hele tijd niet meer. Volgt u daar ook de debatten niet? Weet u ook niet wat we daar bespreken? We hebben het daar precies over al die belangrijke dossiers zoals CETA, de brexit, de Europese visie, de handelsverdragen, het protectionisme, de migratie, de asielproblematiek. We behandelen dat daar allemaal.

U krijgt net als alle andere parlementsleden elke maand het rapport van de Vlaamse Regering met de stand van zaken van alle Europese dossiers en met de standpunten die worden ingenomen. En u zou dus moeten weten dat alle standpunten op de Europese raden – of dat dan de vakraden zijn of de raden van de staats- en regeringsleiders – intra-Belgisch op de Directie-Generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) worden voorbereid. Wie daar ook aan deelneemt – een deelstaatminister of een federaal minister –, vertolkt de mening die intrafederaal is afgestemd binnen de DGE.

Zo zal dat ook zijn voor de raad eind juni en zo wordt dat ook voorbereid. Wij zijn heel actief bezig met het meerjarig financieel programma, met asiel en migratie,

met de toekomst van de Europese Unie. U kent onze Europese visie, die is voorgesteld en besproken in het parlement. Als u dan zegt dat de premier geen gedachtewisselingen meer mag hebben met Macron of Merkel, dan getuigt u van een wereldvreemdheid die ik niet snap.

Ik doe hetzelfde. Als u kijkt naar mijn berichten op sociale media, dan zult u zien hoeveel ministers ik ontmoet van binnen en buiten de Europese Unie, hoeveel ambassadeurs ik ontmoet, hoeveel contacten ik heb met Europese commissarissen. Het is toch doodnormaal dat je die gedachtewisselingen hebt.

Een ander punt is dat wij die standpunten intrafedeeraal voorbereiden. Uw vraag is dan ook totaal onbegrijpelijk. *(Applaus bij de N-VA)*

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, wanneer u zegt dat de federale premier inderdaad het standpunt vertolkt, ook namens Vlaanderen, dan vraag ik me af op welke planeet de regeringen van dit land leven. Wanneer ik hoor dat premier Michel op het Europese forum standpunten inneemt voor meer bevoegdheden voor de Europese Unie en dus minder voor Vlaanderen, voor meer integratie en immigratie en dergelijke meer, dan vraag ik me af namens wie hij daar spreekt. Hij spreekt daar in elk geval niet namens de Vlamingen, want ik ben ervan overtuigd, en dat blijkt ook uit heel wat enquêtes en peilingen, dat Vlamingen geen voorstander zijn van open grenzen, dat Vlamingen geen voorstander zijn van meer bevoegdheden voor de Europese Unie en dus minder voor de lidstaten, en dat Vlamingen geen voorstander zijn van een Europese superstaat die beslissingen neemt boven de hoofden van de mensen. Als u dus vraagt op welke planeet ik leef, dan vraag ik u namens wie de premier spreekt daar in Europa. In elk geval niet namens de meerderheid van de Vlamingen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Welke mensen van deze planeet wensen zich aan te sluiten?

De heer Van Overmeire heeft het woord.

Karim Van Overmeire (N-VA): Ik neem het woord op deze planeet om toch even te onderstrepen hoe belangrijk het is dat ook het Vlaamse standpunt wordt gehoord in deze cruciale tijden van de Europese Unie, waar heel veel dingen op losse schroeven lijken te staan en ook op losse schroeven staan en allerlei mensen allerlei verklaringen afleggen. Dat is natuurlijk altijd je goed recht als politicus. Maar de vraag is met welk formeel standpunt je uiteindelijk als lidstaat – tot nader order is dat helaas België, maar goed, dat is een heel ander debat – aan tafel komt zitten, los van alle verklaringen in de pers.

Dan moet het toch wel duidelijk zijn dat het Europese beleid van de federatie ook het beleid is van de gefedereerde entiteiten, van de deelstaten. Het doet mij dan ook groot plezier dat, zeker in deze legislatuur, Vlaanderen ambitie toont, dat Vlaanderen bijvoorbeeld ook zijn eigen diplomatiek netwerk heeft uitgebreid, dat Vlaanderen, zoals de minister-president heeft opgelijst, in overleg met het parlement heel erg met Europa bezig is en als bewijs die visienota over de toekomst van de Europese Unie heeft opgesteld. Daar staan op zijn minst alle Vlaamse neuzen binnen de meerderheid in dezelfde richting. Dat is voor ons het handvest om naar Europa te kijken. De vraag is niet 'welke verklaring leggen x, y en z ergens af?', maar wel 'welk standpunt wordt op de Directie-Generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE) opgemaakt?'

Minister-president, is er reden om ons zorgen te maken? Moeten we vaststellen dat Vlaanderen daarin te weinig doorweegt? Denkt u dat de standpunten, zoals die in de visienota over de toekomst van de Europese Unie geformuleerd zijn... *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Dat is mijn vraag, voorzitter, zoals men die op onze planeet stelt. Komt de visie van die visienota voldoende in dat standpunt op de DGE naar voren? (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Van de tijd die ik doorbreng in de commissie Buitenlands Beleid is mij bijgebleven dat we nog nooit zo actief zijn geweest in die commissie als tijdens de laatste jaren. Ik denk dat de commissie u dankbaar is, net als het Bureau van dit huis, om dat mogelijk te maken. Het zijn open debatten, belangrijke debatten. We hebben commissarissen ontvangen, en ook vele andere mensen. Ik stel vast dat de vraag die werd gesteld alleen 'ad usum domesticum', voor intern gebruik, is. Ik begrijp dat.

Ik meen te weten dat mevrouw Merkel een uitnodiging heeft gericht naar alle premiers of presidenten van de Europese landen in voorbereiding van een belangrijke Europese Raad, waar monetaire problemen, de bankorganisatie, op de agenda staan. Ik ben ervan overtuigd dat de standpunten die daar naar voren worden gebracht, in een positief federalisme dat ik belijd, daar afgesproken zijn waar ze moeten worden afgesproken.

De enige vraag is dus, voorzitter, dat dit ook in de loop van de communicatie van onze standpunten goed wordt bewaakt namens ons parlement en onze regering.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega Janssens, waar haalt u het dat er wordt gepleit voor een uitbreiding van de Europese Unie, dat er wordt gepleit voor open grenzen, voor een ongebreideld migratiebeleid? Dat is helemaal niet aan de orde. Premier Michel heeft dat ook niet verdedigd. Het EU-migratie- en asielbeleid is inderdaad een thema dat nu zal worden behandeld onder het Oostenrijkse voorzitterschap. Ik heb trouwens al een eerste contact gehad met de ambassadrice van Oostenrijk, dat dit heel intens aan het voorbereiden is.

De lijn die we daarin nemen, net als België, is inderdaad dat de buitengrenzen moeten worden bewaakt en versterkt. Als je de binnengrenzen open wilt houden, dan moet je daar maatregelen nemen. Er zijn nog discussies binnen Europa, maar ik heb geen schrik dat we op Vlaams en federaal niveau op verschillende lijnen zullen komen te staan.

Zoals ik heb gezegd – ik beklemtoon dat en ben er ook trots op – wegen wij proactief op die Europese besluitvorming, intrafederaal. Wij werken daar inderdaad zeer intens op. We wachten niet tot op de dag van de vergadering. Wij bestuderen dossiers. We zitten met 25 mensen in de Permanente Vertegenwoordiging, zodat de antennes zeer vroeg alle signalen doorgeven. In het Departement Buitenlandse Zaken hebben we een heel goede ploeg mensen die daarop werkt. Bovendien zijn er in mijn kabinet mensen die uitsluitend op de Europese Unie werken.

U kent de Europese visie van de Vlaamse Regering. Wij zeggen inderdaad dat er enerzijds verdieping nodig is van de Unie: een transportunie, een digitale unie, een energie-unie. Dat zijn voorbeelden waarvan wij zeggen dat het een versterking is van de interne Europese markt.

Gaan wij daarom voor een Europese superstaat? Neen. Het subsidiariteitsbeginsel is daarvoor een heel prominent beginsel. Zo is dat goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Wat wij kunnen beslissen, moet niet op Europees vlak beslist worden. Wat de steden kunnen beslissen, moet niet op Europees vlak beslist worden. Dat zijn de leidraden in dat beginsel. Eenheid in verscheidenheid. Die meerwaarde van Europa, zeker in deze tijden, in deze mondiale tijden, staat nu toch wel buiten kijf. Stel u even voor dat we geen eengemaakt Europees handelsbeleid zouden hebben. Hoe zouden we dan reageren op de troebele situaties die er nu zijn

en op de protectionistische maatregelen die aangekondigd worden? We moeten onze levenslijnen openhouden, die Vlaanderen alleen niet zou kunnen openhouden. We leven van de export. We hebben die Europese Unie nodig als een hefboom. Het is dus een zeer evenwichtig verhaal: meer Europese Unie als die een bewezen meerwaarde levert, als er een toegevoegde waarde is. Dat is ook het standpunt op federaal vlak.

Waar dat niet het geval is, waar Vlaanderen, België, Frankrijk of andere lidstaten het best zelf verantwoordelijkheden en bevoegdheden uitoefenen en beslissingen nemen, daar gebeurt dat ook. Dat staat veel dichterbij de democratie. Dat is de manier waarop wij Europa bottom-up wensen op te bouwen.

Wij wegen dus op al die dossiers. Zeggen dat er geen gedachtewisselingen mogen zijn en dat de premier niet naar Merkel mag gaan als hij uitgenodigd wordt, dat is echt een brug te ver. *(Opmerkingen)*

Zoek daar niets achter. Het is heel normaal dat staats- en regeringsleiders – ik doe niets anders – van gedachten wisselen, afspraken maken met elkaar, aftasten hoe de ene en de andere tegen zaken aankijken. Dat hoort ook zo. Anders kun je niet tot voldragen standpunten komen, als je niet weet wat er leeft elders in de Europese Unie.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, als zelfs uw partijgenoot en zeer actief lid in de commissie Buitenlands Beleid zich afvraagt of Vlaanderen misschien niet te weinig doorweegt, dan zult u toch wel willen begrijpen dat ook ik kritisch ben voor de mijns inziens te lakse houding van de Vlaamse Regering op het Europese forum. Wij zijn inderdaad kritisch. Wij zijn eurokritisch omdat wij in tegenstelling tot nagenoeg alle andere partijen in dit parlement geen vertrouwen hebben in een Europese Unie die de bevoegdheden van de naties wil uithollen, geen vertrouwen hebben in een Europese superstaat die inderdaad beslissingen neemt zonder de mensen daarin te willen kennen. Denk maar aan het catastrofale immigratiebeleid van de Europese Unie van de laatste jaren.

Om al die redenen vraag ik u om de stem van de Vlamingen luider te laten klinken op het Europese forum en vooral ook om aan de federale premier te vragen om met zijn regering niet slaafs aan het handje van de EU-bonzen te lopen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de recente resultaten van de peilingsproeven Frans in het basisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, de peilingsproeven van het Frans hebben aangetoond dat 50 procent van de leerlingen uit het zesde leerjaar de eindtermen niet behalen. Uit die peilingsproeven halen we uiteraard nog meer informatie. Zo leren we dat 7 procent van de leerlingen die deelgenomen hebben, het Frans als thuistaal hebben of tweetalig worden opgevoed. Die 7 procent van de leerlingen haalt soms tot 50 procent hogere scores op de verschillende proeven dan de andere leerlingen. Zij hebben dus een gunstige invloed op de algemene gemiddeldes.

We leren ook uit het verslag dat, in tegenstelling tot de conclusie van de onderwijsinspectie vorig jaar, leerkrachten vrij zelfzeker zijn in het overbrengen van het Frans aan de leerlingen, vooral als ze kunnen terugvallen op een handleiding. Zodra ze die handleiding moeten loslaten, daalt die zelfzekerheid van 90 procent tot 60 en zelfs 50 procent, wanneer ze bijvoorbeeld uitdagend materiaal

moeten zoeken voor sterke leerlingen of wanneer ze willen inspelen op de interesses van de leerlingen.

We leren echter ook dat, wanneer er taalinitiatie wordt gegeven in het eerste leerjaar, dit een gunstig effect heeft op de resultaten. Ook wanneer er Frans gesproken wordt tijdens de lessen, heeft dat een gunstig effect op de resultaten.

Ook nog een klein element omtrent de nascholing. Leerkrachten voelen zich zelfzeker en voelen zich minder geneigd om nascholing te volgen. 54 procent volgt nooit nascholing Frans en 89 procent volgt ook geen bijkomende taal cursus Frans.

Dat zijn belangrijke conclusies die we trekken uit de peilproeven, naast nog vele andere, maar de tijd is te kort. Minister, waar wilt u op inzetten om ervoor te zorgen dat de leerlingen van het basisonderwijs wel de eindtermen bereiken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, ik dank u voor deze analyse van de peiling. Er waren trouwens twee peilingen. Er was ook een peiling techniek die zeer goede resultaten gaf in de eerste graad van het secundair onderwijs. Ik vind dit ook vermeldenswaardig, maar we zijn nogal gefocust op de zaken die minder goed lopen, en dat begrijp ik ook wel.

Wat u niet hebt aangehaald en wat voor mij ook niet zonder belang is, is dat meisjes zoveel beter scoren dan jongens. Er zijn gemengde klassen met een leerkracht, het is wel vreemd dat je dan tot andere resultaten komt als het gaat over jongens of meisjes. We moeten dat ook in het oog houden.

Ik denk dat we moeten werken op een aantal fronten omdat het de derde keer is dat we zo'n signaal krijgen. We hebben het vorig jaar gekregen bij de inspectie waar leraren zich niet zo zeker voelden om Frans te geven. U zegt dat het er nu anders staat, maar ik zou het niet helemaal zo volgen. Een aantal leerkrachten voelt zich heel zeker, maar er zijn ook leraren die zich niet zeker voelen. Als we kijken naar de resultaten, zien we dat een op vier altijd Frans spreekt in de les. Ik vind dat veel te weinig. De helft praat gemengd Nederlands of Frans, maar een op vier praat nooit Frans. Je voelt dat er toch iets schort aan de zelfzekerheid.

Het tweede signaal dat we hebben gekregen, is dat de toelatingsproef Frans na het secundair onderwijs voor mensen die leerkrachten willen worden, slecht is. Je zou kunnen denken dat er toch vakleerkrachten zijn in het in het secundair onderwijs en dat dit zou kunnen worden ingelopen, maar het blijkt niet zo te zijn. De resultaten na zes jaar secundair onderwijs zijn ook niet goed. Ook daar moeten we aan werken.

Wat zou ik nu doen? Ik heb de onderwijsverstrekkers bij mij geroepen. De eindtermen zijn gewijzigd in 2010. Er wordt een hoger abstractieniveau voor lezen gevraagd. De eindtermen bestaan dus wel, maar ze zijn onvoldoende geïmplementeerd. Dit kan niet. Onderwijsverstrekkers moeten eindtermen implementeren en uitvoeren. We zien dus dat leraren eigenlijk nog een beetje zijn blijven steken op het niveau zoals het vroeger was geformuleerd.

Ik ga ook advies vragen aan de Vlaamse Onderwijsraad, zeker als het gaat over hoe we leraren moeten inzetten. Er is bijvoorbeeld de discussie rond de vakleraar. Is dat een oplossing ja of neen? Voor mij is dat toch wel interessant om te weten. Een specialisatie lijkt me nuttig voor zij die het best zijn. Dat kan trouwens nu al.

We zijn aan het spreken met de academie voor Frans in Rijsel om leraren de kans te geven om in Frankrijk een opleiding te volgen. We moeten de nascholingsmogelijkheden verruimen en extra kansen bieden om in te zetten op Frans.

De resultaten van de toelatingsproef zijn niet goed, maar dit zal de lerarenopleidingen ertoe moeten aanzetten om extra in te zetten op Frans. Onderwijzer zijn, blijft een geïntegreerde opleiding. Dat moet dus zeker gebeuren.

U hebt het zelf gezegd: er is een enorm verschil tussen scholen die al of niet inzetten op vroege taalinitiatie. Goed begonnen, is half gewonnen. Het is zeer goed dat we als regering die mogelijkheden hebben verruimd. Ook dat neem ik op met de scholen om na te gaan op welke manier ze daar plaats aan kunnen geven. We zien dat er wel tijd genoeg wordt besteed aan het Frans, maar dat de tijd die wordt geïnvesteerd toch onvoldoende toelaat om de eindtermen te halen. Dus, zowel de opleiding als de nascholing en bijscholingsmogelijkheden als de houding van de leraren in de klas, is belangrijk.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt veel elementen aangeraakt. Ik zou er graag op ingaan, maar de tijd is te kort. Ik wil dus even de nadruk leggen op het belang dat onze fractie hecht aan het inzetten van vakleerkrachten. Vakleerkrachten Frans zijn doordrongen van Frans en van de taal, en zij kunnen naast de kennis van de taal ook de liefde voor de taal overbrengen. We denken dat het heel belangrijk is om in een mooi evenwicht te werken aan zowel de taalvaardigheid als aan de kennis van grammatica en woordenschat.

Vorig jaar zagen we in de resultaten van de Onderwijsinspectie dat van de toen onderzochte scholen slechts 2 procent inzet op vakleerkrachten. Minister, we zouden toch willen vragen hoe we dit meer kunnen stimuleren en meer kunnen inzetten op vakleerkrachten. Hoe wilt u de scholen daarvan overtuigen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, meertaligheid is voor Vlamingen altijd een troef geweest. Onze fractie vindt het cruciaal dat we blijven inzetten op die meertaligheid in het onderwijs. We moeten wel beseffen dat de context waarin we Frans leren veranderd is. Vroeger kwamen zowel leerlingen als leerkrachten in hun omgeving veel meer in contact met het Frans als taal. Dit heeft consequenties voor de kennis van de Franse taal, zowel bij leerkrachten als bij leerlingen. Dat betekent dat we het onderwijs op het vlak van Frans anders moeten inrichten.

U heb zelf positief en juist aangegeven waar de knelpunten zitten en waar het aangepakt moet worden. Het is belangrijk om in ons onderwijs vroeg genoeg te beginnen met het aanbieden van meerdere talen. Cruciaal is toch dat we blijven inzetten op de leerkracht. Elke leerkracht is een talenleerkracht, zowel voor Nederlands als Frans. Onze fractie vraagt om daar vooral sterk op in te zetten.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Vroeger beginnen met talen is in ons partijprogramma al decennialang een belangrijk issue. Meertaligheid is een troef, zeker voor een kleine regio. Ik begrijp dat mevrouw Krekels hier die vragen stelt. Het leeft al lang bij verschillende collega's. Alleen kijken naar vakleerkrachten zal niet helpen, want in het secundair onderwijs vinden we al niet altijd de juiste mensen om het vak Frans te geven. We zullen verder moeten kijken om de mensen in het lager onderwijs te versterken om die taal te onderwijzen.

Vanuit onze fractie denken we een beetje buiten de gekende paden. Met de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) hebben we onderwijsinstellingen, verspreid over heel Vlaanderen, waar andere burgers Frans gaan leren. Waarom zouden zij niet onze leerkrachten van het lager onderwijs versterken?

In een tweetalig land hebben we een ongelooflijk reservoir aan native speakers Frans. Hoever staan we met het inzetten van meer Franstalige Belgen, zeker in

de grensgebieden tussen Vlaanderen en Wallonië, of in Vlaams-Brabant dat rond Brussel ligt? Daar zouden we toch mensen moeten kunnen vinden met een pedagogisch diploma die het Frans machtig zijn.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Ik haal enkele aspecten naar voren uit dit interessante debat, het is ook voer voor de discussie in de commissie. De opleiding van de leerkrachten is heel belangrijk. We zien dat mensen die stage lopen in scholen heel onzeker zijn als ze Franse les moeten geven.

Het al dan niet inzetten van een vakleerkracht is een heel interessant debat. We moeten wel opletten dat we niet te veel vakleerkrachten krijgen in de basisschool. De sterkte van het basisonderwijs is nog altijd de horizontale en verticale samenhang en de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen. Het kan gevaarlijk zijn om dat te veel in blokjes onder te verdelen.

Een derde, niet onbelangrijk punt, is de aansluiting op het secundair onderwijs. Vroeger waren er diverse goede proefprojecten, zoals Clef d'or, waarmee er gezamenlijke projecten werden gedaan tussen de derde graad en het eerste jaar van het secundair onderwijs, maar waar de secundaire scholen te veel op afhaakten.

Al die zaken moeten we doen. Ik wil vooral terugkomen op het leerplan, zoals de minister al zei: het leerplan van 2010 bepaalt duidelijk dat men in de klas moet inzetten op het spreken. Eigenlijk moeten de leerkrachten in elke les Frans ook met de kinderen Frans spreken. Dat gebeurt te weinig, en daarom halen de kinderen de eindtermen niet.

Minister Hilde Crevits: Mijn eerste opmerking hierbij is dat het inzetten van vakleerkrachten inderdaad opgenomen kan worden, maar wat mij betreft is de opleiding tot onderwijzer een geïntegreerde opleiding. Ik vind het van belang dat Frans een elementair onderdeel is van de opleiding die elke onderwijzer moet genieten. Je ziet dat veel scholen in Vlaanderen voor bepaalde vakken expertise delen. Leerkrachten die goed zijn in een bepaald vak gaan dan vaak wisselen. Zo kan dezelfde leerkracht in drie klassen van het vijfde leerjaar Frans geven. Dat vind ik zeer goed, zolang dat niet voor alle vakken gebeurt.

Frans kan daar zeker voor in aanmerking komen. Mevrouw Krekels, u hebt een punt omdat de liefde voor een taal op die manier ook wordt overgebracht. Om nu te zeggen dat dit het wondermiddel is, daar zou ik voorzichtig mee zijn omdat we na zes jaar secundair onderwijs zien dat de resultaten van de toelatingsproef toch niet goed zijn. En daar zijn het allemaal vakleraren. Dus verwacht er niet alle heil van. Elke leerkracht is een taalleraar, en dat moet in de opleiding blijven.

De toelatingsproef heeft iedereen wakker gemaakt. De resultaten Frans zijn slecht, ronduit slecht. De opleiding zal even een tandje moeten bijsteken om dat Frans weer op niveau te krijgen. Het gaat erom te durven praten. Ik heb ooit het verwijt gekregen dat mijn Engels niet goed was, maar ik heb wel durven spreken. Als je niet durft spreken, maak je fouten, en dan wordt het zeker niet beter. Ik zou dus zeggen: heb lef, durf een fout maken. Het is beter te spreken en een fout te maken dan om het niet te doen.

Als ik in de resultaten zie dat een kwart van de leraars blijkbaar nauwelijks Frans spreekt, dat de anderen voor de helft Frans spreken en dat één op vier in de Franse les Frans spreekt, dan maak ik me ernstig zorgen. Het gaat hier over basis-Frans, het gaat niet over het Frans van het zesde middelbaar, het is het Frans van het vijfde en het zesde leerjaar. Dit zouden we toch moeten kunnen.

Collega Vandenberghe, u hebt zeer terecht gezegd dat de eindtermen gewijzigd zijn en dat de focus op het spreken is komen te liggen. Daar knelt net het schoentje. De eindtermen zijn gewijzigd. Ik heb aan de professor die het onderzoek heeft geleid, gevraagd om te kijken naar het resultaat als men het niveau van de oude eindtermen zou hanteren. Hij zegt dat we dan niet zouden kunnen zeggen dat het niveau Frans achteruit is gegaan. Net op datgene waarop we wilden focussen, namelijk luisteren en je goed kunnen uitdrukken, is het niet beter geworden. Je ziet dus dat die eindtermen onvoldoende geïmplementeerd zijn. Daar moeten de onderwijsverstrekkers samen met ons en met de leraren aan werken om ervoor te zorgen dat het spreken erop vooruitgaat.

Collega's, er zijn dus heel veel zaken waarop we moeten inzetten. Iedereen is wakker. Ik heb van de onderwijsverstrekkers een duidelijke communicatie gezien. Dat is goed. We moeten de leraren ondersteunen.

Collega De Ro, ik ben zeker bereid om uw piste te bekijken, maar er moet ook tijd voor worden gemaakt. Vandaar ook nieuwe maatregelen in de cao om leraren wat meer ruimte te geven om te worden bijgeschoold en versterkt. Dat is broodnodig. Het kan niet allemaal binnen de uren die men op school moet zijn.

Iedereen heeft een wake-upcall gehad. We gaan zeer intens aan de slag om in een tweetalig land de kennis en de spreekvaardigheid van het Frans een stukje beter te maken. (*Applaus bij CD&V*)

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik wil nog drie zaken aanhalen, terugkomend op de zelfzekerheid van de leerkracht. Je hebt inderdaad een punt dat niet iedereen even zelfzeker is. Maar in de peilingsproef hangt het ook samen met de handleiding die wel of niet kan worden gebruikt. De onderzoekers hebben in hun toelichting aangegeven dat sommige handleidingen ronduit slecht zijn. Als we daar vragen over stellen, dan geven zij die handleidingen natuurlijk niet prijs, maar dan moeten we misschien toch durven kijken, als er scholen zijn die slecht scoren, naar de handleiding die ze gebruiken. Misschien kunt u als minister wel een zicht krijgen op welke handleidingen eventueel slecht zijn.

Een tweede zaak zijn de eindtermen Frans. Wij hebben de verantwoordelijkheid van de eindtermen, maar het zijn de onderwijsverstrekkers die daar leerplandoelen aan koppelen. Het is de derde keer op rij dat we een wake-upcall krijgen. Misschien moeten we dan ook wel eens naar de onderwijsverstrekkers gaan en een verantwoording vragen. Als dat negatief blijft, moeten we daar dan misschien ook een of andere consequentie aan verbinden.

Een laatste punt is dat de UCLL een banaba-opleiding opricht rond meertaligheid. Het principe waarin ze dat hebben gedaan, is misschien een goed idee om over te brengen naar Frans, wetenschap, techniek en muzische opvoeding om de leerkrachten die zijn afgestudeerd als bachelor nog een banaba te laten volgen voor die vakken waarin we heikele punten ondervinden. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Je vous remercie.

De actuele vraag is afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen – 1572 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Maes, verslaggever, heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik weet dat de voorzitter ervan uitgaat dat alle collega's het verslag gelezen hebben, maar voor het luttele aantal onder u bij wie dat niet gelukt is, wil ik toch even benadrukken dat dit een wat speciaal verslag is omdat het een ontwerp van decreet is dat gaat over een vereenvoudiging van wetgeving. Het schaft ongebruikte dingen af, het rationaliseert en het simplificeert. Omdat we dat niet vaak doen, wilde ik dat hier toch even benadrukken. Uit de rest van de discussie die de collega's zullen voeren, zal ook blijken dat dat niet altijd een gemakkelijke oefening is, maar ik vond dat ik dat toch even mocht benadrukken. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Ik had een heel mooi betoog over de verschillende zaken die hiermee gerealiseerd worden, maar ik ga ervan uit dat dat in de commissie degelijk genoeg is uitgelegd. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1572/3)

– *De artikelen 1 tot en met 21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 29 december 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de verhoging van de inkomensgrensbedragen en de vrijstelling van de inkomsten uit een winstgevende activiteit uitgeoefend in het kader van een studentenovereenkomst voor studenten die een alternerende opleiding volgen en die door een leerovereenkomst verbonden zijn

– **1581 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 29 december 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de verhoging van de inkomensgrensbedragen en de vrijstelling van de inkomsten uit een winstgevende activiteit uitgeoefend in het kader van een studentenovereenkomst voor studenten die een alternerende opleiding volgen en die door een leerovereenkomst verbonden zijn.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1581/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu – 1583 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Dit ontwerp van decreet beoogt twee doelstellingen, namelijk een nieuw financieringsmechanisme voor compensatie van ontbossingen en de omgekeerde toegankelijkheid in werking stellen. Dat lijkt allemaal heel sympathiek en dat klinkt ook heel goed, maar in werkelijkheid komt er door deze maatregelen in dit ontwerp van decreet geen vierkante meter bos bij. Daarom vinden wij dat geen fantastisch ontwerp van decreet, en ook nog om volgende reden. Het blijft ook met dit ontwerp van decreet financieel tien keer interessanter om bos te compenseren, dat dan eerst werd gekapt, dan om nieuw bos aan te planten. Dat vinden wij een aberratie. Dat vinden wij niet alleen, ook de Inspectie van Financiën vindt dat. Vanwege het feit dat dit het bosbeleid niet ten goede komt, gaan wij daar niet mee akkoord.

Dan is er de omgekeerde toegankelijkheid. Dat klinkt allemaal sympathiek, maar dat lijkt voor ons vooral een puur communicatieve operatie, vooral omdat het alleen geldt voor bossen in eigendom van de Vlaamse overheid. De andere bossen zijn daardoor niet gevat. Dat zal voor heel wat chaos op het terrein zorgen. Nogmaals, wat we nodig hebben in Vlaanderen, is meer bos, ook meer echt toegankelijk bos, maar ook speelbossen en bossen waar kinderen en jeugdverenigingen terecht kunnen. Ook met dit ontwerp van decreet wordt daaraan niet tegemoetgekomen. Ik heb trouwens in de commissie heel weinig stemmen gehoord die dit een goed ontwerp van decreet vinden. Daarom wil ik oproepen om hier niet voor te stemmen. Wij zullen dat althans doen.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Voorzitter, wij hebben in de commissie tegen het ontwerp van decreet gestemd. We gaan dat ook vandaag doen, in grote lijnen om dezelfde redenen die collega Danen opsomt. Dat is ten eerste dat het nieuwe financieringsmechanisme met veel bombarie wordt aangekondigd maar dat in het beste geval betekent dat er een status quo in het bosbestand in Vlaanderen wordt

gerealiseerd, en dan nog. In de memorie van toelichting zegt de Vlaamse Regering zelfs met zoveel woorden dat dit helemaal niets met bosuitbreiding te maken heeft, daar waar we allemaal weten dat daar een bijzonder grote nood aan is. Met wat hier voorligt, is dat een bijzonder gemiste kans, want we hebben nood aan een mechanisme dat voor uitbreiding zou zorgen en niet een dat er alleen maar voor zorgt dat er bomen geplant worden als er bomen gekapt worden.

Dat sluit aan bij het tweede deel. Uiteraard zijn wij voor een toegankelijkheid van bos- en natuurgebieden. Uiteindelijk, wanneer het gemeenschappelijke eigendom en gemeenschappelijk belang betreft, mag er ook gemeenschappelijk gebruik van worden gemaakt en van worden genoten, maar in de huidige omstandigheden, waarin er een absoluut tekort is aan bruikbare terreinen, aan waardevolle terreinen, hebben de jeugdbewegingen, waar de minister toch een goaltje bij probeert te scoren, bijzonder weinig aan de principiële toegankelijkheid van een bos dat niet bestaat. In nogal wat provincies in Vlaanderen is dat de realiteit. Het is een loze belofte die bovendien voor complexiteit op het terrein gaat zorgen en een aantal zaken in het gedrang gaat brengen. Dat is jammer.

Op twee vlakken is dit ontwerp dus een gemiste kans. Hoezeer wij ook graag hadden gezien dat beide onderdelen goed waren, in de huidige vorm zijn ze wat ons betreft niet goed te keuren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Heel kort, want we hebben daar in de commissie natuurlijk een uitgebreid debat over gevoerd. Wij hebben hier een ontwerp van decreet dat eerst en vooral de subsidie optrekt. Wanneer iemand een grond aankoopt om te bebossen, wordt de subsidie verhoogd. Uiteraard zal dat de aankoop van te bebossen gronden stimuleren.

Ten tweede gaat het over de uitvoering van het regeerakkoord, waarin wij uitdrukkelijk overeen zijn gekomen dat we de toegankelijkheid zouden omkeren, dus dat alle bossen en natuur in eigendom van de Vlaamse overheid toegankelijk zijn, tenzij uitzonderingen. Dat kan vanwege bijvoorbeeld ecologische belangen die in een aantal gebieden naar voren worden geschoven. Er liggen vandaag dus twee heel belangrijke principes voor, waarvoor ik graag uw steun vraag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1583/1)*

– De artikelen 1 tot en met 7 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rationalisering van fiscale gunstmaatregelen – 1572 (2017-2018) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 29 december 2017 tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de verhoging van de inkomensgrensbedragen en de vrijstelling van de inkomsten uit een winstgevende activiteit uitgeoefend in het kader van een studentenovereenkomst voor studenten die een alternerende opleiding volgen en die door een leerovereenkomst verbonden zijn

– 1581 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

– 1583 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE van Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke en Yasmine Kherbache tot besluit van het op 13 juni 2018 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het armoedebeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de recente cijfers van Kind en Gezin en de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)
– 1621 (2017-2018) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
74 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 20 juni 2018 om 14 uur.

Ik meld nog even dat de heer Paul Cordy vandaag 52 jaar is geworden. (*Applaus*)

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 18.12 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Bart Somers: ambtsverplichtingen;

Bert Maertens, Elisabeth Meuleman, Emmily Talpe: familieverplichtingen;

Ingeborg De Meulemeester, Yamila Idrissi, Lies Jans, Tine Soens, Manuela Van Werde, Johan Verstreken: gezondheidsredenen;

An Moerenhout: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Jean-Jacques De Gucht

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart

Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien

Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Kurt De Loor, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Ann Soete, Valerie Taeldeman, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Ortwin Depoortere, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken